

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

www.glos-tn.krakow.pl

22 grudnia 2017 r., nr 51 (1394)   cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

OD ADWENTU DO TRZECH KRÓLI

Od dzieciństwa każdego roku czekamy na Boże Narodzenie. To święta wyjątkowe, rodzinne, pełne tradycji i pięknych zwyczajów. Chętnie wchodzimy w ich aurę i niesamowity klimat nastroju i emocji. Czas Bożego Narodzenia przenosi nas co roku do wydarzeń sprzed dwóch tysięcy lat i sprawia, że stajemy się niejako współczesnymi Jezusa. Jednak Boże Narodzenie nie jest jedynie po to, by przemieniać nasze domy na kilka dni. Święta nie są od tego, by zmienić obrus na stole, by przygotowywać świąteczne posiłki i ustawić dekoracje. Boże Narodzenie jest po to, by przeżyć kolejną szansę przemiany naszego życia. Wobec tej tajemnicy i tak wielkiej miłości Boga powinniśmy zapytać samych siebie, co możemy zmienić w naszym życiu i jak na tę miłość odpowiedzieć.

W dawnej tradycji Adwent był czasem zarówno wróżebnym, jak też czasem postu i pokuty. Obecnie określaną jest jako „radosne oczekiwanie”. To czas duchowego przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia. Dość krótki – tylko trochę ponad trzy tygodnie, wyznaczony czterema niedzielami, które poprzedzają święta. To dobry czas na świąteczną spowiedź, której nie warto odkładać na wigilijny dzień. Wiele parafii podtrzymuje w tym okresie tradycję odprawiania porannych rorat (o godzinie 6). Podczas adwentu dzieci uczestniczące w Mszy świętej otrzymują specjalne obrazki lub naklejki do tzw. „kalendarza adwentowego”. Czasem rozdawane są fragmenty tekstów, które złożone w całość tworzą ważne hasło albo cytaty biblijny. Katecheci zachęcają też dzieci do dobrych uczynków i wpisywania ich do wykonanych

serduszek, które następnie są wkładane do szopki. Niekiedy zbierane jest symboliczne sianko dobrych uczynków, tuż przed Wigilią wkładane do żłóbka w kościele.

Przy ołtarzu w Adwencie zwraca uwagę pięknie udekorowana świeca, tzw. „roratka”, która symbolizuje Matkę Bożą oraz „wieniec adwentowy”, w którym w każdą adwentową niedzielę zapalana jest kolejna świeca. W Adwencie ważne jest wyciszenie, przemyślenie, chwila na zatrzymanie w biegu codziennych spraw – może przez udział w rekolekcjach lub roratach. Adwent zachęca do czujności. Warto więc przyjrzeć się własnemu czuwaniu: nad językiem, nad tym czego słuchamy, co myślimy o sobie i o innych. I znaleźć więcej czasu na modlitwę – na czuwanie serca.

(Ciąg dalszy na str. 8)

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

Redakcja „Głosu”
(NCK)
12 643-44-33

INTROLIGATOR

Centrum B,
blok 7

www.oprawaksiazek.pl

INTROLIGATOR

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO

TOMEX
SA

Twoja przestrzeń
codziennych zakupów

**KOREPETYCJE
MATEMATYKA**
Tel. 507 869 805

PIEKARNIA CIEKIERMIA
AWITEKS
OD 1994

W imieniu właścicieli i pracowników
piekarni Awitek,
z okazji świąt Bożego Narodzenia
oraz Nowego Roku,
składamy wszystkim Klientom,
a szczególnie tym z Nowej Huty,
życzenia spokojnych i zdrowych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego 2018 Roku

Pełnych radości Świąt Bożego Narodzenia życzy Redakcja

9 771231 858708 51

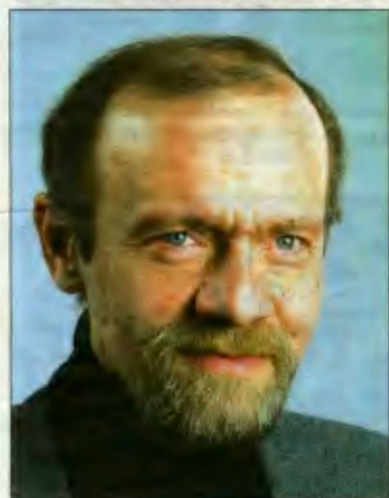

CENTRUM I OKOLICE

DYŻUR W „GŁOSIE”

Głosy i interwencje Czytelników są inspiracją wielu naszych tekstów. Dlatego zapraszamy na nasze dyżury redakcyjne (NCK, pok. 224).

W najbliższy czwartek 28.12, w godzinach 8.30-9.30, dyżurować będzie w redakcji red. Jan L. Franczyk (tel.: 12 643-44-33). W pozostałe dni tygodnia można się z nim kontaktować za pomocą poczty e-mail: sekretariat@glos-tn.krakow.pl.

SZOPKA KRAKOWSKA W ALEI RÓŻ

Szopka Rafała Bulandy w Alei Róż.

To prawdziwie krakowski zwyczaj – konkursy na najpiękniejszą nowohucką szopkę zainicjowany został w 1937 roku przez wieloletniego dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Krakowa Jerzego Dobrzyckiego.

Dziś szopki, które wzięły udział w 75. jubileuszowym Konkursie Szopek Krakowskich zorganizowanym w pierwszy czwartek grudnia na krakowskim Rynku oglądać można w jednym z oddziałów MHK – Celestacie przy ul. Lubicz.

Krakowskie tradycje szopkarskie sięgają korzeniami XIX wieku. W tamtym czasie wykonywaniem szopek trudnił się rzemieślnicy z ówczesnych przedmieść Krakowa. Większe szopki pełniły funkcję przenośnego teatrzyku, który w okresie świątecznym, przy wtórze odgrywanej na żywo muzyki gościł w do-

mach zamożnych krakowskich rodzin. Mniejsze rękodzieło chętnie nabywali mieszczaństwo, którzy ozdabiali nim swoje domy i obdarowywali najbliższych. Szopki najczęściej wykonane są z drewna, dykty i tektury. Do ich ozdabiania wykorzystuje się kolorowy papier, bibułę i staniol – wielokolorową, błyszczącą, metaliczną folię. Architektura szopek nawiązuje do zabytkowej architektury Krakowa. To taki Kraków w „pigulce”. Taką krakowską szopkę z ub. roku, autorstwa Rafała Bulandy można oglądać w Alei Róż. Autor wykorzystał motyw kaplic i wież katedry wawelskiej oraz więzy hejnalicy Kościoła Mariackiego. Z tyłu szopki odnajdziemy motyw nawiązujący do Bramy Floriańskiej i murów obronnych miasta.

(k)

WIGILIA W WERSALIKU

W Klubie „Wersalik” Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta przy wigilijnym stole spotkali się członkowie klubów seniora PKPS, abstynentów, zaproszeni goście: o. Wincenty Zakrzewski OCist. – proboszcz parafii św. Bartłomieja, który poświęcił oplatki i odczytał fragment Ewangelii o Narodzeniu Pana Jezusa, przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XVIII Stanisław Moryc, Bogumiła Drabik z Krakowskiej Rady Seniorów i radna Dzielnicy XVIII, Małgorzata Jezutek – dyrektor Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta, dyrektor PKPS w Krakowie Józef

Grzybczyk. Prezes Klubu Seniora Janina Buda oraz kierowniczką „Wersalika” Joanna Kowačka-Kraj powitała zebranych. Kolędy pięknie wykonał zespół „Złota Jesień” przy akompaniamencie Mieczysława Szwajcy i Mariana Soi. Program artystyczny przygotowała p. Janina Buda. Specjalne podziękowania należą się: Bogumiłowi Filipkowi z firmy Catering Staf z Dębicy za przygotowanie wieczery wigilijnej, paniom z Klubu „Wersalik” za nakrycie i przyozdobienie stołów oraz Radzie Dzielnicy XVIII za sponsoring.

(mp) fot. autor

JUBILEUSZ ŚDS VITA

Uroczystą mszą św. w mogiłskim Opaćwie Cystersów, koncelebrowaną przez o. Cypriana Świerczyńskiego OCist. oraz o. Wincentego Zakrzewskiego OCist rozpoczęto obchody jubileuszu 20-lecia powstania Środowiskowego Domu Samopomocy „Vita” w os. Młodości, połączone z wigilijnym spotkaniem oplatkowym.

Wydarzenia przygotowane na terenie ŚDS Vita swoją obecnością uświetnili m.in.: doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej Anna Okońska-Walkowicz, wiceprzewodniczący Rady Miasta Sławomir Pietrzyk, dyrektor Zakładu Karnego w Krakowie Nowej Hucie pplk Jacek Mróz, Marta Mleczko wraz z panem Jackiem Poprawą reprezentujący prezesa Zarządu MPK dr. Rafała Świerczyńskiego, kierownik Działu Domów Pomocy Społecznej oraz Ośrodków Wsparcia MOPS Monika Książek oraz wielu kierowników filii MOPS, przedstawiciele filii Nowohuckiej Biblioteki Publicznej, a także rodziny uczestników ŚDS wraz z samymi gospodarzami.

Po uroczystym błogosławieństwie i oficjalnych powitaniach wszystkich obecnych gości, odczytano listy gratulacyjne od prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego oraz przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Bogusława Kośmidera skierowane do dyrekcji ŚDS Vita oraz całego Zespołu Terapeutycznego i Uczestników. Następnie zarys historyczny rozwoju placówki, pełen wielu, wzruszających wspomnień przedstawiła dyrektor Beata Walter. Kolejnym punktem programu, utrzymanym do tej pory w tajemnicy, był występ artystyczny uczestników, którzy swoimi, własnymi słowami postanowili uczcić jubileusz i podziękować dyrekcji oraz terapeutom Domu,

pokazując jak ważnym dla nich miejscem pomocy i rozwoju przez ten okres 20 lat był i jest ŚDS Vita. Oficjalną część uroczystości zakończył koncert pianistyczny Agnieszki Kiejar uczestniczki placówki, która przy wsparciu rodziny podjęła się próby publicznego występu. Po koncercie i życzeniach oplatkowych wszyscy zgromadzeni goście zasiadli do wspólnej wieczery wigilijnej przygotowanej przez uczestników Domu, pod okiem terapeutów. Uroczystość dopełnił jubileuszowy tort i zorganizowana w podziemiach ŚDS Vita wystawa prac gospodarzy, ukazująca dorobek wieloletniej terapii manualnej pracowni plastycznej, rękodzieła, ceramiki oraz witrażu. ŚDS Vita rozpoczął swoją działalność pod kierownictwem Beaty Walter 15 grudnia 1997 r. Użytkownicy placówki to w większości osoby po kryzysach psychicznych, cierpiący na schizofrenię, zaburzenia psychotyczne, borykający się z głęboką depresją. Wielopłaszczyznowa rehabilitacja społeczna prowadzona w ŚDS ma na celu pomoc uczestnikom w przezwyciężaniu trudności dnia codziennego. Uczy samodzielności oraz samostanowienia w procesie zdrowienia. Istotnym elementem codziennej pracy jest bazowanie na indywidualnych zasobach każdego z uczestników, co pozwala przeformułować chorobę w poczucie sukcesu, a to z kolei wpływa na satysfakcjonujący poziom życia. (mp)

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

***

- Antoni BANACH, lat 96
- Genowefa BUDZYN, lat 81
- Daniela CHACAGA, lat 90
- Stanisława GOZDEK, lat 69
- Zdzisław GUT, lat 65
- Helena KALWA, lat 78
- Włodzimierz KAPERA, lat 88
- Maria KASZOWSKA, lat 89
- Anna KOMUDA, lat 71
- Stanisław KUCHARCZYK, lat 88
- Stefania KUBAREK, lat 95
- Danuta KUFEL, lat 56
- Antoni OSTROWSKI, lat 82
- Bronisław PASEK, lat 89
- Larysa PIEKOSZEWSKA, lat 84
- Jan SEMBER, lat 83
- Tomasz STANEK, lat 44
- Zofia SZELAĞ, lat 84
- Janina WALCZAK, lat 60
- Józef WILK, lat 87
- Józefa WOLEK, lat 77
- Zbigniew WÓJCIK, lat 73
- Genowefa ZIELIŃSKA, lat 92
- Czesław ZIĘCINA, lat 77

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 20.

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Rozliczenia bezgotówkowe

ul. Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11
całą dobę

ul. Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83
całą dobę Tel. 12 4 111 111

ul. Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22
8.00 - 15.00

ul. Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20
całą dobę Tel. 12 686 61 45

os. Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40
8.00 - 15.00

ul. Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95
8.00 - 16.00

Cm. Grebałów Tel. 12 645 14 35
8.00 - 15.30

Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46
8.00 - 15.30

www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta

tel. 12 4 111 111

tel. 12 658 21 11

ul. Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta

ŁUCZANOWICKI ZLOT MIKOŁAJÓW

Widocznie mieszkańcy Luczanowic przez cały rok zachowywali się bardzo grzecznie, bo w tym roku i starszych i najmłodszych odwiedził Mikołaj. Właściwie to nie jeden a 15! To był prawdziwy Luczanowicki Zlot Mikołajów! To zrozumiałe, bo niemal sto paczek mieli do rozwiezienia.

Wszystko to za sprawą Stowarzyszenia Przyjaciół Luczanowic, którego członkowie już na długo przed Mikołajem myśleli, jak paczki zapelnąć. Te świąteczne podarunki z kawą, herbatą i słodyczkami otrzymali w same imienniki Mikołaja najstarsi mieszkańcy osiedla i osoby niepełnosprawne. Taka ak-

cja obdarowywania szczególnie starszych, samotnych odbyła się w Luczanowicach już po raz kolejny i na świątecznych posłańców oczekiwano niecierpliwie i ze wzruszeniem.

Kilka dni później Mikołaj wjechał nie saniami (co zrozumiałe ze względu na brak śniegu), ale specjalną „bryką” z kartonu na uroczystość dla dzieci, która odbywała się w Klubie Aneks - Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta. Tu bawiło się, rozwiązując konkursy i kolędując, około 50 dzieci. Do najmłodszych trafiły również paczki ze słodyczkami.

Towarzystwo Przyjaciół Luczanowic skupia około 50 członków. Nie tylko

mieszkańców osiedla. – Naszym celem jest kultywowanie tradycji ludowych, wciąganie młodych do działalności charytatywnej, no i szerzenie (strasznie modne słowo) – patriotyzmu – podkreśla Krzysztof Karolczyk, prezes stowarzyszenia. Jedną z cyklicznych akcji jest właśnie przygotowywanie paczek mikołajowych. W kalendarz osiedla wpisało się już także Święto kwiatów i ziół, ogólnosiedlowa impreza plenrowa, organizowana w sierpniu dla wszystkich mieszkańców. Z wyborem najładniejszego bukietu zielonego, konkursami, występami artystycznymi i tańcami.

Mikołaj z Luczanowic rozdał również

święteczne paczki najmłodszym (w wieku od 10 do 11 lat) piłkarzom Hutnika. W Sali gimnastycznej szkoły w Luboczy gdzie młodzi trenują odbył się nawet pasjonujący konkurs – strzelania karnych do bramki, w której bramkarzami byli św. Mikołaj i diabeł!

Swoją objazd z prezentami Mikołaje z Luczanowic, zaliczywszy wizytę w klubie Wersalik, zakończyli w Krzysztoforzyczach gdzie kolędowali wspólnie z tamtejszymi seniorami.

Samo Towarzystwo Przyjaciół Luczanowic planów ma sporo, ale na razie niedostatkami jest brak stałej siedziby. Dziś członkowie stowarzyszenia spotykają się w Klubie Aneks, gdzie dzięki uprzejmości Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta, mają dla siebie dwie godziny w tygodniu. (1)

Fot. Maciej Karolczyk

Mikołaje z Luczanowic z braku śniegu, do Klubu „Aneks” dotarli „bryką”.

Rozdali też mikołajowe paczki luczanowickim seniorom.

Życzymy Państwu ciepłych, serdecznych, rodzinnych Świąt, dających okazję do przebywania z bliskimi, których nie mamy obok siebie na co dzień. Niech te świąteczne dni będą dla Was radosne i sprawią, że wkroczycie w Nowy Rok pełni nadziei i dobrych przeczuć.

Niech ta świąteczna atmosfera pełna spokoju i miłości przeniesie się na wszystkie dni Nowego Roku.

Komisja Robotnicza Hutników
NSZZ Solidarność

Drodzy Mieszkańcy Nowej Huty!

Za kilka dni będziemy obchodzić Święta Bożego Narodzenia, upamiętniające narodziny Jezusa Chrystusa.

Dla nas chrześcijan to czas szczególny. I z tej okazji pozwalam sobie złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowych, spokojnych i pełnych ciepła Świąt.

Niech pamięć o tym radosnym wydarzeniu, jakim były narodziny Jezusa, wypełni Państwa serca nadzieją, radością i miłością.

Pragnę także u schyłku starego roku życzyć, aby ten nowy 2018 rok obfitował Państwu we wszelką pomyślność oraz był czasem spełnienia wszystkich planów i zamierzeń.

Ireneusz Raś
Poseł na Sejm RP

To było w roku ubiegłym. Uczestniczyłem w wigilijnym spotkaniu oplatkowym Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Wszyscy składaliśmy sobie życzenia. W pewnym momencie podszedłem też

Tydzień Mieć kochające serce

z oplatkiem do jednego z obecnych na spotkaniu duchownych i spytałem go: – A czego życzyć księdzu? – Żebym miał dobre serce dla innych – usłyszałem w odpowiedzi.

Ta jego odpowiedź zapadła mi głęboko w pamięć, bo stanowi chyba istotę tego, co powinno być fundamentem naszych wszystkich międzyludzkich relacji – w sąsiedztwie, w pracy, w urzędzie, w szkole... Dobrze, kochające innych serce może odmienić świat. Może uczynić go naprawdę lepszym, bardziej ludzkim i bardziej przyjaznym.

Przed nami Boże Narodzenie – radosne wspomnienie wydarzenia sprzed dwóch tysięcy lat, gdy ucieleśniona Boża Miłość weszła w naszą ludzką historię. To czas składania sobie życzeń. I tak sobie myślę, że najlepsze, czego mógłbym życzyć zarówno sobie samemu jak i wszystkim Czytelnikom, to życzenie tego, byśmy wszyscy mieli dobre, kochające innych serca.

Jan L. FRANCZYK

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33. Faks 12 643-66-33.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

Biuro Podróży „GALEON”

Laureat konkursu „ODYS 2007”
za najlepszą ofertę własną
w turystyce młodzieżowej

www.galeon.krakow.pl

zaprasza na

ZIMOWISKA i OBOZY ZIMA 2018 z ubezpieczeniem narciarskim OC i SKI !!!

SIEROCKIE k. ZAKOPANEGO (7 dni)

stoki: WITÓW SKI, SUCHE SKI, ZĄB, CZERWIENNE SKI, BIAŁKA TATRZ. i inne stoki
OBÓZ NARCIARSKI I SNOWBOARDOWY

Turnus I: 11.02.-17.02.2018 r., turnus II: 17.02.-23.02.2018 r. Cena: 950 zł

W programie m. in. dla chętnych z nauką i doskonaleniem jazdy na nartach i snowboardzie, NOCNA JAZDA NA NARTACH, dla chętnych nauka tańców i zabaw świata, FITNESS, ZUMBA, OGNISKO z pieczeniem kiełbasy. BASENY TERMALNE: TERMY CHOCHOŁOWSKIE - największe na Podhalu i AQUA PARK ZAKOPANE.

Jak co roku zapraszamy wszystkich!

Dzieci pracowników huty (i firm z dofinansowaniem).

Jak zwykle na zasadzie: zaliczka, zaświadczenie do funduszu socjalnego, dopłata.

Każda oferta zawiera transport, zakwaterowanie w ośrodkach w pok. z łazienkami, 4 posiłki dziennie, opiekę medyczną, ubezpieczenie NNW i ubezpieczenie narciarskie OC i SKI, jazdę pod okiem INSTRUKTORÓW NARCIARSTWA i SNOWBOARDU.

Bogaty i urozmaicony program pobytu: DYSKOTEKI, ZABAWA KARNAWAŁOWA, BAL PRZEBIERAŃCÓW, BAL PIŻAMOWY, OLIMPIADA ZIMOWA, BITWA ŚNIEŻNA, KONKURS RZEŻBY W ŚNIEGU i wiele innych niespodzianek.

Jak co roku wyjeżdża wykwalifikowana kadra lubiana przez dzieci i młodzież (nauczyciele na co dzień uczący w szkołach).

PIELGRZYMKI

1. WŁOCHY: RZYM + TRE FONTANE - kontynuacja objawień fatimskich, ASYŻ, CASCIA, WATYKAN, S.G.ROTONDO, MANOPELLO, LANCIANO, LORETO, PADWA, WENECJA - pielgrzymka 8 DNI
03.06. - 10.06.2018; cena: 699 zł i 275 Eur + wstępy, wjazdy, przewodnicy ok. 75 Eur + TFG 10,- (przejazd komfort. autokarem, 6 noclegów, 6 śniadań i 6 obiadokolacji, opieka duszpasterza i pilota/przewodnika, ubezpieczenie NNW i KL)

2. 160. ROCZNICA OBJAWIENI MATKI BOŻEJ - LOURDES oraz LOURDES i FATIMA plus SANKTUARIA FRANCJI- autokar i samolot (terminy, ceny, programy już wkrótce)

3. Szlakiem Objawień Maryjnych : SŁOWACJA - LITMANOWA, STARA LUBOWNIA, CZERWONY KLASZTOR, LIMANOWA - 2 DNI
30.04. - 01.05.2018 r. (długi weekend) (przejazd komfort. autokarem, 1 nocleg, 1 śniadanie, 1 obiadokolacja, opieka duszpasterska, opieka pilota-przewodnika, ubezpieczenie NNW i KL)

4. TUCHÓW, STARA WIEŚ, SANOK, STRACHOCINA, ODRZYKOŃ, JODŁOWA, ZABAWA - 2 DNI
22 - 23.09.2018 r. (przejazd komfort. autokarem, 1 nocleg, 1 śniadanie, 1 obiadokolacja, opieka duszpasterska, opieka pilota-przewodnika, przewodnik po muzeum w Sanoku, bilet wstępu do skansenu lub Muzeum Historycznego w Sanoku, ubezpieczenie NNW)

5. Inne pielgrzymki w Polsce i za granicą
(terminy, ceny, programy już wkrótce)

ZAPISY i INFORMACJE:

Biuro Podróży „GALEON” 31-959 Kraków, os. Górali 5
czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00

budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks”

tel./fax: 12 642 26 20, tel. 12 684 01 48,
tel. 511 440 930

e-mail: galeon@galeon.krakow.pl

www.galeon.krakow.pl

Zapraszamy do wspólnych wyjazdów, pielgrzymowania i do kontaktu z nami.

60 LAT SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 88

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego obchodzi w tym roku jubileusz 60-lecia. Ta mieszcząca się na os. Szklane Domy placówka od samego początku istnienia była miejscem wyjątkowym. Uroczyste obchody jubileuszu odbyły się 7 i 8 grudnia.

Szkoła rozpoczęła swoją działalność w roku szkolnym 1957/1958, ale dopiero od marca 1958 roku mieści się w swojej aktualnej siedzibie. Jej pierwszym kierownikiem został Franciszek

z hasłem przewodnim szkoły jest u nas „bezpiecznie, nietawno, ciekawie”. Realizowane są projekty rozwijające w wielu dziedzinach, m.in.: ochrony zdrowia, profilaktyki, wychowania fi-

Krakowa Edward Porębski, przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XVIII Stanisław Moryc, dyrektorzy zaprzyjanych szkół i przedszkoli oraz instytucji wspierających pracę szkoły, jak również emerytowani nauczyciele i pracownicy administracji oraz obsługi szkoły, a wśród nich Józefa Jacaszek, która pełniła funkcję dyrektora szkoły w latach 1973-94.

Parlak. W pierwszych latach istnienia szkoła nie posiadała jeszcze szatni i sali gimnastycznej, brakowało wyposażenia pracowni przedmiotowych, wzrastała natomiast liczba uczniów. W roku 1964/65 było ich 1701 - 43 oddziały, a lekcje trwały do godziny 20.00. W 10-lecie swojego istnienia szkoła otrzymała sztandar oraz imię Stefana Żeromskiego, pisarza, który stworzył wizję Szklanych Domów - szkoła znajduje się na osiedlu o tej nazwie. Następnymi dyrektorami placówki byli: Stanisław Pater, Józefa Jacaszek i Urszula Podobińska.

Z rozpoczęciem nowego, XXI wieku, w szkole również nastąpiły przełomowe zmiany. Dyrektorem zostaje Anna Mroczkowska, pracownia komputerowa zostaje podłączona do Internetu, uzyskuje również tytuł „Szkoły z klasą”. Szkoła jest bardzo dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne. W każdej sali znajduje się tablica multimedialna z odpowiednim oprogramowaniem. 6 grudnia 2012 roku prezydent Krakowa, Jacek Majchrowski, uhonorował szkołę za zasługi dla Krakowa w dziedzinie edukacyjno-wychowawczej. Odznaką „Honoris Gratia”. Odznaczenie sztandaru miało miejsce podczas Jubileuszu 55-lecia Szkoły oraz uroczystego otwarcia boiska wielofunkcyjnego. Warto przy okazji wspomnieć, że w szkole działają klasy sportowe o profilu piłki nożnej i koszykówki.

- W tym roku, świętując Jubileusz 60-lecia, znów wspominamy, porównujemy... Dziś, znów w szkole ośmioklasowej, uczy się 475 uczniów. Zgodnie

zycznego, kompetencji społecznych, wiedzy (np.: „Ratujemy i uczymy ratować”, „Trzymaj formę”, „Akademia Kultury”, „Wybitni Polacy”, „Edukacja Globalna. Liderzy edukacji na rzecz rozwoju”). W szkole działa Samorząd Uczniowski, Mały Samorząd Uczniowski oraz Szczep Tęczowy ZHP. Uczniowie chętnie angażują się w akcje społeczne i charytatywne. Wynikiem wieloletniej pracy zespołowej nauczycieli są uzyskane przez szkołę certyfikaty: Małopolskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie, Szkoły Promującej Bezpieczeństwo, Wielkiego Serca, Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa, Szkoły Liderów w zakresie edukacji globalnej - mówi Anna Mroczkowska, obecny dyrektor SP 88. Bieżące życie szkoły możemy śledzić na stronie internetowej oraz profilu na Facebooku.

Za nami uroczyste obchody jubileuszu, które odbyły się 7 i 8 grudnia. W czwartek uroczystości rozpoczęły się Mszą Świętą w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej na Szklanych Domach, na którą zaproszona została cała społeczność szkolna. Następnie zebrani przeszli do Auli Świętego Benedykta gdzie mogli obejrzeć przygotowany na tę okoliczność program artystyczny.

8 grudnia o godz. 11 spotkali się natomiast przedstawiciele uczniów i rodziców oraz zaproszeni goście, a wśród nich: wiceprezydent Krakowa ds. edukacji Katarzyna Król, która wręczyła list gratulacyjny od prezydenta Jacka Majchrowskiego, radna Miasta Krakowa Teresa Kwiatkowska, radny Miasta

W części oficjalnej uroczystości dyrektor Anna Mroczkowska powitała gości i w swoim przemówieniu przepłałanym prezentacją multimedialną przedstawiła historię szkoły. W tym wystąpieniu wspomniała również o największym marzeniu całej społeczności jakim jest budowa nowej hali sportowej. W swoich wystąpieniach wiceprezydent Król i radni miejscy zapewnili, że marzenie to wkrótce zostanie zrealizowane.

Po przemówieniach przyszedł czas na część artystyczną, w której wystąpili uczniowie i nauczyciele, wśród nich ojciec Augustyn - proboszcz parafii, katecheta, który wcielił się w rolę Stefana Żeromskiego. Wielu wrzeszeń dostarczyła zebrany piosenką „Nie liczę godzin i lat” wykonana przez całą praktycznie społeczność szkolną. Ten moment wyraźnie pokazał, że w tej placówce wszyscy mówią jednym głosem. To jednak nie był koniec niespodzianek. Największe zainteresowanie gości wzbudził film przygotowany przez uczniów i nauczycieli „A to my - ATOMY”, który już wkrótce będzie można obejrzeć na stronie szkoły. Następnie zaproszeni goście przeszli do szkolnego budynku, gdzie mogli obejrzeć prace plastyczne uczniów, w tym makiety „moja wymarzona szkoła” oraz zjeść kawałek urodzinowego tortu.

Życząc całej społeczności szkolnej kolejnych 60 lat mamy nadzieję, że wszystkie plany i marzenia uda im się zrealizować

(af) Fot. autor

„Okapy” dla przelewania surówki

W zakładzie stalownia w krakowskiej hucie ArcelorMittal Poland dobiega końca kosztowna inwestycja, która znacząco wpłynie na jakość pracy hutników, a także realnie zmniejszy oddziaływanie na środowisko.

Chodzi o instalację odpylania stacji przelewania surówki. To właśnie tu surówka z wielkiego pieca transportowana w zamkniętych kadziach torpedo przelewana jest do innych kadzi, a z nich trafia do konwertora, w którym powstaje stal.

Nad stanowiskami, na których następuje przelewanie surówki zostały zamontowane dwie przemysłowe instalacje, które wyglądem i działaniem przypominają okapy. Będą one pochłaniać niezorganizowaną emisję pyłu powstającego podczas przelewania surówki do kadzi. Jeden taki okap waży ok. 3200 kg, jest długi na siedem i szeroki na ponad cztery metry.

Do tej pory na stacji pyły wychwytywały dwa filtry workowe zamontowane poniżej stacji. Pierwszy z nich został zmodernizowany w 2012 roku, drugi w 2016. Oba spełniają restrykcyjne wymogi środowiskowe dla zakładów przemysłowych w Unii Europejskiej (dyrektywa BAT).

- Jednak mimo tego dostrzeżliśmy niezorganizowaną emisję, która pod-

czas procesu przelewania wydobywała się ponad kadziami. Filtry workowe nie wylapywały jej w całości. Właśnie dlatego podjęliśmy decyzję o modernizacji instalacji, by pochwytać wszystkie zanieczyszczenia – mówi Grzegorz Maracha, dyrektor Zakładu Wielkie Piece i Stalownia w Krakowie.

Dzięki dodatkowym dwóm okapom, które pochłoną pyły i odciągną je do filtra znacząco poprawią się warunki pracy na stanowiskach pracowników obsługujących linię ciągłego przelewania surówki. Mimo że emisja pyłów

ograniczała się głównie do terenu hali produkcyjnej, to inwestycja wyeliminuje również ewentualne pylenie poza teren krakowskiej huty. - Warto pamiętać, że od 2004 roku emisje pyłowe z krakowskiej huty zmniejszyły się o 90 proc. – zaznacza Jolanta Zawitkowska, krakowski Eco-Ambasador ArcelorMittal Poland.

Prace przy odpylaniu stacji przelewania surówki mają zakończyć się jeszcze w tym roku. Całość inwestycji to koszt około 1,5 mln zł.

ArcelorMittal Poland mecenasem spektaklu w Teatrze Ludowym

Nowohucka amnezja, czyli o poszukiwaniu tożsamości

Na deskach Teatru Ludowego na nowo rodzi się Nowa Huta. Przechadza się po niej kucharki czy suwnicowca z kombinatu, w którym działa 19 stołówek i „co raz serwuje się zraz”. Nowa Huta znów jest wielkim placem budowy i dopiero tworzy swoją tożsamość. Już nie budowniczy, a archeolodzy przerzucają kolejny raz z miejsca na miejsce nowohucką ziemię. A pod warstwą piasku trafiają na człowieka – nieznanego, który stracił pamięć. Jedyne wskazówką są inicjały „Wil” na jego płaszczu. Nieznajomy, w którego wcielił się Tadeusz Łomnicki zdradza jednak widzowi na tyle dużo, by ten mógł zorientować się, że „Wil” to skrót od Włodzimierza Iljicza Lenina, a sam bohater to... pomnik Lenina, który przez lata

stał w alei Róż. Bohater szuka siebie spacerując po miejscach znanych, a zarazem nieznanach. Przypomina je sobie, uczy się ich na nowo i odkrywa je wraz z widzami.

W sztuce „Tożsamość Wila”, którą przygotowały siostry Gabriela i Monika Muskała przeszłość płynnie miesza się z teraźniejszością, a fakty z przejawionymi legendami. Lekkość dodaje jej poczucie humoru, z jakim ukazano bardziej i mniej ważne sceny z dziejów robotniczej dzielnicy. Nowohucianie potrafią się z siebie śmiać i w tym wypadku mają do tego sporo okazji. Zabawne anegdoty, przerysowane, czasem groteskowe sceny widzowie za każdym razem premiąją salwami śmiechu. Co rusz nagradzają też aktorów brawami. A

to za wspomnienia Wila, który czuł się tak, jakby „ekspłodował”, albo „dretwiała mu noga”, a to za ironiczne komentarze nowohuckich budynków, które w sztuce zostały... ożywione.

W koncepcję spektaklu doskonale wpisuje się minimalistyczna scenografia Justyny Łagowskiej. Zamiast przesadnych dekoracji znajdujemy tu symbole, często mocno komiczne, które pokazują jak dziś Nowa Huta, podobnie jak Wil, szuka swojej tożsamości wśród dawnych symboli, kultowych miejsc, które tkwią w pamięci mieszkańców. Ona stale się odnajduje, meandruje między stereotypami. Z jednej strony niechciana siostra Krakowa i niebezpieczna dzielnica, z drugiej - wymarzone miejsce do życia, pełne zieleni i (jeszcze) przestrzeni. Zarysy powstającego miasta, które są jednocześnie pl. Centralnym dają widzowi pole do interpretacji. To podwaliny Nowej Huty, która ciągle jest w budowie – nieustannie buduje swoją tożsamość, choć na tych samych fundamentach. Przewiduje jedynie cegły.

„Tożsamość Wila”

Reżyseria: Gabriela Muskała, dramaturgia / Monika Muskała. Scenariusz: na podstawie badań terenowych studentów Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ. Mecenas sztuki: ArcelorMittal Poland. Spektakle 6, 10 i 14 stycznia, Scena Stolarska, Teatr Ludowy os. Teatralne 23, Kraków.

***

Śledźcie profil ArcelorMittal Poland na fanpage na Facebooku: <https://www.facebook.com/ArcelorMittalPoland/> i spróbujcie swoich sił w konkursie, który zostanie niebawem ogłoszony. Do wygrania będą podwójne zaproszenia na spektakl „Tożsamość Wila” w dniu 6 stycznia!

Fot. Greg Noo-Wak

Z okazji zbliżających się

świąt Bożego Narodzenia

składam

wszystkim naszym Pracownikom,

Pracownikom hutniczych spółek

oraz firm współpracujących,

Rencistom i Emerytom Huty,

i ich Rodzinom

najlepsze życzenia.

Niech ten wyjątkowy czas

będzie wypełniony radością i miłością

i upłynie Wam w prawdziwie rodzinnej atmosferze.

Życzę aby Nowy Rok był pełen sukcesów

i satysfakcji z własnych dokonań,

by przyniósł spełnienie marzeń

oraz dążeń zawodowych.

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia

i wszelkiej pomyślności w Nowym Roku!

Grzegorz Maracha

Dyrektor

Oddziału ArcelorMittal Poland

w Krakowie

Wesołych Świąt

Bożego Narodzenia

i wszelkiej pomyślności

w Nowym Roku 2018

życzą

Rada i Zarząd

Hutniczej Fundacji

Ochrony Zdrowia

i Pomocy Społecznej

w Krakowie

ŚWIĘTUJĄ SENIORZY

Wszystkie ważniejsze wydarzenia, święta, rocznice w związkowych Kołach seniorów są uroczysto obchodzone. W ciągu roku jest wiele takich okazji zbliżających ludzi. Dla osób starszych, zwłaszcza samotnych, samo spotkanie, najczęściej przy skromnym poczęstunku, jest ogromnie ważnym elementem integracyjnym, niemalże lekiem na codzienne troski.

Aktualnie, w przeddzień Świąt Bożego Narodzenia, najważniejszymi wydarzeniami w działalności Kół Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów są wyczekiwane, i starannie przygotowywane spotkania przy wigilijnym stole. Uroczystości te wspierają finansowo zarządy wszystkich nowohuckich dzielnic.

18 grudnia, w Sali Tańca Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, gościli seniorzy z Koła nr 18 (te osiemnastki zapewne celowo tutaj się „zbiegły”). Dla około stu osób była to wspaniała biesiada. Złożyły się nań: znakomity program artystyczny, życzenia i łamanie się opłatkiem z błogosławieństwem ks. proboszcza Stanisława Puźniaka oraz wigilijny posiłek z grzybową zupą, rybą i sałatkami oraz kawą i herbatą. Prawdziwa wigilijna wieczerza, którą artystycznie uświetniło widowisko religijne z pastorałkami i kołedami. A wszystko to zostało, jak zwykle, przygotowane pod kierunkiem Bogumyły Jakus, przewodniczącej Koła nr

18 PZERiI, z zespołem „Uroczanie” i kabaretem „Osiemnastka”. Byliśmy pod wrażeniem wykonawstwa aktorów seniorów i wizji artystycznej całości spektaklu. Przypuszczam, że w doborze pastorałek pani Bogusia sięgnęła nawet do najdawniejszych źródeł, może nawet także do tekstów zawartych w zbiorze z XIX wieku – „Piosnki wesole ludu w czasie Świąt Bożego Narodzenia po domach śpiewane”. Postarali się też seniorzy wykonawcy, a wśród nich „z góralskim temperamentem” **Daniela Hyczkiewicz**, czy też ze wsparciem pięknym głosem kołęd **Ewa Mituniewicz**. Było nastrojowo, sympatycznie, niezapomnienie.

To spotkanie wigilijne na długo pozostanie w pamięci seniorów i zaproszonych gości, wśród których obecni byli – prezes Zarządu Rejonowego PZERiI **Mirosława Miśta**, prezes małopolskiego zarządu PKPS **Janina Buda** i radna Dzielnicy XVIII **Bogumiła Drabik**.

(R) Fot. autorka

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466, prowadzonego od 1995 roku na bazarze „Tomex”.

Czynne: wt.–pt. 8.00–16.00, sob. 7.30–14.00

wędliny u Józefa

Również w najbliższy weekend dostawa tradycyjnych wędzonek.

U Józefa kupujesz, rodzimych kupców ratujesz!

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku 2018 zawsze przy obficie zastawionym stole prawdziwą wędliną życzy **JÓZEF AKSAMIT**

Notowania cenowe z bonusem dla Czytelników „Głosu”

ZADBAJ O SWOJE AUTO

Na bazie znanej myjni samochodów WAAM przy ul. Fatimskiej 6, powstała nowoczesna myjnia i studio detailingu „SPŁASZ”. Firmę z wieloletnim doświadczeniem prowadzoną przez Annę i Władysława Zawadzkich przejęła córka z mężem Agnieszka i Adam Szymbara. Rodzinna firma kontynuuje dobre tradycje w postaci solidności i wysokiej jakości prowadzonych usług oraz poszerzyła zakres o detailing, wprowadziła dodatkowe separatory i zabiega o wygodę klientów. Są także nowe podjazdy do myjni. Szybkie mycie kosztuje od 15 zł (w zależności od wielkości samochodu), a tzw. standard (na dwa wiadra) od 20 zł, czyli z użyciem separatora brudu, gwarantującym pewność nie zarysowania lakieru. Mycie standard plus, czyli z hydrowoskiem kosztuje od 25 zł, mycie premium (na dwa wiadra +aktywna piana) od 35 zł i premium plus + hydrowosk od 40 zł. Mycie zewnętrzne + wewnętrzne, czyli tzw. komplet kosztuje od 55 zł i cena wzrasta do 100 zł – komplet Premium

Splasz (z woskiem kamauba). Kosmetyka wnętrza kosztuje od 10 zł (mycie szyby z obu stron), czy dywaników także od 10 zł, poprzez odkurzenie od 15 zł i czyszczenie kokpitu także za 15 zł. Mycie komory silnika parą lub ozonowanie pojazdu kosztuje od 40 zł. Czyszczenie tapicerki materiałowej kosztuje od 300 zł. Natomiast detailing to nowa usługa polegająca na nakładaniu powłok ochronnych na lakier co powoduje jego rewitalizację jak na kokpit i plastiki wewnętrzne. Cena takiej usługi w profesjonalnych firmach kosztuje kilkuset do kilku tysięcy złotych, a w tym studio rozpoczyna się od 70 zł. Do wykonywania usług są stosowane kosmetyki renomowanych firm: ADBL, SONAX, SHINY GARAGE, CAR VALET, NANOLEX, MENZERA czy K2. W poczekalni serwowana jest kawa, jest WIFI i telewizor. Firma proponuje szereg bonusów i upustów. Jest prowadzona loteria dla stałych klientów gwarantująca bezpłatne mycie, od poniedziałku do środy każdy może otrzymać 10 proc. upustu, w dni deszczowe i śniegowe odnawiania lakieru, pranie tapicerki i renowacja reflektorów także ma 10 proc. bonifikatę. **Uwaga:** Czytelnicy Głosu z aktualnym numerem naszego tygodnika mogą otrzymać do podstawowych usług – dodatkowo **ZA DARMO** – mycie przedniej szyby reflektorów oraz co ważne w okresie zimowym zabezpieczenie opon, uszczelek i zamków przed zamrażaniem. W sprawie usług można kontaktować się pod nr tel. 12 644 72 39 lub zaglądnąć na stronę www.splasz.pl (sp) Fot. autor

Agnieszka i Adam Szymbara życzą swoim klientom i Czytelnikom „Głosu Tygodnika Nowohuckiego” zdrowych, radosnych Świąt Bożego Narodzenia i Do Siego 2018 Roku.

WALUTA

Funt, euro i dolar spadają na wartości, a złotówka, jak zwykle przed świętami umacnia się.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,54–3,57 zł, euro: 4,17–4,20 zł, GBP: 4,73–4,78 zł, CHF: 3,58–3,62 zł. (mp)

Od 22 do 28 grudnia

W KINIE SFINKS

W dniach 23-26 w Kinie Sfinks będzie trwała przerwa świąteczna, ale już od środy zapraszamy na nowe filmy!

● **WOJNA PŁCI** to połączenie komedii i dramatu biograficznego, a opowiada o legendarnym meczu tenisowym z 1973 r. pomiędzy liderką światowych rankingów Billie Jean King i bezcześnie pewnym siebie byłym mistrzem Bobbym Riggsem. Mecz ten, nazywany „Wojną płci”, stał się najbardziej oglądanym wydarzeniem sportowym w historii telewizji. Podczas gdy media kreowały King i Riggsa na zaciętych przeciwników, poza kortem każde z nich stawiało czoło skomplikowanym przeciwnościom losu. King miała u swego boku kochającego męża, który zachęcał ją do walki o równe prawa dla obu płci, zmagając się jednak z prawdą o własnej seksualności. Riggs ryzykował wszystko, stawiając na jedną kartę całą swą reputację, by pokazać światu, że stać go na tryumfalny powrót. Wspólnie dali popis, którego skutki wykroczyły daleko poza arenę sportowych, a konsekwencje trwają po dziś dzień. W rolach głównych wystąpili Emma Stone, Will Carel i Bill Pullman.

● **NA KARUZELI ŻYCIA** to najnowszy film w reżyserii Woody Allena z Kate Winslet, Justinem Timberlakem, Juno Temple i Jamesem Belushim w rolach głównych. Jest to historia czterech osób, których losy splatają się w słynnym parku rozrywki na Coney Island w latach 50. ubiegłego wieku. Rozchwiana emocjonalnie, była aktorka Ginny pracuje tu jako kelnerka. Jej mąż Humpty jest operatorem karuzeli. Mickey to przystojny ratownik, który marzy o karierze dramaturgii. Carolina natomiast jest marnotrawną córką Humpty'ego, która w domu ojca szuka schronienia przed gangsterami. Poetycko sfilmowany przez Vittorio Storaro „Na karuzeli życia”, to rozgrywająca się w malowniczych plenerach, iskrząca emocjami opowieść o pasji, namiętności i zdradzie.

● **KEDI - SEKRETNE ŻYCIE KOTÓW** to opowieść o Stambule widzianym oczami kotów. Przewodnikami po mieście z sięgającą tysięcy lat historią oprowadzają nas prawdziwe kocie indywidualności: Spryciarza, Przylepa, Sultan, Flirciarz, Bestia, Szajba i Cwaniak. Film po raz kolejny będzie pokazywany na wyrażne życzenie widzów! (seanse w Małym Metrażu)

Kraków Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich

KONCERT KOŁĘD

ZE WSPÓLNYM KOŁĘDOWANIEM

28.12.2017 czwartek godz. 19.00
 Kościół Miłosierdzia Bożego os. Na Wzgórzach 1a
 Podczas koncertu odbędzie się kwesta na leczenie ciężko chorej Moniki.

WSTĘP WOLNY

OSRODEK KULTURY KRAKÓW-NOVA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

---

organizatorzy: Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, Parafia Miłosierdzia Bożego, Rada Dzielnicy XVIII Wzgórze Krzesławickie, honorowy patronat: ks. Arcybiskup Marek Jędraszewski, Matrycja Krakowska

organizatorzy: mod. obit, plus i socjal, GŁOS, DZIENNIK POLSKI

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 poleca:

● **Christopher Hitchens, Listy do młodego kontestatora**, Wydawnictwo Karakter 2017. Odwołując się do przykładów z własnego życia oraz postaw takich ważnych dla niego osób, jak Emile Zola, George Orwell czy Václav Havel, autor analizuje różne formy sprzeciwu i kontestacji. Opowiada o tym, jak być krytycznym, nie ulegać manipulacji, nie poddawać się politycznej propagandzie i zachowywać twórczy dystans wobec rzeczywistości. Christopher Hitchens (1949-2011) - dziennikarz, pisarz, krytyk literacki. Sprzeciwiał się wojnie w Wietnamie i amerykańskiemu imperializmowi. W drugiej połowie życia poróżnił się z lewicowym środowiskiem, oskarżał je często o nadmierną tolerancję i brak rzeczywistej woli rozwiązywania współczesnych problemów.

● **Almudena Grandes, Pocałunki składane na chlebie**, Wydawnictwo Sonia Draga 2017. Co może się przydarzyć mieszkańcom wielkomiejskiej dzielnicy w trudnych czasach? Jak żyje się w oku cyklonu parom, osobom samotnym, rodzinom i dzieciom, młodym i starym? W jaki sposób dotyka ich kryzys? To poruszająca opowieść o życiu kilkorga bohaterów: rodziny, która wraca z wakacji z postanowieniem, że w jej życiu nic się nie zmieni; mężczyzny w czterech ścianach oplakującego swój rozwój; babci ubierającej przed czasem choinkę, by dodać otuchy bliskim; kobiety, która postanawia wrócić na wieś i uprawiać ziemię, odziedziczoną po przodkach.

ŁĄCZY NAS TEN SAM ŚWIAT

Jak przystosować instytucję kultury i jej ofertę dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi oraz osób poruszających się na wózkach? Odpowiedzi na to pytanie i wiele innych poszukiwali uczestnicy projektu szkoleniowego pn. ŁĄCZY NAS TEN SAM ŚWIAT, zorganizowanego w październiku i listopadzie br. przez ARTzonę Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida.

Do udziału w projekcie szkoleniowym ŁĄCZY NAS TEN SAM ŚWIAT zaproszono instruktorów, animatorów kultury, pracowników instytucji miejskich oraz organizacji pozarządowych z terenu Nowej Huty. – Celem naszego projektu jest likwidacja barier komuni-

instytucji kultury/wydarzeń dla osób z niepełnosprawnością wzroku, podstawy tworzenia audiodeskrypcji do dzieł plastycznych.

– Nasz projekt, oprócz szkoleń dla animatorów miał także wymiar mocno integrujący – przygotowaliśmy specjal-

A sprawdzali się zarówno w roli przewodników osób z niepełnosprawnością jak i w audiodeskrypcji dzieł plastycznych.

– To dopiero pierwsza edycja naszego projektu. Udało nam się przełamać bariery, które istniały także w nas sa-

kacyjnych pomiędzy osobami z niepełnosprawnościami oraz pełnosprawnymi, przełamanie lęku przed niewłaściwą pomocą oraz otwarcie się galerii, instytucji, przestrzeni kreatywnych na terenie Nowej Huty na osoby z niepełnosprawnościami – podkreśla koordynatorka projektu Dorota Orczewska z ARTzony OKN. W programie znalazło się wiele tematów, które z pewnością

ne warsztaty filmowe, do których zaprosiliśmy osoby z niepełnosprawnościami, a których rezultatem jest spot zwracający uwagę na podstawowe błędy, jakie popełniamy w kontaktach z osobami z niepełnosprawnościami oraz wskazówki jak ich unikać, tak, żeby bardziej pomagać niż szkodzić. W warsztatach i tworzeniu spotu wzięli udział także animatorzy, co jest dodat-

nych, organizatorach. Uczestnicy nawiązali szereg kontaktów, a przede wszystkim zaprzyjaźnili się przez co wierzymy, że nasz projekt zapoczątkował w naszym środowisku dobry kierunek zmian. Dzięki temu nowohuckie instytucje i organizacje staną się bardziej otwarte i dostępne dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i sensorycznymi – podkreśla Dorota Orczewska.

okażą się pomocne w osiągnięciu założonych przez organizatorów celów, w tym. m.in.: wprowadzenie w zagadnienia prawidłowej pomocy osobom niepełnosprawnym, szkolenie z tłumacza-przewodnika osób głucho-niewidomych (podstawy Alfabetu Lorma i Braille'a), podstawy Polskiego Języka Migowego i Kultury Głuchych, szkolenie z obsługi widza oraz przystosowania

kową wartością – mówi Dorota Orczewska.

Podczas finałowego spotkania połączonego z wernisażem wystawy rysunku i rzeźby autorstwa Maćka Januszewskiego, który odbył się w galerii ARTzony Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida na os. Górali 4, uczestnicy projektu szkoleniowego mogli sprawdzić się w zdobytych umiejętnościach.

Planujemy kolejną edycję projektu już w pierwszej połowie 2018 r. – dodaje koordynatorka.

Bardzo dziękujemy Radzie Dzielnicy XVIII Nowa Huta, Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie oraz firmie MyWam za wsparcie finansowe, które umożliwiło realizację projektu ŁĄCZY NAS TEN SAM ŚWIAT.

(al)

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

- Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
- Kościół św. Bartłomieja: 10.15, 11.30
- Szklane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 17, 19, 20.30.
- Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16, 17.30, 19.
- Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
- Dywizjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 20.
- Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 13.00, 17, 19.00.
- Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.
- Wzgórze Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11, 12.30, 16, 19.
- Boh. Września: 6.00, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.30, 16.30, 18, 19.30.
- ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18, 20.
- Teatralne: 7, 8.30, 10.00, 11.30, 18, 19.30.
- Krzesławice: 9.30, 14.00.
- Pleszów: 7.30, 11.30.
- Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.
- Ruszcza: 7, 9, 11, 16.
- Górka Kościelnicza: 7, 12.
- Kościelniki: 10.30, 18.30.
- Wolica: 9, 18.
- Lubocza: 8, 10.30, 17.

Słowa na niedzielę

Józef uczynił tak, jak mu polecił anioł Pański (por. Mt 1)

Rola mężczyzny w domu zarówno wobec współmałżonki, jak i dzieci może być rozmaita, co do szczegółów zwyczajowych czy kulturowych, ale co do jednego ma pozostać jednoznaczna. Każdy mężczyzna musi mieć kontakt ze swoim aniołem. Przez niego będzie otrzymywał wskazówki od Pierwszego Szefa. I dzięki temu nie popełni wielu błędów.

To prawda, korekty są potrzebne na bieżąco. Józef też przecież miał różne tzw. swoje myśli. Ale ostatecznie „uczynił tak, jak mu polecił anioł” i jego małżonka oraz Dziecko byli bezpieczni.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

● Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

- **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
- **Ponadto przez cały tydzień** dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30, tel. 648-59-57 – od poniedziałku od piątku w godz. 8–22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

- Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
- NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się na os. Brance ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogolne.

MUZEUM HISTORYCZNE: DZIEJE NOWEJ HUTY

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Oddział „Dzieje Nowej Huty”, os. Słoneczne 16, czynne od wtorku do soboty w godz. 9.30–17.00 oraz w drugą niedzielę miesiąca w tych samych godzinach.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego” zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącej się na os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mcz.3-2-1.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINA

SEINKS: ● 22.12. (piątek): 17.00 – „Morderstwo w Orient Expressie” (USA/Malta), 18.00 – „Rodzina na sprzedaż” (Argentyna/Francja/Polska) (MM), 19.10 – „Cicha noc” (Polska). ● od 23.12. (sobota) do 26.12. (wtorek) – kino nieczynne. ● 27.12. (środa): 17.00 – „Na karuzeli życia” (USA), 18.00 – „Kedi – sekretne życie kotów” (Turcja/USA), godz. 19.00 – „Wojna płci (USA/Wlk. Brytania)”. ● 28.12. (czwartek): 17.00 – „Wojna płci”, 18.00 – „Kedi – sekretne życie kotów”, 19.15 – „Na karuzeli życia”.

W TEATRZE LUDOWYM

- **Duża Scena, os. Teatralne 34:** ● 29 i 30 XII (piątek i sobota), godz. 19 – Akt równoległy. ● 31 XII (niedziela), godz. 18 i 20.30 – Akt równoległy.
- **Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1:** ● 29 XII (piątek), godz. 19 – Sarenki. ● 30 XII (sobota), godz. 19 – Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku. ● 31 XII (niedziela), godz. 18 i 20.30 – Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku. ● 3 I (środa), godz. 19 – Sąsiedzi. ● 4 I (czwartek), godz. 17 – Sąsiedzi.

OD ADWENTU DO TRZECH KRÓLI

(ciąg dalszy ze str. 1)

Wieczór wigilijny w tradycji polskiej jest najbardziej uroczystym i wzruszającym wieczorem roku. Punktem kulminacyjnym przeżyć adwentowych w rodzinach chrześcijańskich jest Wigilia Bożego Narodzenia. Dzień 24 grudnia to najpiękniejszy i najmilszy sercu dzień w roku. To czas wzajemnego zbliżenia, darowania win i przykrości, to czas zadumy i refleksji. Wieczera wigilijna rozpoczyna się tradycyjnie z chwilą ukazania się na niebie pierwszej gwiazdy. Jest to symboliczne nawiązanie do Gwiazdy Betlejemskiej, oznaczającej narodziny Jezusa, którą na Wschodniej stronie nieba ujrzeli Trzej Mędrcy idący do Betlejem.

Najpiękniejszym polskim zwyczajem wigilijnym jest łamanie się białym opłatkiem. Składamy sobie nawzajem życzenia, przepraszamy za zło wyrządzone od ubiegłorocznej wigilii – w małżeństwie, w rodzinie, w sąsiedztwie. Składamy sobie wzajemnie obietnicę szczerej poprawy. Opłatek to symbol pojednania i przebaczenia. Na rozpoczęcie wigilijnej wieczerzy jeden z domowników czyta fragment Pisma Świętego o narodzeniu Pana Jezusa w Betlejem. Śpiewa się kolędy, odmawia się „Ojciec nasz” i inne modlitwy.

Z wigilią wiąże się również zwyczaj pozostawiania wolnego miejsca przy stole. Miejsce to przeznaczone jest dla niespodziewanego gościa, dla kogoś bliskiego, zwłaszcza dla tego, który niedawno odszedł do wieczności, dla członka rodziny, który leży w szpitalu, ma dyżur w pracy lub pracuje za granicą. Zgodnie z tradycją, na stole wigilijnym powinno znaleźć się dwanaście dań, a każdy z uczestników wieczerzy powinien skosztować każdego z nich, by zapewnić sobie pomyślność w nadchodzącym roku. Wigilii towarzyszy obdarowywanie się prezentami kładzionymi pod choinką albo wręczanymi dzieciom przez Mikołaja. Niesamowity nastrój Wigilii ma sprzyjać szczeremu zbliżeniu się do siebie, życzliwości, pojednaniu, przebaczeniu. Wielu pragnie nadać tej wyjątkowej, rodzinnej wieczerzy znamię odświętne i uroczyste. Często chcemy podtrzymać to, co przekazały nam nasze babcie czy mamy. Podświadomie budzi się w nas pragnienie, by ten piękny czas wraz z obrzędowością i obyczajem ocalić od zapomnienia, by nie sprowadzał się tylko do etykiety czy rytuału.

Po obfitej kolacji wigilijnej tradycja nakazuje udać się na pasterkę. To Msza święta odprawiana w kościołach dokładnie o północy. Zgodnie z tradycją pasterka upamiętnia przybycie do Betlejem pasterzy i złożenie przez nich holdu nowo narodzonemu Mesjaszowi. Zwyczaj sprawowania bożonarodzeniowej liturgii nocnej wprowadzono w Kościele już w drugiej połowie V wieku. Do Polski dotarł on więc być może razem z chrześcijaństwem.

Kościoły są pięknie udekorowane najczęściej żywymi choinkami, łańcuchami i lampkami. Centralne miejsce zajmuje szopka z figurkami małego Jezusa, Maryi, świętego Józefa, pasterzy i zwierząt. Autorstwo pierwszej szopki przypisuje się św. Franciszkowi z Asyżu, który chcąc odświeżyć pamięć narodziń Dzieciątka Jezus kazał przynieść do grotty siano, przyprowadzić żywego wołu i osła. Kiedy zgromadziła się ludność z okolic i za-

brzniały pieśni, święty Franciszek odczytał Ewangelię, a potem wygłosił kazanie o narodzeniu Jezusa.

W wieku XIX powstały różne regionalne formy polskich szopek bożonarodzeniowych. Najbardziej znane i najciekawsze są szopki krakowskie, których architekturę wzoruje się na zaby-

domu i osób w nim mieszkających. Ten akcent w wyrazisty sposób utrzymany jest poprzez wypisywanie na drzwiach domów trzech symbolicznych liter oraz roku kalendarzowego: C+M+B+2018. Jest kilka interpretacji tego napisu. Najbardziej uzasadnione zdaje się być: C = Christus, M = man-

jenki. Z pewnością każdy ma swoją ulubioną.

Znanym, chociaż ginącym powoli zwyczajem jest odwiedzanie domów przez kołędników. W wielu rejonach Polski taka wizyta połączona jest z obdarowywaniem kołędników darami w naturze (owocami, ciastem, słody-

święcono wspomnieniu Trzech Mędrców, zaś w Kościele Wschodnim stał się on pamiątką chrztu Jezusa w Jordanie; stąd nazwa święta – Jordan.

O przybyciu dostojników z pokłonem i darami do Dzieciątka Jezus obszernie mówi Ewangelia św. Mateusza. Ewangelista nie wspomina o królach lecz o

A. Wierusz-Kowalski (ryt. E. Gorazdowski), *Na pasterkę, drzeworyt*

krakowskich budowli Krakowa. Szopki krakowskie stawały się często teatrzykami lalek, w których na miniaturowych scenkach podświetlanych świecami pojawiały się najrozmaitsze ruchome figurki.

Zwyczaj odwiedzania domów wiernych przez kapłanów ma długą historię. Pisał o tym już w III wieku św. Atanazy. Zdaniem historyków Kościoła, to właśnie wizyty duszpasterskie dały podwaliny pod organizację parafii na terenach Polski. Uzasadnienia tej praktyki doszukiwano się także w zapisie Ewangelii. U św. Łukasza czytamy, że Chrystus poleca swoim uczniom, aby szli „do każdego miasta i miejscowości, dokąd sam przyjdziecie” (por. 10, 1-12). Do dziś uważa się, że osoby przyjmujące księdza po kolędzie dają publiczne świadectwo swego przywiązania do Kościoła. Kolęda ma charakter wizyty duszpasterskiej. Powinna być obustronnym, życzliwym dialogiem. Najważniejsze podczas kolędy jest błogosławieństwo

z sionem, B = benedictat, co należy tłumaczyć „Niech Chrystus błogosławi temu domowi”. Dość często następuje spolszczenie tego napisu, poprzez wpisywanie 3 symbolicznych imion magów czy królów: K = Kacper, M = Melchior, B = Baltazar.

Znane powiedzenie mówi, że „śpiewać każdy może”, dotyczy to również śpiewania kolęd, zwłaszcza, że „kolędy się nie słucha, kolędy się śpiewa”. Szkoda, że w domach rodzinnych zbyt często ograniczamy się do ich biernego odbioru i odsłuchiwanie za pośrednictwem płyt, radia, telewizji czy Internetu. Warto zadbać, aby były to kolędy klasyczne, nie tandetne lub odśpiewane zbyt nowocześnie. W Polsce utrzymuje się zwyczaj śpiewania kolęd w kościołach aż do 2 lutego. Niektóre kolędy przypominają uroczyste hymny kościelne, inne – wzruszające kołysanki albo wesołe przyspiewki. Kolędą jest zarówno poważne Aniół pasterzom mówił, nastrojowe Lulajże, Jezuniu, jak i wesołe Pójdźmy wszyscy do sta-

czami) lub skromnymi datkami pieniężnymi. Kołędnikami są zazwyczaj dzieci. Niekiedy chodzą z gwiazdą czy z szopką bożonarodzeniową. Chętnie też przebierają się za Trzech Króli, z których jeden musi być obowiązkowo czarnoskóry.

6 stycznia Kościół Katolicki obchodzi jedno z najstarszych świąt w swoich dziejach, w polskiej tradycji nazywane Świętem Trzech Króli. Uroczystość ta upamiętnia trzy ewangeliczne wydarzenia: przybycie Mędrców ze Wschodu z pokłonem do nowonarodzonego Dzieciątka, chrzest Jezusa w Jordanie i pierwszy cud uczyniony przez Niego na godach w Kanie Galilejskiej.

Początkowo 6 stycznia obchodzono w Kościele Katolickim uroczystość rodzin Chrystusa nazywaną Teofania, Tyfania lub Epifania, czyli święto Objawienia Zbawiciela Świata. Kiedy w IV stuleciu Narodzenie Pańskie zaczęto święcić w stałym terminie, w Kościele Zachodnim dzień 6 stycznia po-

Magach; tak w owych czasach nazywano astrologów. Św. Mateusz ogólnie wspomina, że Magowie przybyli ze Wschodu – pod terminem tym rozumiano ziemie położone na wschód od Jordanu, a więc również Arabię, Babilonię i Persję. Imiona Trzech Magów (Króli) – Kaspra (Kacpra), Melchiora i Baltazara – pojawiły się po raz pierwszy w IX wieku, a ustalono je ostatecznie dopiero w XIII stuleciu. Trzej Królowie przynieśli nowo narodzonemu Jezusowi swoje dary: złoto, kadzidło i mirrę. W symbolice chrześcijańskiej złoto oznacza Boże Królestwo i wieczną chwałę, kadzidło – modlitwę, uwielbienie i hold, a mirra – cierpienie.

W Polsce święto Trzech Króli znan było już od XIV wieku. Zamyka ono okres świąt Bożego Narodzenia. W kościołach święci się wtedy kadzidło i krede – na pamiątkę darów ofiarowanych Jezusowi przez Trzech Mędrców. Od 2011 roku Święto Trzech Króli jest dniem wolnym od pracy.

Marcin Pietrzyk

KIERMASZ CENTRALNY W NOWEJ HUCIE

Życzenia dla dzielnicy, sąsiadów i bezdomnych, targi rękodzielnicze, pokazy, warsztaty, potańcówki i koncerty będą atrakcjami Kiermaszu Centralnego, który rozpoczął się 15 grudnia w Alei Róż.

Kiermasz Centralny to nowa zimowa propozycja Miasta Kraków i Krakowskiego Biura Festiwalowego dla mieszkańców Stolicy Małopolski i przyjezdnych. To nie tylko targi rękodzielnicze, gdzie będzie można kupić oryginalne ozdoby i prezenty świąteczne: odbywać się tu będą warsztaty dla dzieci i dorosłych, występy grup artystycznych oraz potańcówki. Na Kiermaszu będzie można przegotować się zarówno do Świąt Bożego Narodzenia, jak i powitania Nowego Roku.

Świąteczną atmosferę podkreślą z pewnością dwie akcje. „Listy z/do Huty”, czyli dwumetrowa instalacja w kształcie choinki, na której każdy będzie mógł zawiesić swoją kartę z życzeniami dla najbliższych, sąsiadów i dla Nowej Huty. Wspólnie z Ośrodkiem Kultury im. C.K. Norwida będzie można natomiast samodzielnie przygotować kartki świąteczne. Każdy uczestnik warsztatów będzie mógł sprawić odrobinę radości osobom, które spędzą Wigilię w Noclegowni i Schronisku dla Bezdomnych przy ul. Makuszyńskiego 19A w Nowej Hucie, przygotowując ręcznie robioną kartkę świąteczną.

Przed Wigilią na Kiermaszu Centralnym będzie można także kupić świąteczne dekoracje i prezenty dla najbliższych. Róża Wollny pojawi się w Alei Róż wraz z tradycyjnymi ozdobami choinkowymi i stroikami świątecznymi. Ceramikę, zabawki i ręcznie robione ozdoby świąteczne będzie można kupić w Zakątku Artystycznym Ewy Śliwy. Wspólnota Emaus wystawi przedmioty codziennego użytku, Ewa Laurisch zaprezen-

tuje ręcznie robioną biżuterię, a mskotki robione na szydelku – Dorota Michalik (właścicielka marki Kropka-kreska). Rodziców i ich pociechy może też zainteresować Akademia Popotam słynąca z dużego wyboru gier wielkoformatowych, planszowych i książek. Nieco starszych zainteresuje być może Unikat – ubrania inspirowane Nową Hutą, lub rzeczy stare i dziwny Ludmiły Adamskiej.

Po zakupach, a przed warsztatami, będzie można spróbować pysznej herbaty, kawy i innych ciepłych napojów, a także skosztować smakołyków przygotowanych przez Fantazję Pierogów oraz cukiernię Sweet Life.

Dla odwiedzających przygotowano także warsztaty m.in. z ozdabiania aniołków ze sklejki oraz drukowania tradycyjnymi metodami kartek świątecznych, prezentów i ozdób świątecznych, a także warsztaty kulinarne i chanukowe. W ramach Ostrych Dyżurów Literackich dzieci i rodzice dowiedzą się po jakie książki warto sięgnąć.

Na Kiermaszu Centralnym będzie można także posłuchać gitarowego koncertu kołęd Jakuba Zieliny, formacji Grodzka Gospel, podziwiać występy zespołu baletowego Gaduły i wokalnego – Jędrusie, a także obejrzeć widowisko Krakowskiego Teatru Ulicznego Scena Kalejdoskop „Pierwsza Gwiazda”. Na Kiermasz przybędą też Królowa Zima i anioły na szczydach. Będzie się działo!

Kiermasz Centralny będzie czynny w dniach 15–23 oraz 27–29 grudnia w godzinach 12.00–20.00. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny. (f)

Kraków

Pięknych, szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia i wymarzonego Nowego Roku

życzą

Bogusław Kośmider
Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Na bombkach motyw TARTANU KRAKOWSKIEGO | Sprawdźcie, o co chodzi: #szkoekakraa dla Krakowa

WESOŁYCH ŚWIĄT

Jagi, Malarska, Scena NCP, Biblioteka, Klub, BUNIA, Kultura, Europa, Rytmunek, Mała Jagi, Czas na JAZZ, AKTY, aniołki, ZUMBA, HIP HOP, Taniec powstaje, Ręce maluchy, Teatrzy przydomowy, Open Eyes Festival, BEKINSKI, Capodri, Mały Teatr Ruchu, Teatr Jednego Aktora, Tancerzy Klub Szekiera, Alternatywny Festiwal, ZG Hamernik, Kurs tańca nowoczesnego, Salon Literacko-Muzyczny, Pracownia METALiczna, Taniec nowoczesny - Xlips, Religia - Filozofia - Kłips, Muzyczny Klub Przedsiębiorca, Teatr AB Intra, Klub Kamyczek, Centrum Języków Obcych, Gimnastyka seniorów - wycieczka, Teatr ANDYJON, Taniec współczesny, Taniec brzucha, Kurs kroju i szycia, Krakowskie Centrum Choreograficzne, Festiwal Teatrów dla Dzieci

Niechaj czas tych najpiękniejszych świąt wypełni się radością, spokojem i brzmii rytmem kołęd. Oby serdeczne chwile w rodzinnym gronie płynęły wolno, a noworoczne życzenia spełniały się szybko. Wyjątkowych Świąt Bożego Narodzenia i udanego Nowego Roku – dla wszystkich.

Dyrekcja i Pracownicy
Nowohuckiego Centrum Kultury

nowohuckie
centrum
kultury

Kraków

KIERMASZ
CENTRALNY

ALEJA RÓŻ PRZY PLACU CENTRALNYM

15-29.12.2017
W GODZINACH 12.00-20.00

Wszystkim Czytelnikom „Głosu” oraz mieszkańcom Nowej Huty serdeczne życzenia pogodnych Świąt Bożego Narodzenia składa właściciel Zakładu Introligatorskiego z os. Centrum B, bl. 7

W NOWEJ HUCIE ZAWSZE DAWALIŚMY ŚWIADECTWO PRACOWITOŚCI I OFIARNOŚCI

Rozmowa z poseł Barbarą Bubulą

● Pani Posel, mija połowa kadencji Sejmu. Co uznaje Pani za największy sukces osiągnięty w tym czasie przez Prawo i Sprawiedliwość?

– Myślę, że podstawowym sukcesem jest udowodnienie, że wiele rzeczy uznawanych za niemożliwe przez ostatnie 27 lat, jest osiągalne. Próbowano nam wmówić po roku 1989, że Polski nie stać na finansową pomoc dla rodzin wychowujących dzieci. Tymczasem bez katastrofy budżetowej, z powodzeniem realizowany jest program 500+. Próbowano nam wmówić, że konieczne jest podwyższanie wieku emerytalnego, a tymczasem bez problemów powróciliśmy do emerytur dla kobiet 60-letnich. Podobnie z podniesieniem aż o 30 mld wpływów z VAT lub z odbudowaniem polskiego przemysłu, z wzmocnieniem armii i znacznym wzrostem wydatków na ochronę zdrowia

● Jakie są, zdaniem Pani Posel, najważniejsze wyzwania stojące przed rządem i posłami Prawa i Sprawiedliwości w kolejnym dwuleciu?

– Mamy nowego premiera, Mateusza Morawieckiego, to daje dodatkowy impuls do realizacji naszego programu wzmocnienia Polski. Na pewno zauważyliście Państwo, że stojąc mocno na gruncie gospodarczym, szef rządu stawia sobie wzniosłe cele, nie

bez przyczyny cytując Wyspiańskiego i innych wielkich twórców. Przed nami rozłożone na cztery lata obchody stulecia Niepodległości. Chcemy, by te obchody stały się inspiracją dla pogłębienia więzi patriotycznych, lepszego zakorzenienia w historii. Na tym fundamencie budowana ma być dopiero siła ekonomiczna. Centrum komunikacji lotniczej i kolejowej oraz drogowej między Warszawą i Łodzią, „nasza Gdynia”, jak nazwał to przedsięwzięcie premier, czy tunel łączący Świnoujście z resztą kraju to symboliczne wielkie inwestycje. Ale dla mnie celem najważniejszym jest to, by rząd doprowadził do licznych powrotów młodych ludzi z emigracji. Kluczowe będą trzy czynniki: bezpieczeństwo, znaczny wzrost płac i zdecydowane ułatwienia dla małych przedsiębiorców.

● Poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości osiągnęło 50%. Czy to oznacza, że macie w kieszeni wygraną w wyborach samorządowych jesienią roku 2018?

– Chcielibyśmy, by uznanie wyborców dla dobrej zmiany w polityce ogólnopolskiej zostało wsparte także

w wyborach do sejmiku województwa małopolskiego, gdzie dziś nadal rządzi PO w koalicji z PSL. Chcielibyśmy też, by w Krakowie Jacka Majchrowskiego zastąpił prezydent popierany przez PiS. By tak się stało, potrzebne jest przekonanie wyborców, że problemy małopolskie i krakow-

skie będą lepiej rozwiązywane pod rządami ugrupowania Jarosława Kaczyńskiego. Chcemy położyć większy nacisk na wsparcie walki ze smogiem i poprawę sytuacji mieszkaniowej oraz realną pomoc dla seniorów. Przez lata wmawiano nam, że „nie da się” rozwiązać problemu braku mieszkań dla osób, które nie stać na kredyt lub wynajem. Podobnie z poprawą stanu powietrza czy problemami osób starszych. Jestem pewna że i w tych dziedzinach sprawy mają się podobnie, jak z pozorną niemożnością wypłacania dodatków dla dzieci.

● Ma Pani spore doświadczenie samorządowe. Była Pani w latach 1990–2005 radną w naszym mieście, czy dostrzega Pani takie problemy lokalne, które nie zostały należycie załatwione?

– Martwi mnie nieustanne nadmierne dogęszczanie nowohuckich osiedli. Ulice są zakorkowane, brak miejsc parkingowych, a wciąż powstają nowe budynki. Nie widzę dobrego planowania przestrzennego. Pora zadbać o dobrą jakość życia tych, którzy już tu mieszkają. O dostęp do kultury, ośrodków zdrowia, przedszkoli, o zieleni i estetykę. Kiedyś przecież tak najstarsze osiedla zaprojektowano, żeby wszystko było blisko i na miejscu.

● Czy zatem na przykład sprawa nowych bloków na os. 2 Pułku Lot-

niczego, pozwolenie na budowę osiedla na terenie zabytkowego pasa startowego będzie wyjaśniana?

– Niedopuszczalna jest niekontrolowana zabudowa korytarzy przewietrzania miasta. To złe decyzje podejmowane za prezydentury Jacka Majchrowskiego przyczyniły się do zaostrożenia problemu smogu. Dobrze będzie, jeśli przyszłoroczna kampania przed wyborami samorządowymi stanie się okazją do tego, by samych mieszkańców zapytać o ich oczekiwania od przyszłego nowego gospodarza miasta. Na co najmniej 5 lat, bo sejm zdecydował właśnie, że kadencje w samorządzie będą pięcioletnie, czyli o rok dłuższe niż obecnie.

● Jakie życzenia pragnęłaby Pani przekazać Czytelnikom „Głosu” i wszystkim mieszkańcom Nowej Huty?

– Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia oraz na Nowy Rok życzę wszystkim Państwu odnowienia nadziei, życzliwości wzajemnej oraz uzasadnionej dumy z naszej wspólnej tradycji. W całym 2018 roku pamiętajmy o spełnianiu patriotycznych dobrych uczynków, choćby najdrobniejszych. Dla niepodległej Polski, tu w naszej Nowej Hucie, gdzie zawsze dawaliśmy świadectwo pracowitości i ofiarności.

● Dziękuję za rozmowę i za życzenia. (f)

*Radosnych Świąt Bożego Narodzenia
spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze
oraz samych pomyślnych dni
w nadchodzącym Nowym Roku*

życzy

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Krakowie

W 150. ROCZNICĘ URODZIN JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Urząd do Spraw Komendantów i Osób Represjonowanych wspólnie z Ambasadą Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie zorganizowały na Litwie dwudniowe obchody związane z 150. rocznicą urodzin Józefa Klemensa Piłsudskiego, która przypadła 5 grudnia 2017 roku. Do miejsc związanych z Marszałkiem na Litwie przyjechało w dwóch autokarach z Polski ponad sto osób powiązanych ze środowiskami niepodległościowymi. Ponadto w uroczystościach uczestniczyła kompania reprezentacyjna Wojska Polskiego, harcerze, delegacja z placówek noszących imię Piłsudskiego oraz organizacji kulturowych postaci Marszałka. Licznie reprezentowane było środowisko związane z przemarszem I Kompanii Kadrowej z Oleandrów w Krakowie do Kielc. Ja reprezentowałem władze Miasta Krakowa.

Autokary z uczestnikami uroczystości wyjechały w godzinach porannych z Warszawy 3 grudnia i dotarły w godzinach wieczornych do Wilna. Tutaj większość zakwaterowała się w Domu Polskim „Pan Tadeusz”, a część w pobliskim hotelu „Zemaitis”. Po powitalnej kolacji w Domu Polskim, uczestniczący w delegacji księża z ordynariatu polowego WP: płk SG **Zbigniew Kępa**, dr **Robert Ogrodnik** i komandor **Janusz Bąk** odprawili mszę połową połączoną ze śpiewem pieśni kościelnych i patriotycznych. W ten sposób wprowadziliśmy się w klimat pobytu na tych tak bliskich Polakom ziemiach.

UROCZYSTA MSZA

W KOŚCIELE ŚW. TERESY

W poniedziałek, 4 grudnia w godzinach porannych pojechaliśmy do centrum Wilna, gdzie autokary zatrzymały się przy Ostrej Bramie. Pieszko przeszliśmy do kościoła pw. św. Teresy. Tutaj została odprawiona uroczysta msza w intencji marszałka Piłsudskiego w kościele przy wileńskiej Ostrej Bramie, która rozpoczęła się od odegrania hymnu narodowego. Wzięli w niej udział uczestnicy pielgrzymki: weterani, żołnierze WP, harcerze i urzędnicy, ale także przedstawiciele władz litewskich. „Marszałek Józef Piłsudski – wielki mąż stanu, jedna z najwybitniejszych postaci naszej polskiej niepodległości” – podkreślił w homilii ks. płk **Zbigniew Kępa** z Ordynariatu Polowego, który przywołując biografię marszałka zaznaczył, że to właśnie Wilno było ukochanym miastem Piłsudskiego.

WILEŃSKIE KORZENIE

Tutaj, w roku 1874 zamieszkał wraz z rodziną, po spaleniu się majątku w Żulowie, gdzie się urodził 5 grudnia 1857 roku jako czwarte dziecko Józefa Wincentego Piłsudskiego i Marii Piłsudskiej z domu Billewicz, znanego rodu szlacheckiego herbu Mogiła. W Wilnie uczęszczał do szkół, tu w 1877 Józef, wraz z bratem Bronisławem, rozpoczął naukę w I Gimnazjum wileńskim mieszczącym się w gmachu dawnego uniwersytetu. Maturę zdał w 1885 roku, w rok po śmierci ukochanej matki. Później rozpoczął studia medyczne w Charkowie i kontynuował je w Dorpacie, ale za działalność opozycyjną wobec carskiego zaborcy, zostaje relegowany ze studiów. 22 marca 1887 Józef Piłsudski został aresztowany pod zarzutem udziału w spisku na życie cara, którego autorami byli członkowie *Frakcji Terrorystycznej Narodnej Woli*. Piłsudski nieświadomie pomógł zamachowcom, będąc m.in. przewodnikiem po Wilnie jednego z nich, próbującego zdobyć truciznę niezbędną do zabicia cara. Ostatecznie uznany jako świadek w procesie o próbę zabójstwa cara, został skazany na pięcioletnie zesłanie w głąb Rosji do Kiereńska. Tutaj zamieszkał w domu socjalisty Stanisława Landego, który wywarł istotny wpływ na jego dalszą działalność. Do Wilna Piłsudski powrócił 1 lipca 1892. Tam wstąpił do ruchu socjalistycznego, będąc początkowo wileńskim korespondentem czasopisma konspiracyjnego „Przedświt”, pisząc pod pseudonimem *Rom*. Od lutego 1893, w ramach PPS, uczestniczył tak

że w pracach tzw. Litewskiej Sekcji PPS, skupiającej prócz niego jeszcze innych działaczy z Wilna. W tym okresie utrzymywał kontakty z członkami Zagranicznego Związku Socjalistów Polskich. Nie sposób dalej opisywać działalności Józefa Piłsudskiego, bo zasługiwałoby to na odrębną publikację. Warto jednak przytoczyć jeszcze jeden epizod związany z tym terenem.

26 września 1908 OB PPS przeprowadziła udaną akcję pod Bezdunami, w której wziął udział Józef Piłsudski napadając na wagon pocztowy pociągu przejeżdżającego przez oddaloną 25 km od Wilna stację. Bojowcy zdobyli ponad 200 tys. rubli. Pieniądze posłużyły do spłaty długów organizacji oraz wsparcia uwięzionych i ich rodzin. W Domu Polskim, gdzie przebywaliśmy, jest makietka stacji w Bezdanach przypominająca to miejsce. Wilno zawsze było bliskim miastem rodzinnym dla Piłsudskiego gdzie zamieszkiwał do czasu ożenku pierwszego z Marią Juszkiewicz, gdy przeprowadził się wówczas do Łodzi. Jednak do ukochanego Wilna przyjeżdżał jeszcze wielokrotnie.

UROCZYŚCIE NA ROSSIE

Po mszy w kościele św. Teresy indywidualnie nawiedziliśmy Matkę Boską Ostrobramską, a następnie udaliśmy się na cmentarz na Rossie. Tutaj znajduje się mauzoleum z grobem matki Marii oraz sercem Marszałka. Kompania Honorowa WP przeprowadziła apel poległych i oddała salwę honorową. Miały miejsce wystąpienia okolicznościowe i składano kwiaty. Najciekawsze było wystąpienie szefa Urzędu ds. Komendantów i Osób Represjonowanych **Jana Józefa Kasprzyka**. „Spotykamy się w wigilię 150. rocznicy urodzin ojca naszej niepodległości, marszałka Józefa Piłsudskiego. Spotykamy się na wileńskiej Rossie, gdzie zgodnie z jego życzeniem spoczęła jego matka Maria z Billewiczów Piłsudska i spoczęło jego serce. Józef Piłsudski ukształtowany był przez Wilno i wielokrotnie podkreślał, że to Wilno go wychowało. Atmosfera domu rodzinnego, zwłaszcza zaszczerpiona przez matkę miłość do tradycji i poezji romantycznej, uczyniła z niego człowieka, który poprowadził potem naród do zwycięstwa, do niepodległości” – mówił Jan Józef Kasprzyk, „Tu w Wilnie Józef Piłsudski wiedział, że będzie bojownikiem o niepodległość Rzeczypospolitej, tym bojownikiem wyrosłym z pięknej polskiej tradycji romantycznej” – podkreślił Kasprzyk i przypomniał, że Piłsudski ukształtowany był m.in. przez dzieła Juliusza Słowackiego i Adama Mickiewicza. Zwrócił uwagę na ważny dla Piłsudskiego cytat z „Beniowskiego” Słowackiego: „Gdy mogąc wybrać, wybrał zamiast domu, gniazdo na skałach orła. Niechaj umie spać, gdy źrenice czerwone od gromu i słyhać jęk szatanów w sosen zadumie. Tak żyłem”.

„Piłsudski był wierny tym słowom Juliusza Słowackiego i tak wychował pokolenie weteranów, którzy są tutaj razem z nami. Oni zamiast domu i spokoju wybrali «gniazda na orlich skałach». I to jest testament marszałka, który płynie z wileńskiej Rossy dla nas, współczesnych. Szybować zawsze wy-

soko, jak orły, aby na koniec swojego żywota móc za marszałkiem powtórzyć: «Tak żyć jak żyłem, warto było». Chwała marszałkowi!” – zakończył Kasprzyk.

W imieniu polskich władz głos zabrała również ambasador Polski na Litwie Urszula Doroszevska. Podkreśliła, że Polacy są wdzięczni Piłsudskiemu za odbudowanie polskiego państwa, a zwłaszcza za jego obronę w latach wojny polsko-bolszewickiej. „To zwycięstwo obroniło nie tylko Polskę, ale również Litwę i inne kraje Europy Wschodniej przed nawałą bolszewicką” – powiedziała Doroszevska, dodając, że Piłsudski zapewnił tym krajom „lata niepodległości”.

POWIEWIÓRKI ZWANE SOROKPOLEM

W drugim dniu pobytu na Litwie pojechaliśmy w miejsca związane z narodzinami Józefa Piłsudskiego. Najpierw przejeżdżając ok. 54 km z Wilna dotarliśmy do miejscowości Powiewiórki, gdzie znajduje się kościół pw. św. Kazimierza, w którym 10 dni po urodzeniu ochrzczono noworodka nadając mu imię Józef. Dotarli tu saniami z całym orszakiem, bo 15 grudnia 1867 roku była mroźna i śnieżna zima. W kościele zachowała się chrzcielnica, z której ksiądz nabierał święconą wodę dokonując obrzędu chrztin. Jest też wypis z ksiąg kościelnych w języku rosyjskim potwierdzający dokonany sakrament, z którego wynika, że do chrztu trzymali go Józef Marciniowski z Konstancją Rogalską, oboje szlachetnie urodzeni. Kościół skromny, ale nadal służy miejscowej społeczności jako świątynia. Ksiądz proboszcz odmówił modlitwę związaną z chrztem dokonując jakby odnowienia chrztu przybyłych do kościoła. Z Powiewiórki, zwanych także w tamtych latach Sorokpolem od nazwy majątku, którego właścicielami była rodzina Soroków pojechaliśmy do odległego ok. 8 km Żulowa, miejscowości w której urodził się Józef Piłsudski.

ZULÓW MIEJSCE URODZIN MARSZAŁKA

Tutaj niestety nie zachował się rodzinny dwór, który spłonął w 1874 roku i zmusił rodzinę początkowo do mieszkania w ocalałej wówczas oficynie, a następnie przeniesienia do Wilna. Mały Józek przyjeżdżał tu jeszcze na wakacje, zamieszkując w ocalałej oficynie. Obecnie jest tu tablica pamiątkowa w miejscu gdzie stał dom oraz dąb – symbol wieczności, zasadzony w obrębie utrwalonych fundamentów dworu w Żulowie, w miejscu sypialni rodziców Marszałka, które wskazała Zofia Kadnacowa, siostra J. Piłsudskiego. Dąb zasadził prezydent RP Ignacy Mościcki wraz z Marszałkówną podczas uroczystości 10 października 1937 r. „Dąb pamięci jako symbol wieczności w miejscu kolebki pierwszego Marszałka Odrodzonej Polski Józefa Piłsudskiego”, jak głosi stosowny napis.

Miejsce to, ogrodzone i upamiętnione kamieniem, przetrwało zawieruchę wojenną i czasy sowieckie na Litwie. Z chwilą oswojenia się Litwy, Związek Polaków na Litwie rozpoczął starania o odzyskanie terenu i jego stosowne uczczenie. Zostało to uwieńczone powodzeniem w dniu 16 listopada 2006 roku, kiedy to w Żulowie, w obecności licznych komitetów honorowych i gości oraz zespołu „Mazowsze” z Polski, został odsłonięty 4-tonowy kamień z orłem legionowym w centrum i napisem POLSKA POWSTAŁA, ABY ŻYĆ!, powyżej którego widnieje motto: „Dał Polsce wolność, granice, moc i szacunek”, z cytatem słów i podpisem Marszałka po lewej stronie: „Są ludzie i prace ludzkie tak silne i tak potężne, że

Uroczysta msza w kościele św. Teresy.

Kwiaty złożono w mauzoleum na Rossie przy grobie matki Marszałka.

W miejscu narodzin Józefa Piłsudskiego w Żulowie posadzono w 1937 r. dąb pamięci i znajduje się tu pamiątkowa płyta.

śmierć przewyżniają, że żyją i obcują między nami”. Napis w dwóch językach polskim i litewskim informuje o okolicznościach posadzenia „dębu pamięci” w 1937 r., który szczęśliwie przetrwał złe czasy, stoi i rozwija się do dziś.

W tym historycznym miejscu odbyły się uroczystości upamiętniające Marszałka z wystąpieniami okolicznościowymi, składaniem kwiatów oraz salwą honorową kompanii reprezentacyjnej WP.

***

W godzinach popołudniowych powróciliśmy do Wilna, gdzie delegacja złożyła kwiaty na cmentarzu wojskowym na Antokolu przed pomnikiem w kwaterze wojennej polskich żołnierzy z lat 1919-1921. Ten dzień zakończył się ucztą dla oka w postaci zwiedzania barokowej perły, kościoła pw. Piotra i Pawła na Antokolu. Kościół ufundował hetman i wojewoda wileński Michał Kazimierz

Pac jako votum za uratowane życie w wojnie z Moskwą. Takiego bogactwa rzeźb i ozdób stiukowych i to białych, bez zbędnego kolorowania, w jednym miejscu, nie ma na Litwie, powiedział nam proboszcz miejscowej parafii.

Tak jak rozpoczęliśmy peregrynację na Litwę, tak samo zakończyliśmy mszą świętą odprawioną w Domu Polskim przez wspomnianych wcześniej księży. Niestety, ze względu na szczupłość miejsca, nie jestem w stanie przytoczyć prowadzonych rozmów przez uczestników wyjazdu na 150-lecie urodzin Marszałka, ale jedno mogę powiedzieć, że z dużym szacunkiem mówiono o Czołwiewku, który odegrał tak istotną rolę w historii Polski i godnie uczczono Jego pamięć.

ŚLAWOMIR PIETRZYK
Fot. autor

POMAGAJĄ POTRZEBUJĄCYM SPORTOWCOM

Fundacja Pamięci Michała Bobera i Michała Jeziora – tragicznie zmarłych 26 stycznia 2008 roku piłkarzy drużyny juniorów Hutnika – szykuje się do 10 memoriału imienia swoich patronów, który tym razem odbędzie się trochę później, gdyż 11 lutego. Jak zwykle w halach na Suchych Stawach wystąpi osiem zespołów. Będą to trzy nowohuckie drużyny AS Progres, Hutnik i Krakus oraz Cracovia, Garbarnia Kraków, GKS Katowice, SMS Kraków, Wisła Kraków.

- Tym razem zagramy w innym terminie, uznaliśmy, że będzie najbardziej dogodny dla wszystkich – mówi prezes zarządu Fundacji, **Kacper Orłowski**. - Związane jest to z dostępnością obiektów, a dwie hale są nam niezbędne, w których wcześniej odbędą się inne imprezy, w tym szermierczy Puchar Europy juniorów, a także terminami ferii zimowych w Małopolsce i na Śląsku.

Zimowy turniej Fundacji jest najbardziej znanym przejawem jej działalności, ale ma ona jeszcze inne zadania, wspomagając młodych sportowców będących w potrzebie, głównie futbolistów, a także kluby czy drużyny. - Staramy się im nieść pomoc – zaznacza prezes Orłowski. - Zwłaszcza tym z Nowej Huty bądź okolicy, a potrzebujących naprawdę jest wielu.

Dofinansowywane są wyjazdy sportowe, zgrupowania, zakupy sprzętu sportowego, leczenie zawodników. Wśród tych, którzy otrzymali w 2017 roku wsparcie są m.in. zespoły Hutnika, Krakusa, dofinansowano także dwa młodzieżowe turnieje piłkarskie – halowy im. **Marcina Latosa** oraz Puchar **Michała Pazdana**. - Wsparliśmy na przykład pewnego młodego zawodnika, który nie mógł uprawiać sportu bez specjalnych okularów, umożliwiających grę w piłkę nożną, które są dosyć drogie – mówi Kacper Orłowski.

Fundacja środki pozyskuje od sponsorów, zdobywa je także m.in. z licytacji ofiarowanych jej pamiątek sportowych. - W gronie pomagających nam sponsorów czasem dochodzi do zmian, kogoś nie było przez rok, ale do nas powrócił. Jest też grupa darczyńców, którzy są z nami od samego początku i zawsze możemy na nich liczyć – podkreśla prezes Orłowski.

Fundacja Pamięci Michała Bobera i Michała Jeziora jest organizacją pożytku publicznego. Warto o tym pamiętać, gdyż od 1 stycznia do końca kwietnia trwa okres corocznych rozliczeń z fiskusem i osoby gotowe wspomóc Fundację mogą przetranszować na jej wsparcie jednoprocентовy odpis podatkowy. Wystarczy tylko wpisać w zeznaniu podatkowym KRS 0000331751. **(dan)**

KSZO OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI – TREFL/PROXIMA 1-3 (25-19, 24-26, 18-25, 17-25)

TREFL/PROXIMA: Talas, Clement, Paszek, Brzezińska, J. Łukasik, Hatala – Wysokińska (libero), Kulig (l), Budzoń, Szymańska, M. Łukasik.

Nie najlepiej rozpoczęły ten występ siatkarki z Suchych Stawów. Niewiele im się udawało i miały już osiem punktów straty, ale chwilowy przestój drużyny ze Świętokrzyskiego sprawił jednak, iż zmniejszyła się o połowę. Po czym Trefl znowu się zatrzymał i tak właśnie wyglądał ten set, grano w nim seriami. Przyjezdne na moment zmobilizowały się w końcówce, broniąc dwa setbole, ale więcej nic nie zdołały.

SŁABIEJ ZACZĘŁY, DOBRZE SKOŃCZYŁY

Po zmianie stron krakowianki zagrały znacznie lepiej i powoli zaczęły powiększać przewagę. Po ataku **Justyny Łukasik** prowadziły już 21-15 i wiele wskazywało, iż powinny łatwo zakończyć to starcie. Kobiety jednak zmienne są i niewiele potrzeba było czasu, a gospodynie doprowadziły do remisu 22-22. Na szczęście więcej opanowania wykazały zawodniczki Trefla, a zwłaszcza **Kinga Hatala**, która zapewniła swojej drużynie decydujący punkt.

Wyrównanie stanu spotkania sprawiło, że jej zespół zaczął grać spokojniej, czego nie dało się powiedzieć o ekipie z Ostrowca. W trzeciej partii po remisie 2-2 przewaga przyjezdnych prawie przez cały czas rosła. Zatrzymywały rywalki blokiem, a po ich zbiciach piłka częściej lądowała po przeciwnej stronie siatki. Pod koniec zdobywały piłki na różne sposoby, a ostatni, dzięki któremu objęły prowadzenie w tym meczu, przyniosła im świetna zagrywka **Aleksandry Szymańskiej**.

W ostatniej partii KSZO starał się dotrzymać kroku tylko do stanu 6-6. Potem nie był w stanie nic zmienić na lepsze w swej grze, gdyż od tego momentu górą była drużyna z Nowej Huty. Znowu skuteczniejsza była w ataku, wciąż również pewniej grała w defensywie i widoczne stało się, że musi wygrać całą konfrontację. Ostatni punkt zdobyła tego dnia Hatala, która powinna uznać ten występ za bardzo udany.

Na czele tabeli kobiecej ekstraklasy pozostał **LKS Łódź** – 27 pkt, drużyna z Suchych Stawów przesunęła się o miejsce do góry i teraz jest dziesiąta – 11 pkt. Po kolejce w środku przedświątecznego tygodnia nastąpi przerwa. Rywalizacja wznowiona zostanie już 6 stycznia. Kilka lat temu siatkarki nie miały w tym okresie jednak żadnego odpoczynku, mecze odbyły się jeszcze dzień przed Sylwestrem, a kolejne już 4 stycznia. **(dan)**

POGRAJ W PINGPONGA

Nowohucki UKS Jola jest obecnie jednym klubem w tej części miasta, który prowadzi otwarte zajęcia, dla wszystkich chętnych pragnących nauczyć się grać w tenisa stołowego, bądź stanąć przy pingpongowym stole z rakieta i poruszać się dla relaksu oraz zdrowia. Odbywają się one dwa razy w tygodniu, w poniedziałki i piątki (godz. 16.30-19.30) w Szkole Podstawowej nr 100 na os. Albertyńskim 36.

Treningi prowadzi wykwalifikowane trenerki, **Jolanta Szatko-Nowak** (wielokrotna mistrzyni Polski, medalistka mistrzostw Europy) i **Monika Dziugan**, które doskonale wiedzą jak szkolić początkujących, jak i prowadzić zajęcia z osobami doświadczonymi. At-

mosfera podczas wieczornych spotkań wszystkim ułatwia pracę, a jak widać na zdjęciu ćwiczący sprawiają wrażenie zadowolonych z całej zabawy. Oby-

dwie trenerki zapraszają wszystkich chętnych do udziału w zajęciach. Cały projekt jest współfinansowany ze środków gminy Kraków. **(dan)**

DUŻO ZALEGŁOŚCI W LIDZE SIATKARZY

HUTNIK SZKOŁA GORTATA – KŁOS OLKUSZ 0-3 (25-27, 18-25, 19-25)

HUTNIK: Fremel, Florek, Gargula, Zabawa, Pawelec, Bochenek – Kubera (libero), Sekula (l), Borowicz, Jaworski, Porosło, Tabor.

Ten występ nowohucki siatkarze zaczęli nawet w dobrym stylu. Bardzo długo prowadzili w pierwszej partii i patrząc na ich poczynania można było mieć nadzieję, że okażą się w niej lepsi. Niestety, po raz kolejny okazało się, iż w najważniejszych chwilach brakuje im atutów.

Nie powinno to jednak zaskakiwać, gdyż po przeciwnej stronie siatki znajdowali się o wiele bardziej doświadczeni przeciwnicy, jak choćby **Robert Kiwior**, który przez kilka lat występował w naszej ekstraklasie. Jego zbicia lewą ręką przez cały czas sprawiały problemy nowohuckiej młodzieży

i z upływem czasu były coraz bardziej skuteczne. Od drugiego seta przewaga przyjezdnych coraz bardziej rosła, choćby jeszcze z tej przyczyny, że siatkarze Hutnika popełniali sporo błędów. Efekty tego było widać na tablicy wyników.

Po tym występie nowym liderem I ligi małopolskiej (dawna III liga) została właśnie drużyna z Olkusza, która uzbierała na razie – 10 pkt, Hutnik wciąż zajmuje siódme miejsce – 3 pkt. Nie brakuje jednak zamieszania, gdyż zgodnie z terminarzem rozgrywek wszystkie zespoły powinny mieć za sobą już po sześć meczów. Tymczasem tyle rozegrał tylko ostatni w tabeli Zalew Świnna Poręba, a np. GKPS Gorlice ma za sobą ledwie trzy występy. Nie zaskakuje zatem, że niektóre zespoły będą odrabiać zaległości pomiędzy Bożym Narodzeniem, a Nowy Rokiem. Hutnik kolejne spotkanie rozegra 13 stycznia w Bobowej z tamtejszym LKS. **(dan)**

WSZYSTKIE MECZE PO 3-0

Do finałowych zmagani klubowych mistrzostw świata w siatkówce męskiej, które rozegrane zostały w Tauron Arena Kraków – faza grupowa z udziałem ośmiu drużyn odbyła się w Łodzi i Opolu – dostały się zespoły Skry Bełchatów, Cucine Lube Civitanova (Włochy), Sada Cruzeiro (Brazylia) i Zenitu Kazań (Rosja). Drugi z polskich ekip, Zaksa Kędzierzyn-Koźle odpadła po występach w Opolu.

Skrze nie powiodły się występy w

naszym mieście. Na początek przegrała z Włochami 0-3 – w drugim półfinale Zenit pokonał w takich samych rozmiarach zespół z Brazylii – i przyszło jej grać o brązowy medal. Również to starcie było dla niej bardzo nieudane, uległa w nim Sada 0-3. Jednostronna była także rywalizacja decydująca o pierwszym miejscu. Rosyjska drużyna, która wygrała ostatnią edycję europejskiej Ligi Mistrzów, pokonała Cucine Lube 3-0.

Dzień przed rozpoczęciem krakow-

skiej części mistrzostw w wypełnionej w połowie hali w Czyżynach odbył się mecz gwiazd polskiej PlusLigi – po siedmioletniej przerwie – w którym Południe pokonało Północ 3-0. Przede wszystkim była to jednak zabawa w siatkówkę, bowiem taka jest formuła tej imprezy. W zespole przegranych uczestniczył w niej **Tomasz Fornal**, który zaczynał grać w siatkówkę w nowohuckich szkołach, SP155 i Gimnazjum 46. **(dan)**

Od piątku, 15 grudnia, piłkarze lidera grupy zachodniej IV ligi, Hutnika, nareszcie mają wolne. Zanim jednak udali się na wypoczynek, to uczestniczyli w spotkaniu oplatkowym hutniczej rodziny. Wzięli w nim udział zawodnicy wszystkich roczników Hutnika i Akademii Piłkarskiej Hutnik oraz sympatycy i osoby związane z klubem.

PIŁKARZE HUTNIKA NA URLOPACH

Przerwa w treningach nie będzie długa, gdyż potrwa niewiele ponad trzy tygodnie. Bowiem w poniedziałek, 8 stycznia, rozpoczną się przygotowania do rundy rewanżowej, a pierwszy sparing, z trzecioliigową Sołą Oświęcim, czeka ich już w sobotę, 13 stycznia, na Suchych Stawach. - Będziemy ćwiczyć codziennie – zapowiada trener **Leszek Janiczak**. Zajęcia będą odbywały się nie tylko w Krakowie. - Na pewno wyjedziemy na kilkudniowe zgrupowanie, ale jeszcze nie wiemy, gdzie się udamy – dodaje.

Na razie nie zanoszą się na jakies większe zmiany w hutniczej kadrze. - Żaden z naszych piłkarzy nie zgłosił chęci odejścia, a ja widzę w niej miejsce dla wszystkich. Możliwe natomiast jest, że dojdzie do nas dwóch nowych zawodników – mówi nowohucki szkoleniowiec.

Pod koniec listopada na sprawdzianach w pierwszoligowym Podbeskidziu Bielsko-Biała przebywał 18-letni bramkarz Hutnika **Arkadiusz Leszczyński** – głównie występuje w lidze juniorów, ale debiut w pierwszym zespole ma już za sobą – lecz potem ten klub się już nie odezwał.

Jesienią słyhać też było o możliwości odejścia stopera – występuje również jako defensywny pomocnik – 19-letniego **Łukasza Kędziory**. Również w jego przypadku na razie podobno nic się nie zmieniło. - Na dzisiaj zostaje – stwierdził krótko trener Janiczak.

Po ostatnim jesiennym spotkaniu operacji stopy poddał się boczny obrońca nowohuckiej drużyny, **Paweł Byrski**, którego rehabilitacja przebiega prawidłowo. - Od początku będzie z nami normalnie trenował – dopowiada Leszek Janiczak. **(dan)**

ZAGRAJĄ DZIEŃ PRZED WIGILIĄ

Szczypiomiści drużyny Hutnik Handball mają za sobą kolejny występ w rozgrywkach Pucharu Ligi, w których oprócz nich występują jeszcze zespoły AZS AGH Kraków, Orawa Jabłonka i Piast Skawina. Wszystkie te drużyny mają mierzyć się również w III lidze, uczestniczyć w niej będą zespoły z naszego województwa, w której rywalizacja ma rozpocząć się na początku lutego.

Tym razem hutnicy wystąpili w Skawinie. Przez całe spotkanie gra toczyła się pod ich dyktando, ale w zapasie mieli najwyżej dwie bramki. Sporo było walki w strefie, gry jeden na jeden, a na trafienie przeciwna ekipa szybko odpowiadała golem. Dopiero w ostatnich minutach przewaga nowohuckich zawodników zaczęła rosnać i wygrali oni ten mecz 31-26. Po trzech spotkaniach hutnicy mają 4 pkt i znajdują się na czele tabeli.

W tym tygodniu piłkarzy ręcznych Hutnika czeka jeszcze kolejny turniej. W sobotę, 23 grudnia, wezmą oni udział w imprezie charytatywnej, która odbędzie się w Busku Zdroju z udziałem ośmiu drużyn. Organizatorem tych zawodów jest Handbalowe Busko. **(dan)**

Wielki Dzień TELEWIZYJA

PIĄTEK

22.12

TVP1

4.45 Telezakupy 5.20 Jaka to melodia? (3699) – teleturniej muzyczny 5.55 Dzień dobry Polsko! – magazyn 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Komisariat (25): Niebieski wieloryb – serial TVP 9.10 Zakochaj się w Polsce (52): Swolowo – Europejska Wieś Dziedzictwa Kulturowego – magazyn 9.40 Rodziny ekspres – magazyn 10.15 Dr Quinn 2 (16/27) – serial obyczajowy USA (1994) 11.05 Zagadka Hotelu Grand (7) – serial obyczajowy Hiszpania (2013) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Agropogoda – magazyn 12.35 Pakujemy (7) – reportaż 12.55 Natura w Jedynce: Cudowny świat przyrody. Samotne matki w brazylijskim lesie. Ostronosy rude – serial dokumentalny Japonia (2015); reż.: Akira Matsubayashi 13.25 Dookoła świata: Kapsztad – cykl reportaży 14.00 Elif (161) – serial Turcja (2014) 14.55 Program rozrywkowy 15.10 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 W sercu miasta (59) – serial Turcja (2016) 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3700) – teleturniej muzyczny 18.00 Klan (3229) – telenowela TVP 18.40 Bez tożsamości (8) – serial Hiszpania (2016) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.10 Pogoda 20.25 The Wall. Wygraj marzenia (13) – teleturniej 21.20 Weekendowy Hit Jedynki: Wiatr i lew – film przygodowy USA (1975); reż.: John Millus; wyk.: Sean Connery, Candice Bergen, Brian Keith 23.30 Wściekłość na drodze – dramat USA (1999); reż.: Deran Sarafin; wyk.: Yasmine Bleeth, Jere Burns, John Wesley Shipp (dozwolone od lat 16) 1.05 Podejrzani zakochani – komedia 3.00 Notacje: Anna Dymna. Teatr jak mąż – cykl dokumentalny 3.20 Zakończenie dnia

TVP2

5.55 Rodzinka.pl (206): Trzymaj się za portfel! – serial komediowy TVP 6.35 Wojciech Cejrowski – bosy przez świat: Pustynia – cykl reportaży 7.05 M jak miłość (192) – serial TVP 8.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Panorama 11.15 Barwy szczęścia (1767) – serial obyczajowy TVP 11.50 Postaw na milion (160) – teleturniej 12.50 Tylko z Tobą (50) – serial obyczajowy Turcja (2015) 13.45 Na sygnale (106): Świadek – serial fabularny zonywany TVP 14.20 Coś dla Ciebie – magazyn 14.45 Rodzinka.pl (208): Rollercoaster – serial komediowy TVP 15.20 Na dobre i na złe – 18 lat! (14) – felieton 15.25 Mini audycja (Voice Kids) – program rozrywkowy 15.30 Janosik (12/13): Pobili się dwaj górale – serial TVP 16.30 Koło fortuny (91) – teleturniej 17.10 Meandry uczuć (14) – serial Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (1/100) – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (1767) – serial obczajowy

owy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1768) 20.40 Asterix i Obelix kontra Cezar – komedia Francja/Niemcy/Włochy (1999); reż.: Claude Zidi; wyk.: Christian Clavier, Gerard Depardieu, Leticia Casta, Roberto Benigni 22.45 Zawód: szpieg – film sensacyjny USA/Wielka Brytania/Francja/Japonia (2001); reż.: Tony Scott; wyk.: Robert Redford, Brad Pitt, Catherine McCormack (dozwolone od lat 16) 1.00 The Good Doctor (2) – serial obyczajowy USA (2017) 1.50 Zakrecony – komedia USA/Niemcy (2000); reż.: Harold Ramis; wyk.: Brendan Fraser, Elizabeth Hurley, Miriam Shor 3.35 Jedyna szansa (2) – serial Francja (2015) 4.45 Koło fortuny (27) – teleturniej 5.20 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 O mnie się nie martw 4 (11/13) 6.55 Wilnoteka 7.10 ZUS bez granic (8) 7.30 Domisie (372): Świąteczny czas 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Krótka historia (360): Medal „Cudu nad Wisłą” 11.10 Polonia 24 11.30 Halo Polonia 12.35 Wiadomości 12.50 Na sygnale (152): Paparazzo 13.25 M jak miłość (1328) 14.20 Komisarz Alex (105): Gołąb Jakuba 15.15 Warto rozmawiać 16.20 Wiadomości 16.30 Solny skarb UNESCO (6): Olsznieńca 16.45 Baw się słowami 2 (60) 16.55 Domisie (372): Świąteczny czas 17.20 Krótka historia (361): VI i V2 17.30 Teleexpress 17.55 Vistuliada 18.25 Kronika regionu: Zaolzie 18.55 Na sygnale (152): Paparazzo 19.25 Wolny Ekran (72) 19.45 Dobranocka: Olimpiada Bolka i Lolka (12): Tor przeszkód 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Na dobre i na złe (685): Drobne dolegliwości 21.45 Polonia 24 22.05 Halo Polonia 23.15 Bal u Pana Boga – koncert piosenek Jacka Kaczmarskiego i Przemysława Gintrowskiego 0.15 Święty Mikołaj pilnie poszukiwany – film TVP 0.50 „Trędowata” – tajemnicze filmowego planu 1.15 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.06 Więcej kultury 7.26 Nie wycofuj się rakiem 7.40 Telezakupy 8.05 Berlin 1936. Igrzyska propagandy 9.00 Telezakupy 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (1019) 10.50 Reportaż 11.15 Sprawa dla reportera 12.05 Tajemnice Książnicy Pomorskiej: Mapy Książnicy 12.15 Nożem i widelcem (145): Biodrówka z rozmarynem i nutą pomarańczy 12.25 Historie szczęśliwe (10) 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telezakupy 13.20 Agrobiznes 13.40 Agropogoda 13.50 Antenowe remanenty 14.15 Berlin 1936. Igrzyska propagandy 15.10 Podkarpacki szlak kulinarny: Podkarpackie smaki: Podróże ze smakiem 15.20 Mój pies i inne zwierzątka 15.35 Pełnosprawni (233) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 reportaż 16.45 Dziennik regionów 17.00 Kronika –

zapowiedź 17.02 Pogoda 17.04 Raport pogodowy 17.06 Działo się w Krakowie 17.10 Msza święta dla chorych 18.00 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii: Zamość 18.15 Karnet #NastawSieNaKulture 18.27 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.55 Tematy dnia 19.05 Działo się w Krakowie 19.07 Wawel w nowej Polsce 19.17 Turystyczna Jazda 19.25 Wiara i życie 19.45 Pod Tatrami 19.55 Pogoda 20.00 Telezakupy 20.01 Raport pogodowy 20.33 Nie wycofuj się rakiem – magazyn 20.45 Pogoda na narty 20.57 Pogoda 20.58 Raport pogodowy 21.01 Działo się w Krakowie 21.05 Reporter 21.15 Ślizg 2017/2018 – magazyn 21.30 Kronika – program informacyjny 21.47 Pogoda 21.49 Kronika kulturalna 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Reportaż 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Berlin 1936. Igrzyska propagandy – film dokumentalny Francja (2015); reż.: Jerome Prieur 0.40 Pełnosprawni (233) – magazyn dla niepełnosprawnych 1.05 Antenowe remanenty 1.25 Sprawa dla reportera

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Malanowski i partnerzy (250, 251) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Pielęgniarki – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Glińiarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Gęsia skórka – komedia USA/Australia (2015) 22.15 Dziewiąty legion – dramat przygodowy Wielka Brytania/USA (2011) 1.15 Tajemnicze losy

tvn

5.10 Uwaga! – program publicystyczny 5.40 Mango 6.50 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 7.50 Doradca smaku – magazyn 8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 13.00 19+ (131, 132) – serial paradokumentalny Polska 14.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 18.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.49 Raport smogowy – wiem czym oddycham 19.50 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Piraci z Karaibów: Na nieznanym wodach – film przygodowy USA (2011) 22.55 Shaft – film sensacyjny Niemcy/USA (2000)

1.00 Życie bez wstydu – reality show 2.00 Kuba Wojewódzki – talk-show 3.00 Moc magii

TVN 7

5.20 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.20 Szpital – serial paradokumentalny Polska 7.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.15 Zaklinaczka duchów 3 – serial fantasy USA 9.10 Brzydula (203, 204) – serial obyczajowy Polska 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.55 Gotowe na wszystko – serial obyczajowy USA 16.55 Zaklinaczka duchów 3 – serial fantasy USA 17.55 Brzydula (205, 206) – serial obyczajowy Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 20.00 Happy Feet: Tupot małych stóp – film animowany Australia/USA (2006) 22.25 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie – film sensacyjny USA/Hongkong/Ukraina/Australia (1996) 0.00 Zabójcza broń – serial sensacyjny 1.00 Nie z tego świata 5 – serial fantasy 1.55 Moc magii

TV 4

6.00 Niesamowite rekordy (1, 2) – program rozrywkowy 7.25 Klub przyjaciół Myszkki Miki – serial animowany 7.50 Kaczor Donald przedstawia (52, 53) – serial animowany 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Policjantki i policjanci (313) – serial obyczajowy 11.00 Detektywi w akcji (182, 171) – serial fabularny Polska 13.00 Galileo (660, 661) 15.00 Dom nie do poznania – reality show 16.00 Esmeralda (75, 76) – serial obyczajowy Meksyk 18.00 Detektywi w akcji (183) – serial fabularny Polska 19.00 Policjantki i policjanci (314) – serial obyczajowy 20.00 Bestie z Morza Beringa – film s.f. USA (2013) 21.50 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (113, 114) – serial kryminalny 23.50 Natępny jesteś ty – thriller USA (2011) 1.50 Graffiti 2.00 Tak czy nie? – magazyn 3.00 Disco Polo Life 4.00 Top 10 Lista Przebojów

PULS

6.00 To moje życie! – telenowela 7.00 Lombard. Życie pod zastaw (39-ost.) – serial obyczajowy 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 4 (18, 19) – serial sensacyjny 10.00 Napisana: Morderstwo 11 – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 8 – serial sensacyjny Niemcy 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 5 (4, 8) – serial sensacyjny USA 13.50 Królowa serc (51, 52) – telenowela 15.45 Lekarze na start (26, 27) – serial obyczajowy Polska 17.05 Kobra – oddział specjalny 8 – serial sensacyjny Niemcy 18.00 Bibliotekarze (4, 5) – serial przygodowy 20.00 Osaczeni – film sensacyjny USA/Wielka Brytania (1999) 22.10 Desperado – film sensacyjny USA/Meksyk (1995) 0.10 Strażnik czasu – thriller s.f. USA/Japonia (1994) 2.10 Ale numer! 2.45 Na jedwabnym szlaku – film dokumentalny

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TV POLSAT, GODZ. 20.05

● **GĘSIA SKÓRKA** – Amerykańsko-australijska czarna komedia z 2015 roku. Nastoletni Zach przeprowadza się z Nowego Jorku do cichego miasteczka Madison. Gdy spotyka Hannę, szybko odkrywa, jak wiele ich łączy. Dziewczyna skrywa pewną tajemnicę. Próbując dowiedzieć się o niej więcej, Zach poznaje ojca Hanny, R.L. Stine'a, autora książek dla dzieci. Niespodziewanie chłopakowi udaje się uwolnić potwory zamieszkujące karty jednej z książek pisarza. Teraz z pomocą dziewczyny i Stine'a próbuje nad nimi zapanować.

TVP 1, GODZ. 21.20

● **WIATR I LEW** – Film sensacyjny produkcji amerykańskiej z 1975 roku. Eden Pedecaris i jej dzieci mieszkają w Maroku, ale mają obywatelstwo amerykańskie. Pewnego dnia rodzina zostaje porwana. Zdarzenie to wywołuje aferę międzynarodową, w którą zamieszani są Francuzi i Niemcy. Dla prezydenta Stanów Zjednoczonych Theodore'a Roosevelta i sekretarza stanu, Johna Haya, incydent staje się szansą na zwiększenie popularności Roosevelta przed zbliżającymi się wyborami.

TVP 12, GODZ. 22.45

● **ZAWÓD SZPIEG** – Niemiecko-amerykańsko-japońsko-francuski film sensacyjny z 2001 roku. Weteran CIA, oficer Nathan Muir, przechodzi na emeryturę. Tymczasem jego były podopieczny, Tom Bishop, zostaje uwięziony w Chinach pod zarzutem szpiegostwa – w ciągu 24 godzin ma być na nim wykonany wyrok śmierci. Amerykańskie władze obawiają się międzynarodowego skandalu. Rezygnują z próby odbicia pracownika. Muir postanawia działać na własną rękę.

TVN, GODZ. 22.55

● **SHAFT** – Amerykańsko-niemiecki film sensacyjny z 2000 roku. Czarnoskóry John Shaft, bezkompromisowy nowojorski detektyw, postanawia za wszelką cenę doprowadzić do wyroku skazującego mordercę młodego Afroamerykanina. Walter Wade, rasista, syn milionera z Manhattanu, mimo niezbyt wielu dowodów zbrodni unika kary dzięki wpływom i pieniądзом ojca. Kluczem do sprawy jest kelnerka, Diane, która była świadkiem zbrodni. Shaft chce ją odnaleźć i namówić do złożenia zeznań.

lombard 4u .pl

SKUP
ZŁOTA, BIŻUTERII, ZEGARKÓW,
RTV, TELEF. KOMÓRKOWYCH
LAPTOPÓW I INNYCH
WARTOŚCIOWYCH
PRZEDMIOTÓW

M1 Al. Pokoju 67
509-164-757, 12-682-58-85
GALERIA BRONOWICE
ul. Stawowa 61 724-448-044
GALERIA KRAKOWSKA
poziom -1 501-325-444
CH CZYŻYNY 12-297-30-48
PH ZAKOPIANKA
ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND
Bratysławska 4 797-37-3614
7 dni w tygodniu od 9-21
www.lombard4u.pl

TVP1

4.00 Galeria (95) – serial obyczajowy
 TVP 4.20 Klan (3225) – telenowela
 TVP 4.45 Klan (3226) 5.05 Klan (3227) 5.35 Jaka to melodia? (3700) – teleturniej muzyczny 6.05 Sprawa dla reportera 7.00 Naszaarmia.pl (296) – magazyn 7.30 Rok w ogrodzie 7.55 Rok w ogrodzie extra – magazyn 8.20 W drodze do Cordury – western USA (1959); reż.: Robert Rossen; wyk.: Gary Cooper, Rita Hayworth, Van Heflin, Richard Conte 10.35 Taliarka (5/8) – serial Ukraina/Rosja (2014) 11.35 Taliarka (6/8) 12.35 Studio Raban 13.15 Fascynujący świat: Wanilia, cynamon i płatki migdałów. Święteczne wypieki w Europie – film dokumentalny Austria (2017); reż.: Anita Lackenberger 14.10 Okrasa łamie przepisy: Opolskie potrawy wigilijne – magazyn kulinarny 14.40 Dama w czarnym welonie (4/12) – serial kostiumowy Włochy (2014) 15.50 Koncert Jubileuszowy „Jaka to melodia?” – 20 lat 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Blondynka (67): Gdy wracają duchy – serial TVP 18.30 Opole 2017 na bis (19) – koncert 18.55 Jaka to melodia? (3701) – teleturniej muzyczny 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Pogoda 20.15 Hit na sobotę: Nieuchwytni – film akcji USA (2015); reż.: Daniel Benmayer; wyk.: Taylor Lautner, Marie Avgeropoulos, Adam Rayner 21.55 Podejrzani zakochani – komedia 23.50 Wiatr i lew – film przygodowy USA (1997); reż.: John Milius; wyk.: Sean Connery, Candice Bergen, Brian Keith 2.00 Wściekłość na drodze – dramat USA (1999); reż.: Deran Sarafin; wyk.: Yasmine Bleeth, Jere Burns, John Wesley Shipp (dozwolone od lat 16) 3.35 Dama w czarnym welonie (4/12) – serial kostiumowy Włochy (2014) 4.35 Zakończenie dnia

TVP2

6.00 Wielka rafa koralowa (2) – serial dokumentalny Wielka Brytania (2015) 7.05 M jak miłość (1338) – serial TVP 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Lajk! 11.10 David Attenborough i dinozaur olbrzymi – film dokumentalny Wielka Brytania (2016); reż.: Charlotte Scott 12.15 Superpies – komedia USA (1995); reż.: Aaron Norris; wyk.: Chuck Norris, Peter Savard Moore, Francesco Quinn, Carmine Caridi 13.45 Lajk! 14.00 Familiada (2418) – teleturniej 14.40 Koło fortuny (92) – teleturniej 15.15 Rodzinka.pl (209): Normalna polska rodzina – serial komediowy TVP 15.50 Asterix i Obelix kontra Cezar – komedia Francja/Niemcy/Włochy (1999); reż.: Claude Zidi; wyk.: Christian Clavier, Gerard

Depardieu, Leticia Casta, Roberto Benigni 17.45 Słowo na niedzielę: A nie brzuchem... 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Postaw na milion (162) – kulisy 19.05 Postaw na milion (162) – teleturniej 20.05 60 lat TVP Poznań – koncert jubileuszowy (1) – widowisko 21.00 60 lat TVP Poznań – koncert jubileuszowy (2) 22.00 Koneser – Włochy (2013); reż.: Giuseppe Tornatore; wyk.: Geoffrey Rush, Jim Sturgess, Sylvia Hoeks, Donald Sutherland (dozwolone od lat 16) 0.20 Nieznana siostra – film Kanada (2014); reż.: Philippe Gagnon; wyk.: Sonya Walger, Ben Bass, Bobbie Philips 1.55 Zawód: szpieg – film sensacyjny USA/Wielka Brytania/Francja/Japonia (2001); reż.: Tony Scott; wyk.: Robert Redford, Brad Pitt, Catherine McCormack (dozwolone od lat 16) 4.05 Koło fortuny (28) – teleturniej 4.40 Koło fortuny (29) 5.15 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Barwy szczęścia (1719) 6.35 Barwy szczęścia (1720) 7.00 Barwy szczęścia (1721) 7.30 Barwy szczęścia (1722) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Polonia 24 11.15 Rozmowa Polonii (191) 11.30 Halo Polonia 12.20 Ojciec Mateusz (222): Pingwin 13.15 Na dobre i na złe (685): Drobne dolegliwości 14.10 Program rozrywkowy 15.00 Okrasa łamie przepisy: Wigilijne tradycje 15.30 W naszym domu mówimy po polsku (5) 16.00 Kulturalni PL (383) 17.00 Słownik polsko@polski 17.30 Teleexpress 17.55 M jak miłość (1329) 18.50 56. Muzyczny Festiwal w Łańcucie – koncert inauguracyjny 19.45 Dobranocka: Rodzina Treflików: Kot (15) 19.50 Dobranocka: Cała Polska czyta dzieciom: Pierwszy śnieg 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 1920. Wojna i miłość (3/13): Pierwsze uderzenie 21.40 Rozmowy kontrolowane – komedia Polska; reż.: Sylwester Chęciński; wyk.: Stanisław Tym, Irena Kwiatkowska, Alina Janowska, Krzysztof Kowalewski, Mariam Opania, Jerzy Turek, Jerzy Bończak, Zofia Merle 23.20 Niezapomniane koncerty: Opole 2016 na bis – koncert piosenek filmowych (2) 0.15 Słownik polsko@polski 0.50 M jak miłość (1329) 1.45 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Telezakupy 7.20 Pogoda 7.30 Kreatywni 7.50 Mój pies i inne zwierzątka 8.05 Astronarium 8.30 Pogoda 8.30 Sekrety mnichów: Wolność 8.50 Ślizg 9.15 Zapiski Łazęgi: Cztery kościoły 9.30 Rączka gotuje 10.00 Pogoda 10.02 Działo się w Krakowie 10.06 Pogoda na narty 10.15 Wiara i życie 10.35 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii: Zamść 10.45 Turystyczna Jazda 11.00 Jedź bezpiecznie

(676) 11.10 Krakowskie wodociągi 11.15 Jak to działa (107): Lotnicze Pogotowie Ratunkowe 11.45 Polska z Miodkiem (42): Różana, Borowa, Ciso-wa 11.55 Sekrety Stomatologii (15) 12.15 Ginące zawody (33): Smak świąt 12.35 Posmakuj Opolskiego (9): Posmakuj historii, czyli obiad po królewsku 12.50 Pogoda 12.55 Ręka fryzjera – film dokumentalny 13.45 Zapiski Łazęgi: Cztery kościoły 13.55 Nożem i widelcem 14.20 Antenowe remanenty 14.50 Antenowe remanenty 15.05 Regiony z Historią: Żyrardów (1) 15.25 Sekrety mnichów: Wolność; rozmowa 15.45 Rok w ogrodzie 16.15 Pogoda 16.20 Rolnik szuka żony 4 (3) 17.15 Antenowe remanenty 17.31 Pogoda 17.32 Raport pogodowy 17.35 Działo się w Krakowie 17.40 Pogoda na narty 17.48 Zdrowa rodzina dzień zaczyna 18.06 Działo się w Krakowie 18.10 Reporter 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.53 Tematy dnia 19.02 Działo się w Krakowie 19.04 Kronika kulturalna 19.11 Parafia z sercem 19.30 Krakowska Panorama Kultury 19.55 Ślizg 2017/2018 20.06 Nie wycofuj się rakiem 20.20 Pod Tatrami – magazyn 20.30 Wyciągnięci z PAKI (10) 20.55 Raport pogodowy 21.00 Anna Treter to ja – koncert jubileuszowy (3) 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.50 Speed 2 – magazyn 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów – magazyn 22.25 Pogoda 22.30 Perskie ocalenie – film dokumentalny 23.35 Sekrety mnichów: Wolność 23.55 Ręka fryzjera – film dokumentalny; reż.: Tadeusz Król 0.50 Zapiski Łazęgi: Cztery kościoły – felieton 1.00 Rączka gotuje – magazyn kulinarny 1.30 Antenowe remanenty 2.20 Ginące zawody (33): Smak świąt – reportaż

POLSAT

5.00 Disco gramy – programi muzyczny 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 My3 – program dla dzieci 8.15 Jeźdźcy smoków na końcu świata (23, 34, 35) – serial animowany 9.45 Przygody Kota w Butach – serial animowany 10.10 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 10.50 Anioły i kowbojki – film familijny USA (2012) 12.50 Klik: 1 robisz co chcesz – komedia USA (2006) 15.05 Jaś Fasola – serial komediowy 15.50 22. Jesień Kabaretowa – Ryjek 2017 (2) – program rozrywkowy 17.50 Chłopaki do wzięcia (129, 130) – serial dokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Paddington – film familijny Wielka-Brytania/Francja (2014) 22.10 Teściowie – komedia sensacyjna USA/Niemcy (2003) 0.15 Postrach noy 2: Nowa krew – horror komediowy USA (2013) 2.35 Tajemnice losu

tvn

7.50 Spotkanie ze smakiem 8.00 Dzień Dobry TVN 11.00 Na Wspólnej (2600–2603) – serial obyczajowy 12.50

Mali Giganci – program rozrywkowy 14.50 Kulinarne podróże Magdy Gesler (1/2) – film dokumentalny 15.50 Azja Express – reality show 17.20 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny 17.55 Tu się gotuje – magazyn kulinarny 18.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 19.00 Fakty, sport 19.40 Raport smogowy – wiem czym oddycham 19.45 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Pamiętnik księżniczki – film familijny Wielka-Brytania/Francja (2014) 22.25 Pod słońcem Toskanii – komedia obyczajowa Włochy/USA (2003) 0.15 Postrach noy 2: Nowa krew – horror komediowy USA (2013)

TVN 7

5.35 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.40 Mango 8.45 Gotowe na wszystko (19–21) – serial obyczajowy Polska 11.45 Brzydula (197–202) – serial obyczajowy Polska 15.10 Zeus i Roksana – film przygodowy USA (1997) 17.15 Street Dance 2 – film muzyczny Wielka Brytania (2012) 19.00 Ekspres polarny – film animowany USA (2004) 21.10 Znów mam 17 lat – komedia USA (2009) 23.25 Star Trek: W ciemności – film s.f. USA (2013) 2.10 Moc magii

TV 4

6.00 Klub przyjaciół Myszkki Miki (17–19) – serial animowany USA 7.35 Kaczor Donald przedstawia (51, 54, 55) – serial animowany USA 9.10 Dzwoneczek i zaginiony skarb – film animowany USA (2009) 10.55 Policjantki i policjanci (310–312) – serial obyczajowy Polska 13.55 STOP Drogówka – magazyn policyjny 14.55 Jaś Fasola – serial komediowy 15.35 Tajniak – komedia sensacyjna USA (2002) 17.25 Król Lew 2: Czas Simby – film animowany USA/Australia (1998) 19.00 Galileo – program popularnonaukowy 20.00 Policjantki i policjanci (313, 314) – serial obyczajowy Polska 22.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (115, 116) – serial kryminalny Polska 0.00 Populacja: 436 – horror Kanada/USA (2006) 2.00 Najdziwniejsze zwierzęta świata – serial przyrodniczy

PULS

7.00 Taki jest świat 7.50 Lekarze na start (52-ost.) – serial obyczajowy 8.35 Lombard. Życie pod zastaw (22–26) – serial obyczajowy 13.20 W świecie baśni: 12 miesięcy – film familijny Rosja (2015) 14.55 Gdzie jest gwiazdka? – film familijny Norwegia (2012) 16.30 Przyjadę do domu na święta – film familijny USA (1998) 18.15 Sex Pistols – western komediowy Francja/Meksyk/USA (2006) 20.00 Next – thriller s.f. USA (2007) 21.55 Momentum – thriller USA (2015) 23.55 Piła 5 – horror USA/Kanada (2008) 1.50 Zabacz to!

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TV POLSAT, GODZ. 20.05
 ● **PADDINGTON** – Brytyjsko-francusko-kanadyjska komedia z 2014 roku. Na stacji Paddington w Londynie państwo Brownowie znajdują misia. Zwierzak jest po wyczerpującej podróży z Peru, została mu ostaniam kanapka z marmoladą. I perspektywa spędzenia nocy w koszu na śmieci. Brownowie postanawiają zabrać zwierzaka do domu i pomóc w odnalezieniu Montgomery'ego Clyde'a, na zaproszenie którego Paddington przyjechał do Anglii. Tymczasem o przybyciu mówiącego niedźwiadka dowiaduje się bezwzględna dyrektorka Muzeum Historii Naturalnej, Millicent, która skupuje wypchane egzotyczne zwierzęta. Ich spotkanie jest nieuniknione.
 TVP 1, GODZ. 21.55
 ● **PODEJZRZANI ZAKOCHANI** – Polska komedia romantyczna z 2013 roku. Albert i Barbara szukają miłości na portalu randkowym. Aby mieć większe szanse na spotkanie ciekawego partnera, tworzą wirtualne alter ego - on występuje jako przystojny Francuz, ona jest tajemniczą Simone. W końcu postanawiają się umówić. Na pierwsze spotkanie wysyłają zastępców. W wyniku intrygi wszyscy trafiają do hotelu, w którym szajka przestępców czyha na drogocenne kamienie.
 TVP 2, GODZ. 22.00
 ● **KONESER** – Włoski melodramat z 2013 roku. Virgil Oldman jest dyrektorem domu aukcyjnego. Żyje samotnie, a od towarzystwa ludzi woli obcowanie ze sztuką i luksusem. Mężczyzna potajemnie gromadzi własną kolekcję dzieł sztuki. Wszystko zmienia się za sprawą jednego telefonu. Dziedziczka wielkiej fortuny, Claire Ibbetson, powierza Virgilowi wycenę i sprzedaż rodzinnego zbioru antyków, ale unika spotkania twarzą w twarz. Z jednej strony Virgil ma ochotę zrezygnować ze zlecenia, z drugiej jest zafascynowany tajemniczą kobietą i pragnie ją zobaczyć.
 TVN, GODZ. 22.25
 ● **POD SŁOŃCEM TOSKANII** – Amerykańsko-włoska komedia z 2003 roku. Pisarka Frances w czasie sprawy rozwodowej traci ukochany dom na rzecz byłego męża. Aby nie poddać się depresji, wyjeżdża z San Francisco na wycieczkę do Włoch. Pod wpływem nagłego impulsu kupuje dom w malowniczej miejscowości pod Cortoną. Marzy o przywróceniu dawnej świetności zapuszczzonej posiadłości. Zatrudnia robotników z Polski, którzy mają tego dokonać. Świat małego miasteczka okazuje się lekarstwem na zboląłą duszę kobiety. Amerykanka czuje, że w Toskanii znalazła swoje miejsce na ziemi.

Restauracja „Piastowska” Zaprasza!!!
 pon.-czw. 12.00-22.00
 pt.-sob. 12-24
 niedz. 12.00-22.00

12 648 27 26, 606 205 558
os. Na Lotnisku 4
 (przeniesiona do restauracji Wanda)
 www.piastowska42.fm.interia.pl, http://piastowska42.fm.interia.pl

wesela ♦ komunie ♦ chrzty ♦ stypy itp.
ORGANIZUJEMY PRZYJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE
Wieczorki taneczne w piątki i soboty od 19.00 do 24.00. Zaprasza DJ Maros

HURTOWE CENY OPON

bestOPONY.pl
 Bulwarowa 33a

- ✓ najlepsza oferta w Krakowie tel. 12 644 00 20
- ✓ gwarancja producenta 502 604 276
- ✓ możliwość montażu na miejscu* sklep@bestopony.pl

* za dodatkową opłatą
 www.bestopony.pl

GOODYEAR DUNLOP FULDA Sava DEBICA BRIDGESTONE
 Firestone DAYTON MICHELIN Kleber Kormoran YOKOHAMA

TVP1

TV POLONIA

5.10 Galeria (96 – serial obyczajowy TVP 5.55 Klan (3228) – telenowela TVP 5.55 Klan (3228) 6.30 Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Ziarno: Beskidzkie Boże Narodzenie – magazyn 9.05 Weterynarze z sercem (29) 9.35 Nicholas Nickleby – dramat USA (2002); reż.: Douglas McGrath; wyk.: Charlie Hunnam, Anne Hathaway, Jamie Bell 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.10 BBC w Jedynce: Wielkie migracje zwierząt. Zebra – cykl dokumentalny Wielka Brytania (2016); reż.: Scott Alexander 14.20 Obietnica pod jemiolą – komedia USA (2016); reż.: David Winning; wyk.: Jaime King, Luke Macfarlane, Lochlyn Munro 16.05 Jaka to melodia? (3702) – teleturniej muzyczny 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Płyn Kołodo! – wielki koncert kolęd (1) 18.30 Płyn Kołodo! – wielki koncert kolęd (2) 19.30 Wiadomości 20.00 Oredzie abpa Stanisława Gądeckiego na Boże Narodzenie 20.05 Sport 20.15 Pogoda 20.20 Jaka Wigilia, taki cały rok – kolędy z Katowic 21.25 Transmisja Pasterki z udziałem papieża Franciszka z Watykanu 23.30 Nieuchwytni – film akcji USA (2015); reż.: Daniel Benmayer; wyk.: Taylor Lautner, Marie Avgeropoulos, Adam Rayner 1.10 Niespotkanie spokojny człowiek – film TVP; reż.: Stanisław Bareja; wyk.: Janusz Kłosiński, Ryszarda Hanin, Marek Frąckowiak, Małgorzata Potocka, Janina Sokolowska, Jerzy Turek, Stanisław Tym, Ludwik Benoit, Hanna Bedryńska 2.20 Jaka to melodia? (3702) – teleturniej muzyczny 3.15 Obietnica pod jemiolą – komedia USA (2016); reż.: David Winning; wyk.: Jaime King, Luke Macfarlane, Lochlyn Munro 4.50 Zakończenie dnia

TVP2

5.45 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę - A nie brzuchem... 6.00 Pierwsza Cicha Noc – film dokumentalny Wielka Brytania, Polska (2014) 7.05 M jak miłość (1339) 8.00 Pytanie na śniadanie 9.20 Barwy szczęścia (1766) 9.55 Magiczna skarpeta – film obyczajowy Kanada/USA (2015); reż.: David Winning; wyk.: Victor Webster, Bridget Regan, Iris Quinn, Imogen Tear 11.30 Gwiazdy w południe: Siedmiu wspaniałych – western USA (1960); reż.: John Sturges; wyk.: Yul Brynner, Steve McQuinn, Charles Bronson, Robert Vaughn, Horst Buchholz 13.55 Familiada (2419) – teleturniej 14.30 Koło fortuny (93) – teleturniej 15.15 „Wśród nocnej ciszy” – koncert kolęd w Pelplinie (1) 16.15 Uwierz w święta – film obyczajowy Kanada (2015); reż.: Jonathan Wright; wyk.: Shanae Grimes-Beech, Steve Lund 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.55 Magazyn Ekspresu Reporterów (wydanie specjalne) 20.05 P.S. Kocham cię – melodramat USA (2007); reż.: Richard LaGravenese; wyk.: Hilary Swank, Gerard Butler, Harry Connick Jr, Lisa Kudrow 22.20 Ślubne wojny – komedia USA (2009); reż.: Gary Winick; wyk.: Kate Hudson, Anne Hathaway, Candice Bergen, Steve Howey, Chris Pratt 23.55 Bóg się rodzi. Kolędowanie z Białegostoku – koncert 0.30 Konser – film sensacyjny Włochy (2013); reż.: Giuseppe Tornatore; wyk.: Geoffrey Rush, Jim Sturgess, Sylvia Hoeks, Donald Sutherland (dozwolone od lat 16) 2.50 Siedmiu wspaniałych – western USA (1960); reż.: John Sturges; wyk.: Yul Brynner, Steve McQuinn, Charles Bronson, Robert Vaughn, Horst Buchholz 5.05 Zakończenie dnia

5.55 Dom (12/25): Kto dziś tak umie kochać – serial TVP 7.40 Wolny Ekran (73) – magazyn 8.00 Pytanie na śniadanie 9.25 Baw się słowami 2 (61) – magazyn 9.40 Ziarno: Beskidzkie Boże Narodzenie – magazyn 10.15 Teleranek (50): Boże Narodzenie – magazyn 10.45 Kołoda wigilijna – film muzyczny Polska; reż.: Robert Gliński; wyk.: Władysław Kowalski, Jan Pešek, Daria Trafankowska, Piotr Kozłowski, Krzysztof Stroiński, Jan Janga-Tomaszewski, Jan Kociniak, Krzysztof Gosztyła, Jan Prochyra, Elżbieta Kępińska 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem – magazyn 13.00 Oczy w oczy (70): Eleni 13.45 Dom (12/25): Kto dziś tak umie kochać – serial TVP 15.45 Rozmowy kontrolowane – komedia Polska; reż.: Sylwester Chęciński; wyk.: Stanisław Tym, Irena Kwiątkowska, Alina Janowska, Krzysztof Kowalewski, Marian Opania, Jerzy Turek, Jerzy Bończak, Zofia Merle 17.30 Teleexpress 17.55 „Jest taki dzień” – przy świątecznym stole w Łazienkach Królewskich 19.00 Dobranocka: Wigilia w lesie – film animowany 19.30 Wiadomości 20.00 Oredzie abpa Stanisława Gądeckiego na Boże Narodzenie 20.05 Sport 20.15 Pogoda 20.20 Dziewczyny ze Lwowa (3): Donosy i kontrole – serial obyczajowy TVP 21.10 Księga obyczajów: Prezenty – magazyn 21.25 Transmisja z Watykanu Pasterki z udziałem papieża Franciszka 23.30 Jaka Wigilia, taki cały rok – kolędy z Katowic 0.35 Oczy w oczy (70): Eleni 1.15 Baw się słowami 2 (61) – magazyn 1.30 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 teraz ryby/ antenowe remanenty 7.20 Nożem i widelcem – magazyn kulinarny 7.35 1200 Muzeów (21) – Opowieść o krakowskich kolekcjach szopkarskich – reportaż 8.00 Rolnik szuka żony 4 (4) – reality show 8.55 Pogoda 8.55 Msza święta 10.00 Pogoda 10.01 Działo się w Krakowie – felieton 10.05 Pod Tatrami 10.15 Człowiek wielkiego serca – film dokumentalny 11.00 Jedź bezpiecznie (676) – magazyn 11.15 Jak to działa – magazyn 11.50 Pod Tatrami 12.10 Głos Regionów 13.05 Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii 13.30 Pogoda 13.40 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn 14.20 Film fabularny 16.10 Pogoda 16.20 Kolumbowie/Polskie drogi 17.31 Pogoda 17.34 Raport pogodowy 2017 17.37 Działo się w Krakowie – felieton 17.40 My też pastuszkowie (1) – koncert 18.10 Wigilia w opactwie – reportaż 18.30 Kronika – program informacyjny 18.50 Pogoda 18.53 Rozmowa z arcybiskupem Markiem Jędraszewskim 19.10 Działo się w Krakowie – felieton 19.15 Koncert Bożonarodzeniowy z Bazyliki Mariackiej. Kołoda Nova 2011 20.15 Kraków szopką opowiedziany 20.35 My też pastuszkowie – koncert 21.05 Wiara i życie: Z Betlejem do Krakowa – cykl reportaży 21.30 Kronika – program informacyjny 21.46 Pogoda 21.49 Pod Tatrami 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.25 Pogoda 22.30 Antenowe remanenty 23.55 Uwierzony Prymas – film dokumentalny; reż.: Paweł Woldan 0.50 Nożem i widelcem – magazyn kulinarny 01.05 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn 1.45 Film fabularny 3.40 Głos Regionów 4.35 Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii 5.05 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów

POLSAT

5.00 Disco gramy – program muzyczny 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 My3 – program dla dzieci 8.15 Jeźdźcy smoków na końcu świata (24,36) – serial animowany 9.15 Mic-

key – bardziej bajkowe święta – film animowany USA (2004) 10.45 Artur ratuje Gwiazdkę – film animowany Wielka Brytania/USA (2011) 13.15 Świąteczna gorączka – komedia USA (1996) 14.55 Kolędowanie z Fundacją Polsat – koncert 15.50 Jasnogórskie kolędowanie z Polsatem – koncert 16.50 Wielkie kolędowanie z Polsatem – koncert 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Grzeški sami w domu – film familijny Polska (2017) 20.10 Kevin sam w Nowym Jorku – komedia USA (1992) 22.45 Święta Last Minute – komedia przygodowa USA (2004) 0.50 Gwiazdka w Harlemie – film muzyczny USA (2013) 2.50 Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! – magazyn reporterów 5.30 Mango – telezakupy 7.40 Milionerzy – teleturniej 8.30 Azja Express – reality show 12.05 Gwiazdne wojny: Część 3 – Zemsta Sithów – film s.f. USA (2005) 15.05 Kiedy anioły śpią – film familijny USA (2013) 16.55 Śnięty Mikołaj – komedia USA (1994) 19.00 TVN Fakty, sport 19.40 Raport smogowy – wiem czym oddycham 19.45 Uwaga! 20.05 Wieczór kolęd z Krakowa 21.10 Alicja w Krainie Czarów – film fantasy USA (2010) 23.35 Człowiek na krawędzi – thriller USA (2012) 1.45 Shaft – film sensacyjny Niemcy/USA (2000)

TVN 7

tvn

5.50 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 6.50 Mango 8.55 Gotowe na wszystko (22, 23-ost.) – serial obyczajowy 10.55 Brzydula (203–206) – serial obyczajowy 13.15 Katastrofa – komedia USA (2009) 15.10 Beethoven 7: Świąteczna przygoda – film familijny USA/Kanada (2011) 16.55 W krzywym zwierciadle: Witaj, Święty Mikołaju – komedia USA (1989) 19.00 Godziny szczytu – komedia sensacyjna USA (1998) 21.10 Noce w Rodanthe – melodramat USA/Australia (2008) 23.15 Sześć dni, siedem nocy – komedia przygodowa USA (1998) 1.20 Mój rower – film obyczajowy Polska (2012)

TV 4

6.00 Klub przyjaciół Myszki Miki (20, 21) – serial anim. 7.05 Kaczor Donald przedstawia – serial anim. 8.45 Kudłaty zaprzęg – film familijny USA (2008) 10.30 Galileo (661, 630) – program popularnonaukowy 12.40 Mój tata Scrooge – film familijny Kanada (2014) 14.30 Człowiek przyszłości – film s.f. USA/Niemcy (1999) 17.05 Bajkowe Boże Narodzenie – film familijny USA (2011) 19.00 Galileo – program popularnonaukowy Polska 20.00 Trefny wóz – film sensacyjny USA (2012) 21.50 Mroźny wiatr – horror Wielka Brytania/USA/Kanada (2007) 23.45 Lepiej być nie może – komedia USA (1997) 2.30 World's Weirdest animals – serial przyrodniczy

PULS

PULS

5.45 Niesamowite! (18, 6) – serial dokumentalny 6.35 Allo, allo! 2 (5, 6) – serial komediowy Wlk. Brytania 9.40 Życzenia wigilijne Richiego Richa – komedia USA (1998) 11.10 Milion na Gwiazdkę – komedia obyczajowa Kanada/USA (2007) 12.55 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Pani Zamek – baśń filmowa Niemcy (2008) 13.55 Dziewczynka z zapalkami – baśń filmowa Niemcy (2013) 15.10 W świecie baśni: 12 miesięcy – film familijny Rosja (2015) 16.40 Opowieść wigilijna – film animowany USA (2009) 18.25 Wesolych świąt – komedia obyczajowa USA (2006) 20.00 Holiday – komedia USA (2006) 22.25 Osaczeni – film sensacyjny USA/Niemcy/Wielka Brytania (1999) 0.35 Ale numer! 1.25 Taki jest świat 2.10 Biesiada na cztery pory roku (6/10) – serial dokumentalny

DYMARKA – PRADZIEJOWY PIEC DO WYTOPU ŻELAZA

Stulecia, kiedy żelazo stało się głównym surowcem do wytwarzania narzędzi i broni, ale równie często także i ozdób, to czas ogromnego skoku cywilizacyjnego. Najstarsze wyroby żelazne pochodzą z terenów Azji Mniejszej, gdzie rozwijało się państwo Hetytów (XV i XIV wiek p.n.e.). Do Europy żelazo przywędrowało już w epoce brązu przez Półwysep Bałkański oraz Kaukaz, początkowo do Grecji, a następnie do Italii. Na tereny dzisiejszej Polski żelazo docierało początkowo w postaci importów, ale z czasem i na naszych ziemiach upowszechnił się proces jego uzyskiwania. Wielki ośrodek metalurgii żelaza rozwinął się w okresie wpływów rzymskich, między innymi, w Górach Świętokrzyskich. Ilość pieców hutniczych na tym terenie wynosiła co najmniej 400 tys. sztuk, a w sumie wyprodukowano tam ok. 10 tys. ton żelaza.

Żelazo było materiałem znacznie bardziej dostępnym niż brąz. Surowcem do jego wytwarzania w starożytności były tzw. rudy darniowe. Występowały one płytko pod powierzchnią ziemi, więc były bardzo łatwe w eksploatacji, która była opłacalna mimo tego, że zawartość w nich żelaza wahała się od 30% do 50%. Rzadko sięgano do głębszych pokładów rud żelaza, gdyż wiązało się to z czasochłonnymi metodami górniczymi. Wzbogacony surowiec otrzymywano poprzez termiczną redukcję tlenków zawartych w rudzie i oddzielenie czystego surowca od zanieczyszczeń. Początkowo wytopu dokonywano w ogniskach otwartych, a dopiero z biegiem czasu stosowano do wytopu piece jednorazowego użytku, częściowo zagłębione w ziemi określane jako piece dymarskie typu kotlinkowego. Piece tego typu znane są z terenów Europy Środkowej i Wschodniej, a ich upowszechnienie wiąże się z ludami germańskimi oraz wschodnimi plemionami celtyckimi.

Model dymarki.

Piec dymarski typu kotlinkowego z początków naszej ery miał bardzo prostą budowę. Składał się on z dwóch zasadniczych części, dolnej zwanej kotlinką i górnej nazywanej szybem. Kotlinka była prostą, niewielką jamką wykopaną w ziemi, najczęściej o średnicy od 40-45 cm i głębokości nie przekraczającej z reguły 50 cm. Jej głównym zadaniem było magazynowanie żużla spływającego ze strefy redukcji. Bezpośrednio nad kotlinką budowano szyb, czyli naziemną część pieca o przypuszczalnej wysokości od 50 do 150 cm. W dolnej części szybu wykonywano kilka otworów dmuchowych, do których być może podłączone były dysze tłoczące powietrze z miechów. Możliwe, że szyb obsypywano warstwą ziemi w celu uzyskania wyższej temperatury wewnątrz pieca (dodatkowa izolacja termiczna). Kotlinkę następnie wypełniano grubym węglem drzewnym* lub dokładnie wysuszonymi, ustawionymi pionowo szczapami drewna. Na utworzony w ten sposób ruszt wsypywano rozżarzony węgiel drzewny i stopniowo rozgrzewano cały piec. Po rozgrzaniu pieca, do jego wnętrza wsypywano porcję węgla drzewnego i rudy żelaza, tak kształtując wysokość wsadu i ilość węgla i rudy, aby temperatura żaru na wysokości dysz utrzymywała się w granicach 1400°C (kolor białego-niebieskawego żaru). W wysokich temperaturach i w obecności nadmiaru węgla i tlenku węgla, następował proces redukcji rudy do metalicznego żelaza. Nie otrzymywano jednak ciekłego metalu jak obecnie (teoretyczny punkt topnienia żelaza wynosi 1537°

C), lecz zawieszoną mikroskopijnych kuleczek żelaza w ciekłym żużlu. W miarę spływania tej masy w rejon najwyższych temperatur (poziom dysz), następowało częściowe spieczenie kuleczek żelaza w rodzaj metalowej błonki otaczającej kawałki węgla drzewnego. Powstawała więc jakby metalowa gąbka lub piana, składająca się z takich „pęcherzy”, pomieszanych z węglem drzewnym i resztkami nie zredukowanej rudy, oraz oblewającego tę „pianę” i wypełniającego jej wolne przestrzenie ciekłego żużla. Po kilkunastu godzinach pracy pieca dopisywano już tylko sam węgiel, aby ostatecznie wytopić resztę żużla z otrzymanej w ten sposób „gąbki”, i spiec pozostałe w nim drobinki metalu w większe bryłki. Kiedy na dnie pieca pozostała już tylko gąbczasta masa – tzw. lupka - i wypalił się prawie cały węgiel drzewny, robizano nadziemną część pieca (gliniany szyb) i odklejało lupkę od płynnego żużla wypełniającego część podziemną czyli kotlinkę.

Na wielu stanowiskach kultury przedwskiej znajdowane są pozostałości po piecach dymarkowych w postaci żużla żelaznego. Żużel jest bardzo odporny na działanie czynników atmosferycznych i glebowych, dzięki czemu mógł przetrwać w niezmienionej formie przez całe tysiąclecia.

Justyna Rodak
Fot. i opr. graficzne: Janusz Bober
i Anna Piwowarczyk

* Węgiel drzewny wykorzystywany w procesie redukcji żelaza uzyskiwano w tzw. mielerzach. Były to stosy drewna, z reguły gorszej jakości technicznej, ułożone w kształcie kopuły, przykryte gliną, ziemią lub darnią. Spalało się w nich drewno z małym, kontrolowanym dostępow powietrza w celu wytworzenia węgla drzewnego.

TVP1

5.35 Renifer Niko ratuje brata – film animowany Dania/Finlandia/Irlandia (2011); reż.: Kari Juusonen, Jorgen Lerdam 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Płyn Kołodo! – wielki koncert kołodo 9.00 Napoleon – film familijny Australia (1995); reż.: Mario Andreacchio; wyk.: Philip Quast, Susan Lyons, Coralie Sawade 10.35 Rodzina na święta – film obyczajowy USA (2016); reż.: Amanda Tapping; wyk.: Lacey Chabert, Tyron Leitso, Milli Wilkinson 12.00 Urbi et Orbi – transmisja błogosławieństwa z Watykanu 12.50 BBC w Jedyńce: Piskle wśród śniegu. Opowieść o małym pingwinie 14.00 Eurowizja Junior 15.00 Biały Kiel 2: Legenda białego wilka – film przygodowy USA (1994); reż.: Ken Olin; wyk.: Scott Bairstow, Charmaine Craig, Alfred Molina, Victoria Racimo 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Wesoła nowina – kołody z Białegostoku; koncert 18.40 Jaka to melodia? (3703) 19.30 Wiadomości 20.05 Sport 20.10 Pogoda 20.15 Rolnik szuka żony 4 (13) (wydanie specjalne) 21.20 Niebo istnieje naprawdę – dramat USA (2014); reż.: Randall Wallace; wyk.: Greg Kinnear, Kelly Reilly, Thomas Haden Church, Connor Corum, Lane Styles, Margo Martindale 23.05 Wróć do mnie – film obyczajowy USA (2000); reż.: Bonnie Hunt; wyk.: David Duchovny, Minnie Driver, Robert Loggia 1.10 Zatańcz z mną – komedia USA (2004); reż.: Peter Chelson; wyk.: Richard Gere, Jennifer Lopez, Susan Sarandon, Nick Cannon 3.00 Jaka to melodia? (3701) 3.30 Zakończenie dnia

TVP2

6.05 Dla niesłyszących: Oredzie abpa Stanisława Gądeckiego na Święta Bożego Narodzenia 6.15 Z całego świata 6.55 Latający renifer – film familijny USA (2003); reż.: LeVar Burton; wyk.: Brenda Blethyn, Brittany Bristow, Josh Buckle, Stephanie Morgenstern, Whoopi Goldberg 8.45 Czardziejski las 9.50 Beethoven na tropie skarbu – film familijny USA (2014) 11.35 Gwiazdy w południe: Nevada Smith – western USA (1966); reż.: Henry Hathaway; wyk.: Steve McQueen, Karl Malden, Brian Keith, Martin Landau 14.00 Familiada (2420) (wydanie specjalne) 14.45 Koło fortuny (wydanie specjalne) 15.40 P.S. Kocham cię – melodramat USA (2007); reż.: Richard LaGravenese; wyk.: Hilary Swank, Gerard Butler, Harry Connick Jr, Lisa Kudrow 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Wigilijna Tytka – koncert Bożonarodzeniowy w Poznaniu (1) 20.05 Wkręcenie 2 – komedia Polska (2015); reż.: Piotr Weresniak; wyk.: Paweł Domagała, Bartosz Opania, Antoni Królikowski, Małgorzata Socha, Marta Żmuda-Trzebiatowska, Barbara Kurdej-Szatan, Leszek Li-chota 21.55 Pan i pani Kiler – komedia sensacyjna USA (2010); reż.: Robert Luketic; wyk.: Katherine Heigl, Ashton Kutcher, Tom Selleck 23.45 Markiza Angelika – film kostiumowy Austria/Francja/Belgia (2013); reż.: Ariel Zeitoun; wyk.: Nora Arnezeder, Gerard Lanvin, Tomer Sisley (dzwolone od lat 16) 1.50 Święteczna pomyłka – komedia Kanada (2015); reż.: Jonathan Wright; wyk.: Alicia Witt, Mark Wiebe, Lawrence Dane 3.30 Nevada Smith – western USA (1966) 5.45 Zakończenie programu

TV POLONIA

6.25 Oczy w oczy (70): Eleni 7.05 Jaka Wigilia, taki cały rok – kołody z Katowic 8.10 Magiczne drzewo – film przygodowy Polska (2008); reż.: An-

drzej Maleszka 9.45 Baw się słowami 2 (62) 10.00 Arką do Betlejem – koncert 11.00 „Jest taki dzień” – przy świątecznym stole w Łazienkach Królewskich 12.00 Urbi et Orbi – transmisja błogosławieństwa z Watykanu 12.45 Barwy szczęścia (1723) 13.20 Dziewczyny ze Lwowa (3); Donosy i kontrole 14.15 Płyn Kołodo! – wielki koncert kołodo 15.10 Trędowata – melodramat Polska (1976); reż.: Jerzy Hoffman; wyk.: Elżbieta Starostecka, Leszek Teleszyński, Jadwiga Barańska, Czesław Żollejko, Lucyna Brusikiewicz, Irena Malkiewicz, Anna Dymna, Gabriela Kownacka, Mariusz Dmochowski, Piotr Fronczewski 16.45 Kołody Śląska – koncert 17.30 Teleexpress 17.55 „Wśród nocnej ciszy” – koncert kołodo w Pelplinie (1) 18.55 Barwy szczęścia (1723) 19.30 Dobranocka: O krasnalach i Wigilii 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 O mnie się nie martw 6 (4/13) 21.45 Pan Wołodyjowski (1) – film historyczny Polska (1968); reż.: Jerzy Hoffman; wyk.: Magdalena Zawadzka, Tadeusz Lomnicki, Mieczysław Pawlikowski, Hanka Bielicka, Barbara Brylska, Irena Karel, Jan Nowicki, Daniel Olbrychski, Marek Perepeczko, Mariusz Dmochowski 23.05 Wigilijna Tytka – koncert Bożonarodzeniowy w Poznaniu (1) 0.10 Kołoda wigilijna – film muzyczny Polska (1993); reż.: Robert Gliński; wyk.: Władysław Kowalski, Jan Peszek, Daria Trafankowska, Piotr Kozłowski, Krzysztof Stroiński, Jan Janga-Tomaszewski, Jan Kociniak, Krzysztof Gosztyła 1.20 Baw się słowami 2 (62) 1.35 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

8.00 Film dokumentalny 9.00 Teleszkupy 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Pogoda 10.03 Działo się w Krakowie 10.05 Bezcenna Dama 10.25 Misjonarka 11.25 Antenowe remanenty 12.15 Nożem i widelcem 12.30 Sekrety mnichów: Wolność 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Teleszkupy 13.20 Agrobiznes 13.45 Agropogoda 13.50 AgroMoc 14.15 Film dokumentalny 15.15 Antenowe remanenty 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 reportaż 16.45 Dziennik regionów 17.00 Teleszkupy 17.30 Pogoda 17.32 Raport pogodowy 17.34 Działo się w Krakowie 17.40 Krakowskie portrety literackie: Józef Baran. Poeta pisze sobą 18.15 Kurjer Myślenicki 18.26 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 19.07 Anna Treter to ja – koncert jubileuszowy 19.25 Magazyn medyczny 19.55 Pogoda 19.57 Raport pogodowy 20.00 Kazimierz Mikulski – na granicy snu i groteski 20.55 Pogoda 20.56 Raport pogodowy 21.01 Działo się w Krakowie 21.03 My też pastuszkowie – koncert 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Nowohucka Kronika Filmowa (556) 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Reportaż 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Film dokumentalny 0.40 Antenowe remanenty

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 5.45 Kubuś i Hefalumpy – film animowany USA (2005) 7.05 Pingwiny z Madagaskaru: Misja świąteczna – film animowany USA (2005) 7.20 Świąteczne kołodowanie – film animowany USA (2010) 7.30 Artur ratuje Gwiazdkę – film animowany Wielka Brytania/USA (2011) 9.35 Święty Mikołaj z 34. ulicy – film familijny USA (1994) 12.10 Zawód-Swięty Mikołaj – komedia USA (2001) 13.55 Święta Last Minute – komedia przygodowa USA (2004) 16.10 Kevin sam w Nowym Jorku – komedia USA (1992) 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Smerfy: Opowieść wigilijna – film animowany USA (2011) 20.05 Pada Shrek – film ani-

mowany USA (2007) 20.40 Mada-gwiazdka – film animowany USA (2011) 21.05 Epoka lodowcowa: Mamusia Gwiazdka – film animowany USA (2011) 21.45 Rozmowy nocą – komedia romantyczna Polska (2008) 23.50 Szklana pułapka 4 – film sensacyjny USA/Wielka Brytania (2007) 2.40 Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! 5.40 Mango 7.10 Koncert kołodo w Krakowa 8.25 Toy Story – film animowany USA (1995) 10.00 Śnięty Mikołaj 2 – komedia USA (2002) 12.10 „101 dalmateńczyków” – komedia USA (1996) 14.20 Pamiętnik księżniczki 2: Królewskie zaręczenia – komedia amerykańska USA (2004) 16.45 Mali Giganci (8-ost.) – program rozrywkowy 19.00 Fakty, sport 19.40 Raport smogowy – w czym odycham 19.45 Uwaga! 20.00 Listy do M. – komedia romantyczna Polska (2011) 22.25 Błękitna fala – film obyczajowy Niemcy/USA (2002) 0.45 Pod słońcem Toskanii – komedia obyczajowa USA/Włochy (2003)

TVN 7

5.35 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 6.45 Mango 8.50 Dwóch i pół (20, 21) – serialkomediowy 9.50 Rok bez Mikołaja – komedia obyczajowa USA (2006) 11.45 Książę i ja 3: Królewski miesiąc miodowy – komedia romantyczna USA (2008) 13.40 Kopuszka. W rytmie miłości – komedia romantyczna USA (2011) 15.30 Happy Feet: Tupot małych stóp – film animowany Australia/USA (2006) 17.50 Znow mam 17 lat – komedia USA (2009) 20.00 Sześć dni, siedem nocy – komedia USA (1998) 22.10 Diana – film biograficzny Wielka-Brytania/Francja/Szwecja/Belgia (2013) 0.30 Moje wielkie greckie wesele – komedia romantyczna USA/Kanada (2002) 2.35 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie – film sensacyjny USA (1996)

TV 4

6.00 Klub przyjaciół Myszkki Miki (22-24) – serial animowany 7.35 Dziwna przygoda Kubusia Puchatka – film animowany USA (1997) 9.05 Przyjaciel Świętego Mikołaja – film dla dzieci Kanada (2010) 11.05 Król Lew 2: Czas Simby – film animowany USA/Australia (1998) 12.50 Kod Karola Wielkiego komedia – film przygodowy Niemcy (2008) 17.20 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów – film animowany Belgia/Francja (2014) 19.00 Policjantki i policjanci (315) – serial obyczajowy 20.00 Kulo-doporny – film sensacyjny USA (2003) 22.20 Strefa X – thriller s.f. Wielka Brytania (2010) 0.05 The Box. Pułapka – thriller s.f. USA (2009) 2.30 Sprawiedliwi – Wydział kryminalny – serial kryminalny 3.30 Graffiti 3.50 Cafe Futbol – magazyn sportowy

PULS

7.00 Doktor Proktor i wanna czasu – film familijny Norwegia/Niemcy (2015) 8.50 Przyjadę do domu na święta – film familijny USA (1998) 10.15 Milion na Gwiazdkę – komedia obyczajowa Kanada/USA (2007) 12.10 Gwiazdka Eloise – komedia kryminalna Kanada (2003) 13.40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: O soli cenniejszej niż złoto – baśń filmowa Niemcy (2015) 14.45 Najpiękniejsze baśnie: Dziadek do orzechów – baśń filmowa Niemcy (2015) 15.50 Aniolki Charliego – film sensacyjny USA/Niemcy (2000) 17.35 Holiday – komedia romantyczna USA (2006) 20.00 Wybuchowa para – komedia USA (2010) 21.55 Kariera Nikosia Dyzym – komedia Polska (2002) 23.50 Aniolki Charliego: Zawrotna szybkość – film sensacyjny USA (2003) 1.50 Zobacz to!

Nasze miasto

ŻYCZENIA DLA POLSKI

Czego będziemy sobie życzyć w święta Bożego Narodzenia? Oprócz łask Bożych, zdrowia i osobistej pomyślności, wielu z nas składając życzenia pomyśli także o naszej Ojczyźnie. Miniony rok był bardzo udany, niechby kolejny był jeszcze lepszy. Przede wszystkim nadal niech rozwija się gospodarka, a jej dobre wyniki przekładają się na zawartość naszych portfeli. Nowy rząd Mateusza Morawieckiego (zmiany w jego składzie nastąpią w styczniu) zapowiada przyspieszenie w odbudowie przemysłu i wzmacnianiu małych firm. Ale większość Polaków interesuje przede wszystkim program „mieszkanie plus”, który teraz ma na brać prawdziwego rozpędu. Przed końcem kadencji nowe, dostępne i tanie mieszkania mają pojawić się zarówno w największych miastach, jak i na tzw. prowincji. Dzięki temu uda się wreszcie zatrzymać wyjazdy polskiej młodzieży do pracy zagranicą. Tym bardziej, że od kilkunastu miesięcy rosną wynagrodzenia, a najbliższy rok i następane, przyniosą znaczący wzrost naszych dochodów.

Pilnym zadaniem, które również powinno zostać wykonane w przyszłym roku, jest poprawa warunków życia emerytów i osób w podeszłym wieku. Oprócz corocznej waloryzacji, oprócz podniesienia najniższych świadczeń, planowana jest tzw. trzynasta emerytura, wypłacana pod koniec roku przed świętami. Problemem wciąż nierozwiązanym jest większa dostępność do opieki lekarskiej i szpitalnej. Podniesienie wydatków budżetu państwa na służbę zdrowia powinno przynieść pewną poprawę, ale nie będzie to na pewno stan zadowalający. Już jednak w najbliższym roku powinny być widoczne efekty dotychczasowych zmian, zaproponowanych przez Ministerstwo Zdrowia i przyjętych przez Sejm.

Ważnym zadaniem nowego rządu Mateusza Morawieckiego będzie poprawa relacji między Polską, a Unią Europejską. Bruksela wreszcie zrozumiała, że aby powstrzymać wzrost nastrojów antyunijnych w całej Europie, musi dokonać niezbędnych reform. Przede wszystkim rozwiązaniem wymaga problem imigrantów z Afryki i Południowej Azji. Pomysł przymusowego osiedlenia ich w krajach, które nie życzą sobie ekspansji islamu na swoich terytoriach, na szczęście staje się coraz mniej popularny. Część unijnych polityków, szczuta przez naszą rodzimą opozycję, nadal jednak myśli o ukaraniu Polski za to, że stanęła w obronie swoich interesów. Reformy sądownictwa są tylko pretekstem, w rzeczywistości chodzi o ogromne pieniądze, dotąd bezkarnie były wywożone za granicę. Setki miliardów złotych, odzyskane poprzez ukrócenie oszustw na podatku VAT, są solą w oku wpływowych ludzi na Zachodzie. Nie tylko, że ich dochody gwałtownie zmalały, to jeszcze ich polscy przedstawiciele mogą trafić przed sądy. Dlatego ponawiano próby doprowadzenia do upadku polskiego rządu, do czego wykorzystywano „totalną” opozycję w Polsce. Próby te zawiodły, a opozycja systematycznie traci poparcie.

Plany przed nami są ambitne, ale możliwe do wykonania. Ich celem jest poprawa warunków życia w najbliższym czasie, ale także w perspektywie życia naszych dzieci i wnuków. Do tego konieczne są zwycięstwa obozu prawicy w wyborach samorządowych w 2018 roku, europejskich i parlamentarnych w 2019 oraz prezydenckich w 2020 roku. W kolejnej kadencji będzie można sobie pozwolić na dokończenie reformy państwa i stopniowe zbliżanie się do poziomu życia jaki jest na Zachodzie.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

W DUCHU POJEDNANIA

Ten numer „Głosu” jest wyjątkowy, trafia do naszych Czytelników w piękny czas, jakim są święta Bożego Narodzenia. To w wieczór wigilijny spotykamy się przy świątecznym stole i składamy sobie życzenia zdrowia, radości i pomyślności. W zasadzie jest to jedna z nielicznych okazji, gdy można przebaczyć winy naszym bliskim i spróbować wrócić na drogę porozumienia i pojednania. Chrześcijaństwo jest pod tym względem jednoznaczne. W podstawowych dokumentach, jakim jest m.in. Nowy Testament, który nie tylko powinien znać każdy katolik, ale starać się wdrażać go w życie, wiele mówi się o miłosierdziu i przebaczeniu. Słowa nienawiści, rządzą odwetu też się pojawiają, ale w negatywnym kontekście. I co z tego wynika?

Otóż obecnie rządzący deklarują, że są w większości gorliwymi katolikami. Potwierdza to praktyka działania, w postaci obecności kościoła w życiu publicznym. Wielu polityków partii rządzącej wręcz demonstracyjnie deklaruje swoją wiarę na różnych uroczystościach przystępując m.in. do komunii. Tylko zastanawiam się na ile są to szczerze postępowania, a na ile obliczone na pokaz. Zawsze dla mnie wiara była sacrum z dużą dozą prywatności, a nie publicznej demonstracji. Najważniejszym probierzem prawdziwej wiary jest wdrażanie w życie jej nauk i kierowanie się w postępowaniu wartościami w niej zawartymi. To powinni widzieć i odczuwać ludzie nas otaczający, a nie demonstracyjne zachowania, często czynione dla pozorów.

Piszę o tym jako baczny obserwator naszego życia publicznego. Wielu polityków demonstruje swoją wiarę publicznie, uczestnicząc w mszach i uroczystościach z kościelną oprawą. Z dużą gorliwością się modlą i demonstracyjnie przystępują do komunii. I nie miałbym do nich żadnych uwag, gdyby nie inne ich zachowania daleko odbiegające od wartości chrześcijańskich. W życiu publicznym stosują w praktyce odpowiedzialność zbiorową za nie popełnione grzechy, co jest cechą systemów totalitarnych, a nie demokratycznych. Bywa, że odpowiedzialność za naganne czyny działaków, czy rodziców przerzuca się na ich potomków. Co już nie wiele ma wspólnego z elementarnymi zasadami sprawiedliwości. Bo prawo karze tylko sprawców za ich czyny, a nie stosuje odpowiedzialność za czyny innych osób.

Przedstawiciele partii rządzącej noszącej w nazwie pojęcia prawa i sprawiedliwości powinni stosować te wartości w swoim działaniu, a nie jak pokazuje praktyka podchodzić do nich lekceważąco i przedkładać nad te uniwersalne wartości doraźne interesy partyjne. Nie można potępiać poprzedników za działania, które rządzący w coraz większym stopniu wprowadzają w życie. Nie czas i miejsce na przytaczanie przykładów, ale ludzie myślący, którzy są Czytelnikami naszej gazety, zapewne wiedzą o co chodzi.

Wreszcie przestańmy mówić o porozumieniu i chęci bycia prezydentem, czy premierem wszystkich Polaków. Starczy pustych deklaracji. Apeluję do rządzących obecnie naszym krajem, aby zaprzestali brutalnego różnicowania rodaków w zależności od głoszonych poglądów. Może sięgnijmy do głębi swojego człowieczeństwa i przestańmy zionąć nienawiścią do inaczej myślących. Bądźmy prawdziwymi wyznawcami zasad tej religii, której wiernymi się deklarujemy, w codziennym życiu, bo fałsz stosowany przez niektórych polityków jest coraz bardziej widoczny i kiedyś zostanie wzięty pod uwagę np. w akcie wyborczym. Piszę to w szczerym duchu pojednania i mam nadzieję, że tak zostaną rozumiani, zgodnie duchem tych święt.

SŁAWOMIR PIETRZYK

TVP1

5.10 Biały Kiel 2: Legenda białego wilka – film przygodowy USA (1994) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Płyn Kołodo! – wielki koncert kołod 9.00 Jak uratować mamę – baśń Polska (2015); reż.: Danil Zduńczyk, Marcin Męczkowski 10.40 Gwiazdkowy uśmiech losu – film obyczajowy USA (2015) 12.15 Historia Bożego Narodzenia rysowana piaskiem – widowisko 12.40 Natura w Jedyńcu. Tajemniczy plac zabaw. Kotki nowozelandzkie – serial dokumentalny Japonia (2014); reż.: Masazumi Komoda 13.10 Halo, tu Pjongczang (6) – reportaż 13.30 Skoki Narciarskie: Mistrzostwa Polski – Wisła 16.10 Kołodo 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Rolnik szuka żony 4 (13) (wydanie specjalne) – reality show 18.40 Jaka to melodia? (3704) – teleturniej muzyczny 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Pogoda 20.15 Zatańcz ze mną – komedia USA (2004) 22.10 Wielkie oczy – film obyczajowy USA/Kanada (2014); reż.: Tim Burton; wyk.: Amy Adams, Christoph Waltz, Danny Huston, Krysten Ritter, Jason Schwartzman 0.05 Niebo istnieje naprawdę – dramat USA (2014) 1.50 Jaka to melodia? (3703) – teleturniej muzyczny 2.40 Dom (24/25): Droga na skrót – serial TVP 4.25 Notacje: Krzysztof Globisz. Znaleźć odrobinę dobra – cykl dokumentalny 4.35 Zakończenie dnia

TVP2

6.35 Magiczna skarpeta – film obyczajowy Kanada, USA (2015); reż.: David Winning; wyk.: Victor Webster, Bridget Regan, Iris Quinn, Imogen Tear 8.15 Uwierzyć w święta – film obyczajowy Kanada (2015); reż.: Jonathan Wright; wyk.: Shanae Grimes-Beech, Steve Lund 9.55 Świąteczna pomyłka – komedia Kanada (2015); reż.: Jonathan Wright; wyk.: Alicia Witt, Mark Wiebe, Lawrence Dane 11.40 Gwiazdy w południe: Złoto Mackenny – western USA (1969); reż.: J. Lee Thompson; wyk.: Gregory Peck, Omar Sharif, Telly Savalas, Lee J. Cobb 14.00 Familiada (2421) (wydanie specjalne) – teleturniej 14.45 Kolo fortuny (wydanie specjalne) – teleturniej 15.35 „Wśród nocnej ciszy” – koncert kołod w Pelplinie (2) 16.15 Ślubne wojny – komedia USA (2009); reż.: Gary Winick; wyk.: Kate Hudson, Anne Hathaway, Candice Bergen, Steve Howey, Chris Pratt 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Wigilijna Tytka – koncert Bożonarodzeniowy w Poznaniu (2) 20.05 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra – komedia Francja/Niemcy (2002); reż.: Alain Chabat; wyk.: Gerard Depardieu, Christian Clavier, Jamel Debbouze 22.05 Kabalet: Wszystkiego zabawnego (1): Mikołaj – program rozrywkowy 23.00 Kabalet: Wszystkiego zabawnego (2): W poszukiwaniu ducha świąt – program rozrywkowy 23.50 Wkręćmi 2 – komedia Polska (2015); reż.: Piotr Wereśniak; wyk.: Paweł Domagała, Bartosz Opania, Antoni Królikowski, Małgorzata Socha, Marta Żmuda-Trzebiatowska, Barbara Kurdej-Szatan, Leszek Lichota, Filip Bobek, Marcin Perchuć 1.40 Pan i pani Kiler – komedia sensacyjna USA (2010) 3.25 Markiza Angelika – film kostiumowy Austria/Francja/Belgia (2013) (dozwolone od lat 16) 5.20 Zakończenie programu

TV POLONIA

6.20 Księga obyczajów: Kołodowanie – magazyn 6.40 Wolny Ekran (73) – magazyn 7.00 Wigilijna Tytka – koncert Bożonarodzeniowy w Poznaniu (1)

8.00 Margolcia i Miś zapraszają dziś (88): Mruka gwiazdka 8.25 Nieznana opowieść wigilijna – film Polska (2000); reż.: Piotr Mularuk 9.30 Kulturalni PL (383) – magazyn 10.30 Kołodo na szlaku Kolberga 11.30 Pan Wołodyjowski (1) – film historyczny 12.50 Barwy szczęścia (1724) – serial obyczajowy TVP 13.25 1920. Wojna i miłość (3/13): Pierwsze uderzenie – serial TVP 14.20 Płyn Kołodo! – wielki koncert kołod 15.10 Historia Bożego Narodzenia rysowana piaskiem – widowsko 15.45 Teatr Telewizji: Śluby panińskie – spektakl teatralny Polska 17.30 Teleexpress 17.55 Koncert kołod 18.55 Barwy szczęścia (1724) – serial obyczajowy TVP 19.30 Dobranocka: Poszukiwacze zaginionej gwiazdki – film animowany 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Ojciec Mateusz (223): Przypadkowa druha – serial kryminalny TVP 21.45 Pan Wołodyjowski (2) – film historyczny Polska 23.05 Wigilijna Tytka – koncert Bożonarodzeniowy w Poznaniu (2) 0.10 Teatr Telewizji: Śluby panińskie – spektakl teatralny Polska 1.50 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

8.05 Film dokumentalny 9.00 Telezakupy 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Pogoda 10.03 Działo się w Krakowie – felieton 10.05 Kazimierz Mikulski – na granicy snu i groteski 11.00 Reportaż 11.20 Wojna domowa 12.30 Antenowe remanenty 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telezakupy 13.20 Agrobiznes 13.25 Antenowe remanenty 13.45 Agropogoda – magazyn 14.00 Rolnik szuka żony 4 15.15 Odkryj Małopolskę... na rowerze – cykl reportaży 15.35 Antenowe remanenty 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Reportaż 16.45 Dziennik regionów – tematy dnia 17.00 Telezakupy 17.30 Pogoda 17.32 Raport pogodowy 17.34 Działo się w Krakowie – felieton 17.40 Urok życia: Renata Przemek – reportaż 18.10 Parafia z sercem – cykl reportaży 18.25 Pogoda 18.30 Kronika – program informacyjny 18.50 Pogoda 19.03 Działo się w Krakowie – felieton 19.05 Bezcenna Dama 19.56 Pogoda 19.58 Raport pogodowy 20.00 Urok życia: Urok życia – Zbigniew Wodecki – cykl reportaży 20.58 Pogoda 20.59 Raport pogodowy 21.00 Krakowskie portrety literackie: Józef Baran. Poeta pisze sobą – reportaż 21.30 Kronika – program informacyjny 21.46 Pogoda 21.49 Kuryer Myślenicki – magazyn 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Reportaż 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Film dokumentalny 0.40 Antenowe remanenty

POLSAT

5.00 Disco gramy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 7.40 Scooby-Doo: Upiorna Gwiazdka – film animowany USA (2012) 8.10 Stitch! Misja – film animowany USA (2003) 9.35 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po – film animowany USA (2010) 10.10 Smerfy: Opowieść wigilijna – film animowany USA (2011) 10.40 Madagwiazdka – film animowany USA (2009) 11.05 Epoka lodowcowa: Mamucia Gwiazdka – film animowany USA (2011) 11.35 Pada Shrek – film animowany USA (2007) 12.15 Paddington – film familijny Wielka Brytania/Francja (2014) 14.15 Pani Doubtfire – komedia USA (1993) 16.45 Rozmowy nocą – komedia romantyczna Polska (2008) 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.10 Szklana pułapka 4 – film sensacyjny USA/Wielka Brytania (2007) 22.55 Czy leci z nami pilot? – komedia USA (1980) 0.55 Prawdziwe kłamstwa – komedia sensacyjna USA (1980) 0.55 Prawdziwe kłamstwa – komedia sensacyjna USA (1994)

tvn

5.10 Uwaga! – program publicystyczny 5.40 Mango 6.45 Milionerzy – teleturniej 7.40 Śniety Mikołaj 3: Uciekający Mikołaj – komedia przygodowa USA (2006) 9.35 „102 dalmatyńczyki” – film przygodowy USA (2000) 11.45 Alicja w Krainie Czarów – film fantasy USA (2010) 14.00 Zaplątani – film animowany USA (2010) 16.20 Piraci z Karaibów: Na nieznanym wodach – film przygodowy (2011) 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.40 Raport smogowy – wiem czym oddycham 19.45 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Kraina jutra – film fantasy USA/Hiszpania (2015) 22.45 Władcy ognia – film s.f. USA/Irlandia/Wielka Brytania (2002) 0.50 Na krawędzi – film sensacyjny USA/Francja/Włochy (1993)

TVN 7

6.00 W-11 – Wydział Śledczy – serial fabularno-dokumentalny Polska 6.50 Mango 8.55 Czarny żreback – film przygodowy USA (2003) 10.05 Święta Denisa Rozrabiaki – film familijny Kanada/USA (2007) 11.55 Lassie – film przygodowy USA (1994) 13.55 Książę i ja 4: W krainie słoń – komedia romantyczna USA (2010) 15.55 Elf – film familijny USA (2003) 17.55 Megamocny – film animowany USA (2010) 20.00 Mission Impossible – film sensacyjny USA (1996) 22.20 Eksplozja – film sensacyjny USA (1994) 0.55 Bill – klomedia USA (2007) 2.55 Druga strona medalu – talk-show

TV 4

6.00 Klub przyjaciół Myszki Miki – serial animowany 6.35 Dzwoneczek i zaginiony skarb – film animowany USA (2009) 8.20 Kudłaty zaprzę – film familijny USA (2008) 10.00 Przyjaciel Świętego Mikołaja – film dla dzieci Kanada (2010) 12.00 Poszukiwacze świętej włóczni – film przygodowy Niemcy (2010) 14.35 O krok od zagłady – film sensacyjny USA (2014) 16.25 Za wszelką cenę – dramat obyczajowy USA/Kanada (2004) 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Nie można pocałować panny młodej – komedia USA (2011) 22.05 Pakt milczenia – horror USA (2006) 0.10 Gdy zapada zmrok – thriller USA/Australia (2003) 2.00 Tak czy nie?

PULS

6.00 To moje życie! – telenowela 7.00 Książę i kowal – baśń filmowa Słowacja (2014) 9.25 Życzenia wigilijne Richiego Richa – komedia USA (1998) 10.50 Flintstonowie – komedia USA (1994) 12.30 Opowieść wigilijna – film animowany USA (2009) 14.15 Dziewczynka z zapalkami – baśń filmowa Niemcy (2013) 15.20 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Kot w butach – baśń filmowa Niemcy (2009) 16.25 Świąteczny konsultant – film familijny Kanada (2012) 18.05 Wybuchowapara – komedia sensacyjna USA (2010) 20.00 Taxi 2 – komedia Francja (2000) 21.35 Polowanie na drubów – komedia USA (2015) 23.30 Dzień Świra – komediodramat Polska (2002) 1.15 Z Nation 2 – serial grozy 2.10 Ale numer! 2.45 Na jedwabnym szlaku (4-7) – serial dok.

Zapiski Jakuba Klenia

GDZIE SZUKAĆ RYB W RZECE? (3)

W rzece wyróżnić można kilka charakterystycznych stref, typowych dla różnych gatunków ryb. Tak jest na przykład ze strefą przypowierzchniową. Charakterystycznym pokarmem obecnym w tej strefie są padające z powietrza owady. Strefę tę eksploatują przede wszystkim ukleje oraz (uwaga!) polujące na te drobne rybki bolenie, które do tej strefy zapuszczają się nie po spadające z góry owady, lecz właśnie po nasze srebrzyste małe rybki. Czasami w strefie tej spotkać można również klenie, jelce i jazie. Tak pisałem w ubiegłym tygodniu i obiecywałem, że w kolejnym felietonie opiszę pozostałe strefy żerowania ryb w rzece. Cóż, słowo się rzekło, kobyłka u płota. Zabieram się zatem za obiecaną charakterystykę.

Kolejną strefą żeru jest strefa śródroślinna, którą tworzą skupiska łodyg i liści roślin. To wśród tych roślin żyją drobne zwierzęta. Tam rozwijają się glony. To „pionowa” strefa żeru. Spotykamy w niej przede wszystkim płocie. W letnie noce złowić tam można duże karpowate, a jeśli w danej rzece występują – również węgorze.

Do strefy śródroślinnej przylega strefa pogranicza nurtu. Podłożem tej strefy są stoki boczne koryta. To rejon polowań szczupaków i okoni, a w nocy suma. Drapieżniki ścigają tutaj za karpowatą drobnicą i pojawiającymi się żabami. Gdy nadejdzie zmrok, w rejonie tym pojawiają się duże karpie, a zwłaszcza leszcze.

Strefa przydenna, to kolejna charakterystyczna strefa żeru. Obejmuje ona powierzchnię kilku typów dna i przyległą do niego warstwę wody. Bazą pokarmową są tutaj większe bezkręgowce żyjące na powierzchni dna, najmniejsze zwierzęta bytujące na kamieniach, a także sama roślinność. Kolejne rybnie przysmaki stanowią drobne ryby przydenne, minogi oraz pokarm nanoszony z innych stref, a także spoza rzeki. Strefę tę eksploatują przede wszystkim klenie, sandacze, okonie, brzany i świnki.

Kolejną strefą żeru jest strefa śródenna, która obejmuje warstwę materiału organicznego i mineralnego, który wyściela łożysko rzeki. Tą materią może być mul, glina, piasek, żwir czy otoczaki. Między cząstkami tego materiału znaleźć można liczne gatunki bezkręgowców (pijawki, skorupiaki, larwy owadów) a także larwy minoga. W miękkim, mulistym dnie ryją swoimi ryjkowatymi pyszczkami leszcze, w syrkim – kielbie, a dnem z otoczków zawiadują brzany.

Wydaje się, że są to najbardziej charakterystyczne strefy żeru w rzekach. Oczywiście, w zależności od charakteru rzeki różnie one wyglądają i nie zawsze wszystkie występują. Na terenach podgórskich w wielu rzekach roślinność wodna jest wyjątkowo uboga – w innych, nizinnych, są wręcz podwodne roślinne łąki. A to wszystko przekłada się przecież zarówno na ilość ryb jak i rodzaj żyjących w takich wodach gatunków.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

BOGACI PŁACĄ WIĘCEJ...

Mało brakował, a niedawno padłby rekord najwyższego mandatu w świecie, który od 2004 roku dzierży Fin Jussi Salonoja, a wyniósł on ni mniej, ni więcej tylko 170 000 euro (kto chce niech przemnoży przez 4,2 zł). Jak to możliwe, zdziwi się zapewne wielu kierowców. Otóż w Finlandii od czasu odzyskania niepodległości (tak, jak u nas stało się to w roku 1918) wszelkie kary, w tym i mandaty w ruchu drogowym wyliczane są od dochodów osobistych. Jak ktoś mało zarabia, albo jest bezrobotny musi uiścić zryczałtowany mandat w wysokości 115 euro. I może go zapłacić, albo odpracować, względnie nawet odsiedzieć. Jussi Salonoja zapłacił ten rekordowy mandat za jazdę z prędkością 80 km/godz. w miejscu, gdzie obowiązywało ograniczenie do 40 km/godz. W Polsce nawet nie straciłby prawa jazdy, bo u nas wszelkie przepisy wyglądają, jakby je wymyślali „mądrzy inaczej” parlamentarzyści. W Finlandii inaczej – przekroczenie prędkości o 19 km/godz. skutkuje mandatem 115 euro, który płaci każdy winny tego wykroczenia, jednak przekroczenie prędkości o 20 km/godz. w stosunku do obowiązującej powoduje, że kara wyliczana jest od dochodów osobistych, o czym przekonał się jeden z dyrektorów firmy NOKIA, który za ów 1 km/godz. powyżej limitu musiał zapłacić nie 115 euro, lecz 116 000 euro. Dlatego na fińskich drogach nie ma wyścigów „mischów długiej prostej”, nie ma lekceważenia znaków drogowych, a mimo to w rajdach samochodowych – przykładowo – to właśnie Finowie od lat plasują się w czołówce najlepszych kierowców.

Ale rekord mandatu był poważnie zagrożony. Stało się tak również w Skandynawii. Tyle, że w Norwegii. Trafilo na najbogatszą Norweżkę Katharinę G. Andressen. Ma dopiero 22 lata, ale jej majątek – szacowany na 1,23 mld dolarów amerykańskich – to dorobek kilku pokoleń rodziny, zrazu działającej w branży tytoniowej (marka Tiedemans), a teraz zajmującej się doradztwem finansowym i transakcjami giełdowymi. Na Kasię majątek przepisał tatuś. Ale młoda dziewczynka, którą stać na wynajęcie samochodu z szoferem, a na pewno na zwykłą taksówkę, zdecydowała się zasiąść „po spożyciu” za kierownicą swojego samochodu, więc policja szybko ją zatrzymała. Sprawiedliwy sąd orzekł wobec niej karę 250 tys. norweskich koron, co w przeliczeniu daje ok. 110 tys. zł, a na dodatek zatrzymano jej prawo jazdy na 13 miesięcy. Dlaczego nie na rok? Bo do roku w Norwegii zatrzymane prawo jazdy jest zwracane od ręki, natomiast w 13 miesiącu trzeba się przeszkolić i jeszcze zdać egzamin. Katarzyna i tak dostała niski wymiar kary, bo groziło jej zapłacenie nawet 40 000 000 koron, czyli ok. 17,5 mln. zł, ale litościwy sąd uznał, że niedawno przepisany na nią majątek nie przyniósł jeszcze dywidend, więc kobieta nie ma stałego źródła dochodu.

Co zatem ma robić (nie)biedna Katarzyna? Kupić śmigłowiec, bo pilotując go po pijanemu na pewno nie spotka w przestrzeni powietrznej żadnego policyjnego patrolu... Co najwyżej straci życie. Ale niechże przypadek panny Andressen da do myślenia także krakowianom wybierającym się na Wigilię w gronie rodziny, czy na świąteczne spotkania, by „po spożyciu” raczej nie zasiadali osobiście za kierownicą. Chyba, że rower, bo od kilku już lat złagodzono sankcje wobec pijanych „miłośników dwóch pedałów”, ale mimo wszystko znacznie więcej osób korzysta w swej pracy z samochodu niż „jednoślada napędzanego siłą mięśni osoby na nim jadącej”, jak uczenie określa ów pojazd „Kodeks Drogowy”. W Polsce zaś w odniesieniu do kar dla kierujących tzw. urawniłowka – i bogaci, i biedniejsi płacą tyle samo.

WOJCIECH MACHNICKI

TVP1

5.00 Telezakupy 5.35 Jaka to melodia? 6.20 C.K. Dezerterzy (1) – komedia Polska/Węgry (1985); reż.: Janusz Majewski; wyk.: Marek Kondrat, Zoltan Bezerdy, Wiktor Zborowski, Jacek Sas-Uhrynowski, Robert Koltai, Anna Gornostaj, Kalina Jędrusik, Krzysztof Kowalewski, Wojciech Pokora 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Komisariat (26): Siostry – serial TVP 9.10 Sonda 2 (65): Nuda 9.35 Jak to działa (147): Wytrzymałość 10.15 Dr Quinn 2 (17/27) 11.10 Zagadka Hotelu Grand (8) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Agropogoda 12.35 Magazyn Rolniczy 12.55 Natura w Jedyńce: Megeti – ostatni kaberu Afryki – film dokumentalny 14.00 Elif (162) – serial Turcja (2014) 14.55 Program rozrywkowy 15.10 Obserwator (197) – cykl reportaży 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 W sercu miasta (60) – serial Turcja (2016) 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3705) – teleturniej muzyczny 18.00 Klan (3230) – telenowela TVP 18.40 Bez tożsamości (8) – serial Hiszpania (2016) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.10 Pogoda 20.25 Buntownik z wyboru – dramat USA (1997) (dozwolone od lat 16) 22.35 Kulisy paryskiego luksusu – film dokumentalny Francja (2017); reż.: Katia Chapoutier 23.40 Bez wyjścia – film fabularny USA (1987) (dozwolone od lat 16) 1.45 Naszaarmia.pl (296) – magazyn 2.15 Wróc do mnie – film obyczajowy USA (2000) 4.20 Notacje: Marek Gaszyński. Być z muzyką – cykl dokumentalny 4.30 Zakończenie dnia

TVP2

6.05 Rodzinka.pl (207): Metka mnie drapała... – serial komediowy TVP 6.35 Pozyteczni.pl – magazyn 7.05 M jak miłość (193) – serial TVP 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Panorama 11.05 Barwy szczęścia (1768) – serial obyczajowy TVP 11.40 Na dobre i na złe (508): Ręka chirurga – serial TVP 12.40 Tylko z Tobą (51) – serial obyczajowy Turcja (2015) 13.40 Na sygnale (107): Dziwna wanna – serial fabularny TVP 14.15 Nasz dziwny świat (16) – esej dokumentalny Wielka Brytania (2016) 15.15 Rodzinka.pl (198): Śpiwór dla czworga – serial komediowy TVP 15.50 Rodzinka.pl (199): Albo ona, albo ja – serial komediowy TVP 16.30 Kolo fortuny (96) – teleturniej 17.10 Meandry uczuć (15) – serial Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (2/100) – teleturniej 19.30 Barwy szczęścia (1768) – serial obyczajowy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1769) 20.45 Na sygnale (168): Zbłąkany wędrowiec – serial fabularny TVP 21.15 Na sygnale (169): Opowieść wigilijna – serial fabularny TVP 21.55 Kino relaks: Duff – film USA (2015); reż.: Ari Sandel; wyk.: Mae Whitman, Robbie Amell, Bella Thorne, Skyler Samuels (dozwolone od lat 16) 23.45 Jedyna szansa (3) – serial Francja (2015) 0.55 Świat bez tajemnic: Alergie na świecie. Czyja wina? – film dokumentalny Francja (2014); reż.: Amelie Sourice 2.00 Paradoxs (7): Paluch – serial kryminalny TVP 2.50 Licencja na wychowanie (73): Nie tylko choinki mają czubki (1) – serial obyczajowy TVP 3.20 Licencja na wychowanie (74): Nie tylko choinki mają czubki (2) 3.55 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.20 Śluby panięskie – spektakl teatralny Polska 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Program rozrywkowy 11.10 Pan Wołodyjowski (2) – film historyczny 12.35 Wiadomości 12.50

Barwy szczęścia (1725) 13.25 O mnie się nie martw 6 (4/13) 14.20 Wigilijna Tytka – koncert Bożonarodzeniowy w Poznaniu (2) 15.25 Wawel w nowej Polsce: Pałac królewski i domy kapitułne 15.45 Wiadomości 15.55 Komisariat (64): Gehenna 16.25 Astronarium: Gwiazda betlejemka 16.55 Petersburski Music Show (52) 17.20 Krótka historia (362) 17.30 Teleexpress 17.55 Studio Raban 18.25 Studio Wschód – program publicystyczny 18.55 Barwy szczęścia (1725) 19.25 Wilnoteka 19.45 Dobranocka: Wyprawa profesora Gąbki (8); Zagrożenie 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Głębocka woda 2 (1/12): List z daleka 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia – magazyn 23.10 Świątynia – film dokumentalny; reż.: Ewa Świecińska 0.15 Studio Wschód – program publicystyczny 0.45 Komisariat (64): Gehenna – serial TVP 1.15 Petersburski Music Show (52) 1.45 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.06 Fundusze na roli 7.25 Magazyn medyczny 7.40 Telezakupy 8.05 Szafa polska 1945–89 9.00 Telezakupy 9.30 Kaszuby na Warmii i Mazurach 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (1020) 10.50 Nie inaczej... 11.15 Antenowe remanenty 12.05 Kamień, nożyce, papier: Cha Cha cha 12.15 Smaki polskie 12.30 Sekrety Stomatologii (15) 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telezakupy 13.20 Agrobiznes 13.40 Agropogoda 13.50 Rachunek niedoli 14.15 Szafa polska 1945–89 15.15 Turystyczna jazda 15.35 Astronarium 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Nie inaczej... 16.45 Dziennik regionów 17.00 Telezakupy 17.31 Kronika – zapowiedź 17.34 Pogoda 17.36 Działo się w Krakowie 17.40 Kraków.pl Dodaj do ulubionych (28) 17.55 Na rynku pracy 18.05 Zdrowa rodzina dzień zaczyna 18.15 Kuryer Myślenicki 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.53 Tematy dnia 19.04 Działo się w Krakowie 19.07 Romska Akademia Mediów 19.21 Nowohucka Kronika Filmowa (556) 19.29 Kwartet 19.55 Pogoda 20.00 Raport pogodowy 20.00 Telezakupy 20.34 Dachy Krakowa, czyli literatura jest rozmową 20.55 Pogoda 20.57 Raport pogodowy 20.59 Działo się w Krakowie 21.04 Jedź bezpiecznie (677) 21.15 Karnet #NastawSieNaKulture 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Aniołowie ze Skałki 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Nie inaczej... 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Szafa polska 1945–89 0.40 Astronarium; magazyn 1.20 Głos Regionów

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Małanowski i partnerzy (252, 253) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Pielęgniarki – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich (446, 483) – serial komediowy 20.40 Prawdziwe kłamstwa – komedia USA (1994) 23.45 Drugi Hotel Marigold – komediodramat Wielka Brytania/USA (2015) 2.15 Pięćdziesiąt pierwszych randek – komedia romantyczna USA (2004) 4.25 Tajemnice Losu

tvn

6.50 Kuchenne rewolucje 7.50 Spotkanie ze smakiem – magazyn kulinarny 8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Tu się gotuje! – magazyn kulinarny 11.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 13.00 19+ (133, 134) – serial paradokumentalny Polska 14.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny 17.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 18.00 Szpital – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.49 Raport smogowy – w czym oddycham 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Na krawędzi – film sensacyjny USA/Francja/Włochy (1993) 23.55 Błękitna fala – film obyczajowy Niemcy/USA (2002) 2.10 MasterChef

TVN 7

5.15 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 6.20 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 7.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.15 Zaklinaczka duchów 3 – serial fantasy 9.10 Brzydula (205, 206) – serial obyczajowy 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Gotowe na wszystko – serial obyczajowy 16.55 Zaklinaczka duchów 3 – serial fantasy USA 17.55 Brzydula (207, 208) – serial obyczajowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Mój rower – film obyczajowy Polska (2012) 22.05 Mentalista 5 – serial kryminalny 23.05 Mission Impossible – film sensacyjny USA (1996) 1.30 Moc magii

TV 4

6.00 Niesamowite rekordy (3, 4) – program rozrywkowy 7.25 Klub przyjaciół Myszkki Miki – serial animowany 7.50 Kaczor Donald przedstawia (57, 58) – serial animowany 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Policjantki i policjanci (316) – serial obyczajowy Polska 11.00 Detektywi w akcji (183, 172, 173) – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Dom nie do poznania – reality show 16.00 Esmeralda (77, 78) – serial obyczajowy Meksyk 18.00 Detektywi w akcji (184) – serial fabularny Polska 19.00 Policjantki i policjanci (317) – serial obyczajowy Polska 20.00 Sprawiedliwi – Wydział kryminalny (117–119) – serial kryminalny Polska 23.05 Śmierć na 1000 sposobów (5, 6) – serial dokumentalny 0.00 Spadkobiercy – program rozrywkowy Polska 1.00 Sekrety sąsiadów (58, 59) – serial obyczajowy 2.00 Tak czy nie? 3.00 Disco Polo Life

PULS

7.00 Gwiazdy polskiego kabaretu – program rozrywkowy 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 4 (19, 20) – serial sensacyjny USA 10.00 Napisała: Morderstwo 11 – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 8 – serial sensacyjny Niemcy 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 5 (6, 9) – serial sensacyjny USA 13.50 Królowa serc (53, 54) – telenowela 15.45 Lekarze na start (27, 28) – serial obyczajowy 17.05 Gwiazdy polskiego kabaretu – program rozrywkowy 18.00 Bibliotekarze (5, 6) – serial obyczajowy USA 20.00 Ja, Frankenstein – horror Australia/USA (2014) 21.30 Dracula 2: Odrodzenie – horror USA (2003) 23.00 Głupia i głupsza – komedia kryminalna Kanada (2007) 0.55 Z Nation 2 – serial grozy

Prawnik radzi

CZŁONEK ZARZĄDU ZREZYGNOWAŁ

Jak należy postąpić w przypadku rezygnacji z pełnienia obowiązków przez jednego z członków zarządu w trakcie roku?

Właściciele lokali przyjmują rezygnację i odwołują daną osobę z funkcji członka zarządu na najbliższym zebraniu właścicieli lokali. Jeśli jest potrzeba i istnieje możliwość, na miejsce odchodzącego członka właściciele wybierają innego. Uchwała właścicieli lokali w tej sprawie może być także podjęta również poprzez zbieranie głosów przez innych członków zarządu lub z upoważnienia innej osoby. Niekiedy, zwykle ze względów związanych z płatnościami (podpisywanie przelewów), ustępujący członek zarządu nie jest odwoływany z chwilą podjęcia uchwały, lecz pełni (formalnie) swoją funkcję do chwili, gdy nowy członek zarządu uzyska prawo podpisywania dokumentów w banku. (sp)

FIRMA ELMAR
zaprasza

KARP KRÓLEWSKI

ZYWY

Miejsce sprzedaży: Plac Targowy „PIAST”
os. Piastów 60A pawilon 3 /sklep rowerowy/
tel. 12 647-13-88, 502-730-087

W sprzedaży będą również:
lin, sum, szczupak, amur

Zdrowych i pogodnych,
obfitujących w smaczne potrawy
Świąt Bożego Narodzenia
życzą
Elżbieta i Marian Zobek
oraz Mateusz Atlas

Niech ten wyjątkowy, świąteczny czas przyniesie Państwu, spokój, harmonię i radość, a nadchodzące dni Nowego 2018 Roku będą bezpieczne i ze wszelkich miar pomyślne.

Polishut

Polishut, agent PZU poleca

KORZYSTNE UBEZPIECZENIA:

- ✓ komunikacyjne ✓ majątkowe ✓ turystyczne
- ✓ finansowe ✓ obowiązkowe i dobrowolne OC
- ✓ rolne ✓ wypadkowe i inne.

Biurowiec Obsługi PZU mieści się w budynku „S” Nowego Centrum Administracyjnego, ul. Ujastek 1, kl. C, parter, pok. 15 (obok PKZP), tel.: 12 390 40 51, 660 544 212, czynne: pon. 8.00–16.00, wt., śr., czw. i piąt. w godz. 7.00–15.00.

TVP1

5.30 Telegazety 6.05 Jaka to melodia? (3705) 6.35 C.K. Dezerterzy (2) – komedia Polska/Węgry (1985) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Komisarjat (27): Terrorysta 9.35 Magazyn śledczy Anity Gargas 10.15 Dr Quinn 2 (18/27) 11.05 Zagadka Hotelu Grand (9) – serial obyczajowy Hiszpania (2013) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Agropogoda – magazyn 12.40 Magazyn rolniczy: Rozwój geotermii i geotermiki w Polsce 12.55 Natura w Jedynce: Zimowa wyprawa puchacza śnieżnego – film dokumentalny Niemcy (2016) 14.00 Elif (163) – serial Turcja (2014) 14.55 Program rozrywkowy 15.10 Obserwator (198) – cykl reportaży 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 Śnieżne anioły (1) – film obyczajowy Wielka Brytania (2015); reż.: George Erschbamer; wyk.: Kristy Swanson, Chris Potter, Colin Lawrence, Catherine Lough Haggquist 17.00 Telegazety 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3706) – teleturniej muzyczny 18.00 Klan (3231) – telenowela TVP 18.40 Bez tożsamości (9) – serial Hiszpania (2016) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.10 Pogoda 20.25 Ojciec Mateusz (190): Weryfikacja – serial kryminalny TVP 21.20 Sprawa dla reportera 22.20 Warto rozmawiać – program publicystyczny 23.25 Everest – kulisy wyprawy – film dokumentalny Wielka Brytania (2016) 0.40 Miłość w Hongkongu – film sensacyjny Niemcy (2014); reż.: Peter Gersina; wyk.: Veronica Ferres, Russell Wong, Herbert Knaup 2.20 Sprawa dla reportera 3.20 Szpiedzy w Warszawie (4/4) – serial Wielka Brytania/Polska (2012) 4.10 Zakończenie dnia

TVP2

5.55 Rodzinka.pl (208): Rölleroaster 6.30 Wojciech Cejrowski – bosy przez świat: W drodze do Himba 7.05 M jak miłość (194) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Panorama 11.05 Barwy szczęścia (1769) 11.35 Na dobre i na złe (509): Lekcja słuchania 12.40 Tylko z Tobą (52) 13.35 Na sygnale (108): Być jak Banach 14.15 Wielka rafa koralowa (3) – serial dokumentalny Wielka Brytania (2015) 15.10 Na dobre i na złe – 18 lat! (14) 15.20 Rodzinka.pl (200): Zapisałaś w chmurze? – serial komediowy TVP 15.50 Rodzinka.pl (201): Upiorne urodziny 16.30 Koło fortuny (97) – teleturniej 17.10 Meandry uczuć (16) – serial Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (3/100) – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (1769) – serial obyczajowy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1770) 20.40 Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów: Urzędnik – program rozrywkowy 21.05 The Good Doctor (3) – serial obyczajowy USA (2017) 21.55 Śniadanie do łóżka – komedia Polska (2010); reż.: Krzysztof Lang; wyk.: Tomasz Karolak, Małgorzata Socha, Piotr Adamczyk, Izabela Kuna, Iwona Bielska, Wojciech Solarz 23.30 Belfegor – upiór Luwru – film fantasy Francja (2001); reż.: Jean-Paul Salomé; wyk.: Sophie Marceau, Frédéric Dieffenthal, Michel Serrault, Julie Christie 1.15 Medicus – dramat historyczny Niemcy (2013); reż.: Phillip Stoelzl; wyk.: Tom Payne, Stellan Skarsgård, Oliver Martinez, Ben Bingsley (dozwolone od lat 16) 4.00 Art Noc: Niekoniecznie jest źle – piosenki Lecha Janerki 4.50 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 O mnie się nie martw 4 (12/13) 7.00 Studio Wschód 7.30 Las Story (12) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Krótka historia (362) 11.10 Polonia 24 11.35 Halo Polonia 12.35 Wiadomości

12.50 Barwy szczęścia (1726) 13.25 M jak miłość (1329) 14.20 Głęboka woda 2 (1/12): List z daleka 15.10 Pod Tatrami 15.25 Wilnoteka 15.45 Wiadomości 15.55 Komisarjat (65): Bibliotekarz 16.25 Jak to działa (128): Made in Poland 16.55 Las Story (12) 17.20 Krótka historia (363) 17.30 Telegazety 17.55 Było, nie minęło – kronika zwidowców historii: Cienie przedwiecznej puszczy 18.25 Racja stanu (92) 18.55 Barwy szczęścia (1726) 19.25 Magazyn z Ameryki (22) 19.45 Dobranocka: Bardzo przygodowe podróże Kulfony (7): Łaciata gwiazda dżungli 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Komisarz Alex (106): W pogoni za wiecznym życiem 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 23.10 Pisz na Berdychów... 23.40 Warto rozmawiać 0.45 Komisarjat (65): Bibliotekarz 1.15 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.06 Dachy Krakowa, czyli literatura jest rozmową 7.30 Karnet #NastawSieNaKulture 7.40 Telegazety 8.05 Druga młodość seniorów 9.00 Telegazety 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (1021) 10.50 Sinusoidea – reportaż 11.15 Uwięziony Prymas – film dokumentalny 12.05 Moja Amazonia 12.15 Smaki polskie 12.30 Łódź kreatywna 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telegazety 13.20 Agrobiznes 13.45 Agropogoda; magazyn 13.50 Nie inaczej... 14.15 Druga młodość seniorów 15.15 Jedź bezpiecznie (676) 15.35 Było, nie minęło – kronika zwidowców historii: Cena wojennego sukcesu 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier OPP 16.25 Pogoda 16.30 Sinusoidea – reportaż 16.45 Dziennik regionów 17.00 Telegazety 17.31 Kronika – wypowiedź 17.33 Działo się w Krakowie 17.36 Pogoda 17.40 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii 17.49 Wawel w nowej Polsce – film dokumentalny 17.57 Speed 2 18.05 Pod Tatrami 18.15 Ślizg 18.27 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.55 Tematy dnia – rozmowa 19.05 Działo się w Krakowie 19.07 Na rynku pracy 19.17 Pogoda na narty 19.28 Parafia z sercem 19.45 Kraków.pl 19.55 Pogoda 20.02 Raport pogodowy 20.04 Telegazety 20.30 Więcej kultury 20.56 Pogoda 20.58 Raport pogodowy 21.00 Działo się w Krakowie 21.03 Karnet #NastawSieNaKulture 21.14 Kalendarz regionalny 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Turystyczna Jazda 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Sinusoidea 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier OPP 23.35 Druga młodość seniorów 0.40 Było, nie minęło – kronika zwidowców historii: Cena wojennego sukcesu 1.20 Uwięziony Prymas – film dokumentalny

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Malinowski i partnerzy (254, 255) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Pielęgniarki – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Pięćdziesiąt pierwszych randek – komedia romantyczna USA (2004) 22.15 Sypiając z wrogiem – thriller

USA (1991) 0.25 Dziewczyna warta grzechu – komedia Niemcy/USA (2014) 2.25 Tajemnice losu

tvn

7.50 Doradca smaku – magazyn kulinarny 8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny 13.00 19+ (135, 136) – serial paradokumentalny 14.00 Szpital – serial paradokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny 17.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 18.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.49 Raport smogowy – wiem czym oddycham 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy Polska 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 22.30 Gorąca laska – komedia USA (2002) 0.45 Piękne istoty – film fantasy USA (2013) 3.20 Uwaga! 3.45 Moc magii

TVN 7

6.20 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 7.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.15 Zaklinaczka duchów 3 – serial fantasy USA 9.10 Brzydula (207, 208) – serial obyczajowy Polska 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.55 Gotowe na wszystko – serial obyczajowy 16.55 Zaklinaczka duchów 3 – serial fantasy USA 17.55 Brzydula (209, 210) – serial obyczajowy Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 20.00 Noce w Rodanthe – melodramat USA/Australia (2008) 22.05 Oszuści – serial obyczajowy USA 23.05 Niewierni – serial obyczajowy 0.05 Sprawa O.J. Simpsona: Taśmy prawdy – film dokumentalny USA

TV 4

7.50 Kaczor Donald przedstawia (57, 58) – serial animowany USA 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Policjantki i policjanci (317) – serial obyczajowy 11.00 Detektywi w akcji (184, 174, 175) – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Dom nie do poznania – reality show 16.00 Esmeralda (79, 80) – serial obyczajowy Meksyk 18.00 Detektywi w akcji (185) – serial fabularny Polska 19.00 Policjantki i policjanci (318) – serial obyczajowy Polska 20.00 Sprawiedliwi – Wydział kryminalny – serial kryminalny Polska 21.00 Potwór – horror USA (2006) 23.05 Śmierć na 1000 sposobów (7, 8) – serial dokumentalny 0.00 Spadkobiercy – program rozrywkowy Polska 1.00 Sekrety sąsiadów (60, 61) – serial obyczajowy 2.00 Tak czy nie? 3.00 Disco Polo Life

PULS

6.00 Tomoje życie! – telenowela 7.00 Gwiazdy polskiego kabaretu – program rozrywkowy 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 4 (20, 21) – serial sensacyjny USA 10.00 Napisana: Morderstwo 11 – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 9 – serial sensacyjny Niemcy 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 5 (7, 10) – serial sensacyjny USA 13.50 Królowa serc (55, 56) – telenowela USA 15.45 Lekarze na start (28, 29) – serial obyczajowy 17.05 Gwiazdy polskiego kabaretu – program rozrywkowy 18.00 Bibliotekarze (7, 8) – serial przygodowy USA 20.00 Kariera Nikosia Dyzmy – komedia Polska (2002) 21.55 Dzień świira – komediodramat Polska (2002) 23.30 Miś – komedia Polska (1981) 2.00 Zobacz to!

KOMBATANCKA WIGILIA

W Domu Kombatanta RP w os. Górali odbyła się kombatantska Wigilia. Ksiądz proboszcz parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa Stanisław Puzyniak pobłogosławił oplatki i złożył przybyłym życzenia. Prezes Zarządu Małopolskiej Fundacji Dom Kombatanta RP Muzeum Czynu Zbrojnego red. Sławomir Pietrzyk, powitał wśród nich m.in. kawalerów Orderu Virtuti Militari płk. Tadeusza Bieńkowiec i mjr. Mieczysława Wojtusiaka, prezesa nowohuckiego koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej kpt. Franciszka Baryłę, prezesa Koła HTS Związku Kombatantów i b. Więźniów Politycznych Jadwigę Jaworską, prezesa Klubu Seniorów Lotnictwa Leszka Mańkowskiego wraz z małżonką, Jolantę Janas wiceprezes Stowarzyszenia Gaudium et Spes, przedstawicie-

li samorządu z rady Dzielnicy XIV Marka Sadowskiego i Rady Dzielnicy XVII Jana Kawę, Annę Ochmańską i Barbarę Kilce z Sekcji Emerytów ZNP Nowa Huta, przewodniczącą Fundacji Promocji Nowa Huta Sebastiana Adamczyka i Monikę Balicką reprezentującą kibiców Hutnika. Zebrani kombatanci śpiewali kolędy przy akompaniamencie i śpiewie Romy Krzemień z Promyków Krakowa. Wszyscy zostali ugoszczeni smacznym poczęstunkiem wigilijnym przygotowanym przez kuchnię Stowarzyszenia Gaudium et Spes, który podawały: Justyna Gębarowska, Magdalena Ceda, Agnieszka Chmiel i Jolanta Sekunda uczennice Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1 z os. Złota Jesień.

(mp)
Fot. autor

WIGILIA U SENIORÓW

W świątecznym nastroju odbyło się spotkanie wigilijne seniorów w restauracji „Piastowska” zrzeszonych w Krakowskim Związku Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych. Prezes Związku Elżbieta Pyka powitała gości, a wśród nich ks. biskupa Jana Zajacę i ks. infułata Jerzego Bryłę, którzy pobłogosławili oplatki, którymi później zebrani dzielili się, składając sobie życzenia. Także seniorom życzenia złożył wiceprzewodniczący Rady

M. Krakowa Sławomir Pietrzyk, b. wojewoda Józef Pilch, Piotr Serafin członek Rady przy Prezydencie RP i w imieniu SM Mistrzejowice prezes Agnieszka Stachyra. Kolędy pięknie śpiewały „Seniorinki”, przy akompaniamencie zespołu Mieczysława Szwajcy. Wszyscy przybyli zostali ugoszczeni smacznym poczęstunkiem wigilijnym przygotowanym przez załogę „Piastowskiej”.

(mp)
Fot. autor

Prezes Krakowskiego Związku Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych Elżbieta Pyka wraz z zarządem składają wszystkim seniorom i mieszkańcom dzielnic nowohuckich zdrowych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego 2018 roku

POZIOMO: 5. koncert, grupa, holding, 8. opłata za naukę, 9. ma kopicz w Nowej Hucie, 12. miasto w Cyrenajce, 13. miejsce realizacji recept, 14. rzeka w Hadesie, 15. jednostki walutowe Izraela, 17. straszny film, 19. miasto w Brandenburgii, Chociebuż, 20. wyraz po przestawieniu głosek, 23. odbiera fale, 25. nędzne pczanie, 27. od ucha do ucha, 28. wyraz serdeczności przy podawaniu ręki, 30. pies w Rosji, 31. Beskidzka nad Skawą, 32. gród na Rugii, 33. wybitny współczesny poeta z Milanówka.

PIONOWO: 1. ssak leśny, jaźwiec, 2. upał, żar, 3. jadalne morskie skorupiaki, 4. szwedzka ciężarówka, 6. odtwarzacz płyt analogowych, 7. ropień, wrzód, 10. w nowoczesnej kuchni, 11. biżuteria, klejnoty, 16. stolica polskiej miedzi, 18. graniczy z Podhalem, 21. święto studenckie, 22. łowny ptak polny, 24. cudowny napój młodości, 26. słynny malarz flamandzki, 29. prezydent Ukrainy (1994-2005), 30. ciasto z różną.

Rozwiązanie krzyżówki nr 49:

POZIOMO: 6. satysfakcja, 9. sonata, 10. zrzęda, 12. ratka, 14. fasada, 15. mrowie, 18. studniarz, 19. Galapagos, 20. prelegent, 22. fortepian, 25. Kargul, 29. Modlin, 30. atuty, 31. plener, 32. morale, 33. Łyczakowski.

PIONOWO: 1. kabała, 2. rymarz, 3. afekt, 4. skrzat, 5. ojczym, 7. Roland, 8. odmowa, 11. Pasternak, 13. piromania, 16. Pasek, 17. flirt, 21. lugola, 23. Podole, 24. kruczki, 26. Londyn, 27. zaraza, 28. wymowa, 29. Maroko.

SZOPKI I KOŁĘDNICY

524 wydanie Nowohuckiej Kroniki Filmowej będzie miało charakter świąteczny. Pokażemy przepiękne bożonarodzeniowe szopki i barwnych kołędniczek.

W ramach cyklu „Spotkani w Nowej Hucie” widzowie spotkają się z nowohuckim szopkarzem Zbigniewem Gillertem. Ten twórca ludowy miłość do wykonywania szopek przejął w dzieciństwie od swojego taty? Tadeusza. W tym roku konstruowali z drewna, dykty, papieru oraz staniolu prace na 75. Jubileuszowy Konkurs Szopek Krakowskich; każdy swoją – pan Zbigniew w kategorii szopek średnich, a jego 85.letni ojciec w kategorii szopek dużych. W tym roku jury konkursu doceniło kunszt, pomysłowość i wykonanie pana Zbigniewa i przyznało mu drugą nagrodę. Drugą część Kroniki wypełni relacja z

bożonarodzeniowej odsłony cyklu „Polski rok obrzędowy”. W Ośrodku Kultury im. Norwida dzieci poznawa-

ły nieco zapomniane obrzędy i tradycje związane z Bożym Narodzeniem. Dowiadywały się, czym się różni współczesna choinka od tej sprzed 100 lat i śpiewały koledy. Jednak największą atrakcją było spotkanie z kołędniczkami. W gości przybyła bowiem znana grupa kołędnicza „Herody” z Zielonek. Największą furorę zrobił, siejący niemały popłoch wśród dzieci, mały diabełek! Do oglądania najnowszego odcinka NKF zapraszamy od piątku 22 XII do kina Sfinks oraz na antenie TVP Kraków w poniedziałek 25 XII o godz. 21.47, wtorek o godz. 17.50 i środę o godz. 19.20.

**NOWOHUCKA
KRONIKA
FILMOWA**

Życzenia zdrowych, spokojnych świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku składają właścicielka Agata Machowska i pracownicy sklepu spożywczego „Nasza Baśka” z os. Przy Arce

● W minionym tygodniu w Straży Miejskiej Oddział Nowa Huta przyjęto 319 zgłoszeń, sporządzono 14 notatek pod wnioski o ukaranie do sądu, ukarano mandatami 75 sprawców wykroczeń, pouczone 182 osoby, odwiedzone 23 osoby do MCPU.

**NA STRAŻY
MIASTA**

● 14.12. o godz. 18.50 do dyżurnego wpłynęło zgłoszenie z MPK, że przy ul. Piasta Kołodzieja, przy pętli MPK, w tramwaju linii 52, znajduje się starszy mężczyzna, sprawiający wrażenie osoby zaginionej. Strażnicy zastali starszego mężczyznę, który nie wiedział jak dojechać do domu. Ustalili adres zamieszkania mężczyzny, gdzie miał zostać przewieziony. W trakcie interwencji dyżurny otrzymał informacje z KP VIII, że rodzina zgłasza zaginięcie. Po chwili na miejsce przyjechała żona wraz z dziećmi. Poinformowali strażników, że mężczyzna zmaga się z chorobą Alzheimera. (mp)

**Naczelnik
Oddziału III
Nowa Huta
Straży Miejskiej
Andrzej Dadał
życzy
wszystkim
mieszkańcom
Nowej Huty
bezpiecznych,
rodzinnych
i radosnych
Świąt
Bożego Narodzenia**

POŻYCZKI

- na oświadczenie
- gotówka w 15 minut
- proste, uczciwe zasady

**ZADZWOŃ
12 311 04 04**

RRSO=13.2%. Szczegóły oferty u doradcy

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „ZŁOTY WIEK” Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego” na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w poprzednim numerze.

Kupon jest ważny do 28 grudnia 2017 roku.

Imię i nazwisko: .....

Adres: .....

**Spokojnych, rodzinnych
i bezpiecznych
świąt Bożego Narodzenia
mieszkańcom Nowej Huty
życzą
nowohuccy policjanci**

**Życzymy wszystkim Czytelnikom „Głosu”
oraz mieszkańcom Nowej Huty
pogodnych, rodzinnych,
spędzonych przy suto zastawionym stole
Świąt Bożego Narodzenia**

**Restauracja „Piaśtowska”
os. Na Lotnisku 4
tel. 12 648 27 26
Zapraszamy na Bal Sylwestrowy**

SERWIS OPON „KRAWAL”

**Wszystkim naszym Klientom
oraz Czytelnikom „Głosu”
składamy życzenia
zdrowych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia**

**Wojciech Capała
ze współpracownikami**

Kraków - Nowa Huta, ul. Cienista 3 (róg Kocmyrzowskiej),
czynne 8⁰⁰-18⁰⁰, sob. 8⁰⁰-14⁰⁰
e-mail: capała@driver-polska.pl
Tel./fax 425-70-08, 608-034-643, www.driver-polska.pl

**Grażyna i Janusz Taborowie,
właściciele
księgarni „Złoty Wiek”,
wraz ze współpracownikami
życzą Czytelnikom „Głosu”
i swoim Klientom
pogody ducha
i bożonarodzeniowej radości**

Głos Młodej Huty

22.12.2017

e-mail: gmh@o2.pl

Nr 47 (590)

Norwid i przyjaciele. Nowohucka kolęda 2017

Po raz kolejny ARTzona Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida zaprosił swoich przyjaciół i współpracowników do wspólnego kolędowania. Tym razem grupa prawie 250 osób zaśpiewała jedną z ulubionych kolęd Polaków „Dzisiaj w Betlejem”. Wykonana w nietypowej wersji melodycznej i niezwykle kolorowej aranżacji kolęda miała swoją premierę 19 grudnia. Obecnie można ją zobaczyć i posłuchać na youtub'ie i facebook'u.

– Kiedy cztery lata temu zrodził się pomysł na to niezwykle nagranie nie wiedzieliśmy, że jesteśmy tacy zdolni (uśmiech). Wśród przyjaciół Norwida znalazły się bowiem nie tylko osoby związane z muzyką ale też zupełnie wokalni amatorzy. Efekt końcowy był pomimo to zachwycający. Okazało się, że Norwid i Przyjaciele śpiewają jednym i to niezwykle pięknym głosem. Bo Huta łączy ludzi o różnych charakterach i umiejętnościach. Ten projekt wyraźnie to pokazuje, że choć jesteśmy niezwykle różni możemy wspólnie stworzyć coś niezwykle jak Nowohucka Kolęda – mówi Gosia Hajto z ARTzony Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida. W ubiegłych latach nagrane zostały „Wśród nocnej ciszy”, „Przybieżeli do Betlejem” i „Gdy się Chrystus rodzi”. Łącznie przez te cztery lata w projekcie wzięło udział prawie 550 osób, w tym 24 dzieci poniżej 2 roku życia, trzy psy i dwa koty. Od samego początku trwania projektu oprócz muzyki powstaje również wideoklip. – To duże wyzwanie. Organizacyjne i koncepcyjne. Nagrania w studio trwają 4 dni. Potem ruszamy w teren. Kiedy kończą pracę wokaliści i osoby występujące w klipie zaczyna się to co najbardziej żmudne – montaż. Ten etap trwa około dwa tygodnie – mówi Katka Szczęśniak z ARTzony OKN. Efekt końcowy jest jednak wart swojej ceny.

– Kiedy pierwszy raz brałam udział w Nowohuckiej Kolędzie nie miałam pojęcia „w co się pakuję”. Samo nagranie w studio było dla mnie dużym przeżyciem. Oczywiście bałam się „że będzie słycać jak śpiewam”. Na premierę czekałam z wypiekami na twarzy. Kiedy na ekranie obejrzałam efekt końcowy – to było „Wśród nocnej ciszy” stałam jak zaczarowana. Nie mogłam uwierzyć, że „przyłożyłam do tego rękę” pierwszy – i chyba ostatni raz (śmiech) poczułam się artystką! Od tamtej pory z niecierpliwością wyczekuję nagrań. Dla mnie Boże Narodzenie bez Kolędy Norwida i Przyjaciół byłoby niepełne! – wyznaje Agnieszka Łoś aktywna nowohucianka (redaktor „Głosu TN”). Podobne emocje towarzyszą wszystkim bez różnicy włączającym się w projekt. – Z roku na rok rośnie grupa osób, które zapraszamy do projektu. Zawsze są to osoby, które aktywnie włączają się w życie Nowej Huty i naszej instytucji. Chcemy i w ten szczególny sposób pokazać, że w tym wyjątkowym czasie jakim jest Boże Narodzenie jesteśmy razem. To nagranie jest naszym podziękowaniem za całoroczną współpracę – mówi Gosia Hajto. Warto zaznaczyć, że

każda z nagranych do tej pory kolęd doczekała się ciekawej aranżacji. – Wybieramy najbardziej znane kolędy, zawsze jednak staramy się nadać im nowe brzmienie – dodaje. Tegoroczna Nowohucka Kolęda wykonana jest w klimacie punkowym a jeden z refrenów uczestnicy „śpiewają” również w języku migowym.

Nagrywanie kolędy rozpoczyna się już na początku listopada, wtedy przez kilka dni trwają prace w studio nagrań. – Pracujemy od rana do późnych godzin nocnych. To bardzo intensywny czas. W studio pomimo zmęczenia panuje niezwykła atmosfera. Przez te kilka dni spotykamy naszych prawdziwych Przyjaciół. Choć po skończeniu nagrań autentycznie jesteśmy ledwo żywi te kilka dni to zastrzyk energii na kolejny rok pracy – opowiada Katka Szczęśniak. Premiera kolędy przypada na połowę grudnia, w tym roku odbyła się w ubiegły wtorek, 19 grudnia. – Ten dzień staje się prawdziwym świętem dla osób biorących udział w nagraniu. Oni bowiem nie mają okazji spotkać się w studio. Nagrania odbywają się indywidualnie lub grupowo, każdy przychodzi na inną godzinę. Dzień premiery jest zatem okazją do spotkań, rozmów, snucia planów – dodaje Katka.

– W nagraniu kolędy razem z rodziną bierzemy udział od początku. Na pierwszym nagraniu było nas troje (ja żona Ola i Tosia – córka), przy kolejnej kolędzie byliśmy już w czwórkę z tym, że Marcelinka jeszcze w brzuchu – żona Ola była w zaawansowanej ciąży. Ostatnie dwa nagrania już w cztery osoby. Zawsze przychodzimy na premierę i nie ukrywam, że dla mnie jest to taki „początek świętowania” Bożego Narodzenia. Lubię też panujący na premierze klimat. Skłania do rozmów o tym co ważne – mówi Marcin Pawlik, szczęśliwy Tata, aktywny Nowohucianin, kojarzony przez wielu, a Was m.in. z organizacją splayów kajakowych po Dłubni. Rzeczywiście choć Nowohucka Kolęda już w dniu premiery obejrzeć można w Internecie, frekwencja na wydarzeniu jest zawsze duża.

– W ciągu roku w Nowej Hucie mijamy się w pędzie, czasem wystarczy czasu tylko na krótkie cześć. Na premierze Nowohuckiej Kolędy mamy chwilę żeby podsumować kończący się rok i porozmawiać o planach na następny – dodaje Marcin Pawlik.

*** Projekt Nowohucka Kolęda. Norwid i Przyjaciele powstaje dzięki wsparciu finansowemu Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

ORGANIZATORZY
POROZUMIENIE DZIELNIC NOWOHUŃSKICH - DZIELNICE:
XIV CZYZYNY, XV MISTRZEJOWICE, XVII WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE, XVIII NOWA HUTA
OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA
STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ NOWEJ HUTY

PIOSENKI ŚWIĄTECZNE

ROBERT KASPRZYCKI Z ZESPOŁEM

LIDIA JAZGAR - PROWADZENIE

**29 GRUDNIA 2017 R.
GODZ. 19.00**

**KOŚCIÓŁ MATKI BOŻEJ POCIESZENIA
UL. BULWAROWA 15A, KRAKÓW**

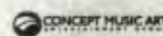
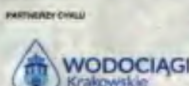
BEZPŁATNE ZAPROSZENIA DO ODBIORU:
• OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA (OS. ZGODY 1)
• BIURO POSELSKIE POSŁA IRENEUSZA RASIA (OS. ZŁOTEJ JESIENI 6/34)
• PUNKT INFORMACJI MIEJSKIEJ (UL. ŚW. JANA 2)

WWW.NHDN.PL

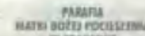
WYDARZENIU TOWARZYSZYĆ BĘDZIE KWESTA NA RZECZ HOSPICJUM IM. ŚW. ŁAZARZA W KRAKOWIE

53. NOWA HUTA. DLACZEGO NIE?!

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

PARTNER KONCERTU

PATRONAT MEDIALNY

W tym wyjątkowym czasie świąt Bożego Narodzenia
Mieszkańcom i Przyjaciołom Nowej Huty życzymy,
aby radość, spokój i szczęście zagościły w każdym domu,
a blask gwiazdy betlejemskiej rozświetlił Wasze serca.

Niech się szczęśliwie spełnią wypowiedane przy opłatku życzenia!
Niech nadchodzący Nowy 2018 Rok przyniesie wiele dobra,
osobistych sukcesów, zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Rada Dzielnicy XVIII Nowa Huta

Radosnych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności i sukcesów
w nadchodzącym Nowym Roku
życzy

KMPO

ZARZADZAJACY SYSTEMEM OCZYSZCZANIA KRAKOWA

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia
pełnych ciepła i rodzinnych spotkań przy wigilijnym stole,
a w nadchodzącym Nowym Roku wszelkiej pomyślności i szczęścia.

*Zarząd i Pracownicy
Wodociągów Miasta Krakowa*

**Zdrowych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz
Szczęśliwego
Nowego 2018 Roku**

życzą

**Rada Nadzorcza, Zarząd
oraz pracownicy
Spółem PSS Nowa Huta**

**Zapraszamy klientów
na zakupy świąteczne
w sieci sklepów
Spółem PSS Nowa Huta**

Wszystkim

naszym Wspólnotom Mieszkaniowym,

Współpracownikom

oraz Mieszkańcom Nowej Huty

życzymy spokojnych, pełnych radości

Świąt Bożego Narodzenia

a także dużo szczęścia

i wszelkiej pomyślności w nadchodzącym

Nowym Roku

Zarząd i pracownicy

PP-U „ADREM” S.A.

**Kupcom i Klientom
z Bieńczyckiego Placu Targowego
zdrowych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego
Nowego 2018 Roku
życzą**

**Zarząd i Pracownicy spółki
Powszechna Agencja Handlowa**

Abij te niezwykle święta
Bożego Narodzenia
były czasem pełnym miłości i pokoju.

Abijśmy bez pośpiechu, trosk i zmartwień
cieszyli się bliskością
z każdym człowiekiem.

A Nowy Rok niech obdarzy Nas powodzeniem
w każdej sferze życia.

Życzą
Małgorzata Jeznick - Dyrektor
oraz Pracownicy
Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta

LIDIA SERAFIN NA ŚWIĘTA

I znów mamy święta. Czas tak szybko ucieka. Przed nami gorący okres intensywnej pracy, przygotowań do Świąt Bożego Narodzenia. W każdym domu coś się dzieje, gruntowne porządki, planowanie spotkań rodzinnych i oczywiście potraw i ciast wigilijnych. Do dziś wspominam wspólne wigilie w domu rodzinnym taty w Podgórzu i czuję zapach ciast wypiekanych przez babcię Stanisławę, mamę ojca, która lubiła wyrabiać szczególnie ciasta drożdżowe oraz makowce. I my obec-

nie kontynuujemy rodzinną tradycję piekąc domowe ciasta wg starych przepisów w cukierni na os. Zielonym 16. Przy tej okazji podam państwu przepis na makowiec drożdżowy. Potrzebujemy ciasto drożdżowe oraz masę makową. Oto przepis: **Ciasto drożdżowe:** 1 l mleka, 15 dag drożdży, skórka pomarańczowa, 40 dag tłuszczu, szczypta soli, 40 dag cukru i mąka do konsystencji. Ciasto ma być nie twarde i nie bardzo wolne. Mak sparzamy, cedzimy, mielimy dwukrotnie i dodajemy składniki.

Na 1 kg maku, 0,5 kg cukru, 20 dag miodu, bakalie, skórka pomarańczy, róża, 6 jaj, 10 dag masła. Jest to proporcja na 4 makowce po 1 kg. Zwijamy makowca w papier uprzednio natłuszczony i pieczemy w temp. 180 st. Smacznego.

Fot. Marcin Pietrzyk

Lidia Serafin wraz ze swoją załogą cukierni na os. Zielonym składają Klientom i Czytelnikom jak najlepsze życzenia błogosławionych świąt i pomyślnego Nowego Roku 2018.

MPK S.A. w Krakowie powiedziało TAK dla ekologii

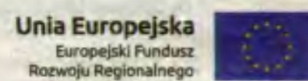
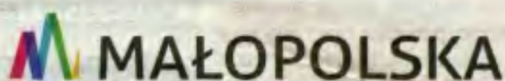
Przez dwa ostatnie lata MPK S.A. w Krakowie zainwestowało w zakup nowoczesnych autobusów ekologicznych oraz rozbudowę infrastruktury ładującej dla pojazdów elektrycznych. Na terenie Stacji Obsługi Autobusów Wola Duchacka wybudowano stanowiska do ładowania autobusów elektrycznych typu plug-in. W połowie 2018 roku zostaną oddanych do użytku pięć nowych stacji ładowania autobusów przez pantograf: przy ul. Konopnickiej, ul. Piaseczystej, ul. Pawiej oraz po jednej na terenie Stacji Obsługi Tramwajów Podgórze i na terenie Stacji Obsługi Autobusów Wola Duchacka.

Wkrótce na terenie aglomeracji krakowskiej przybędzie 12 nowych automatów biletowych Krakowskiej Karty Miejskiej, które umożliwią zakup każdego rodzaju biletu. Wyposażone w dodatkowy ekran boczny, wyświetlać będą informacje przydatne dla pasażera, m.in. rozkład jazdy czy mapę z lokalizacją automatów.

Dostawa 107 autobusów, 20 ładowarek plug-in, wybudowanie pięciu stacji ładowania pantografowego, a także zakup 12 automatów KKM realizowane są w ramach projektu „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych” współfinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Już w 2018 roku Miasto Kraków podejmie kolejne działania związane z walką o czystsze powietrze w mieście. W ramach kontynuacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych planowany jest zakup 78 nowych ekologicznych niskopodłogowych autobusów do obsługi linii autobusowych Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach projektu pn.: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów w celu obsługi komunikacji zbiorowej aglomeracji krakowskiej – kontynuacja”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020

*Niech radość i pokój świąt Bożego Narodzenia
towarzyszy nam przez cały 2018 rok.
Życzę zdrowia, spełnienia w życiu osobistym
i zawodowym oraz wielu przyjaznych ludzi wokół.*

*dr Artur Paszko
Prezes Zarządu
Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.
wraz ze współpracownikami*

UCZCILI PAMIĘĆ OFIAR STANU WOJENNEGO

Jak co roku, 13 grudnia, w rocznicę ogłoszenia stanu wojennego środowiska patriotyczne i niepodległościowe z Nowej Huty spotkały się pod Pomnikiem Solidarności przy Placu Centralnym, by uczcić pamięć ofiar stanu wojennego. Ten wyjątkowy dzień stał się okazją do refleksji na temat wolności i sposobnością, by przybliżyć historię Nowej Huty walczącej, młodzieży z nowohuckich szkół.

Ten wyjątkowy dzień dla wielu nowohucian jest nie historią zapisaną na kartach podręczników, a realnym wspomnieniem. Inaczej rocznicę ogłoszenia stanu wojennego traktuje młodzież, która zna 13 grudnia jedynie z opowieści. Dlatego tak ważne jest aby uczniowie szkół mieli okazję spotykać „świadków historii”. Jedną z takich okazji jest ten dzień. W samo południe kwiaty i znicze pod pomnikiem złożyli przedstawiciele hutniczej Solidarności z jej przewodniczącym Władysławem Kielianem, Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” z przewodniczącym Wojciechem Grzeszkiem, oraz Komitet Dzielnic XVIII Prawa i Sprawiedliwości z przewodniczącym Edwardem Porębskim. Na uroczystościach, jak co roku, obecny były poseł i senator Mieczysław Gil. Kwiaty i znicze pod pomnikiem złożyła również bardzo liczna grupa dzieci i młodzieży ze szkół nowohuckich.

Obecne były: Szkoła Podstawowa nr 88 z os Szklane Domy, Zespół Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 1, Zespół Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 2 z os. Teatralnego oraz mieszkańcy Nowej Huty. Następnie w konnej asyście Szwadronu Ułanów im. Józefa Piłsudskiego z siedzibą w Mogile, pod dowództwem rotmistrza Henryka Bugajskiego, przy udziale Pocztów Sztandarowych i uczniów z SP nr 37 i SP nr 80 kwiaty pod pomnikiem złożyli przedstawiciele Prawa i Sprawiedliwości, radni Miasta Krakowa: Włodzimierz Pietrus, Michał Drewnicki, radny Dzielnic XVIII Marian Baś oraz przewodniczący Dzielnic XVI Andrzej Buczkowski.

Po złożeniu kwiatów i zapaleniu zniczy zebrani uczcili pamięć poległych w Nowej Hucie minutą ciszy. Wykorzystując wyjątkowe spotkanie z młodzieżą świadkowie tamtych dni przybliżyli

uczniom historię grudnia 1981 roku. Zebrani mieli również okazję poznać historię samego pomnika oraz dowiedzieć się o wydarzeniach sprzed 17 lat. Wśród przywołanych nazwisk nowohuckich ofiar stanu wojennego wymieniono: zastrzelonego przez SB-eka Bogdana Włosika, śmiertelnie postrzelonego pociskiem gazowym Ryszarda Smagura i zakatowanego na komisariacie Andrzeja Szewczyka.

Każdy z przemawiających tego dnia kierował szczególne słowa wdzięczności do obecnych pod pomnikiem uczniów podkreślając, jak niezwykle ważna jest pamięć o tych, którzy walczyli za naszą wolność. Także Henryk Bugajski, którego Szwadron na wspólnych wierzchowcach uświetnił uroczystość podziękował uczestnikom, a w szczególności młodzieży szkolnej za udział w tych podniosłych obchodach. (al)

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

- ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
- ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
- cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
- cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

WWW.PUK.KRAKOW.PL

DYŻUR CAŁODOBOWY
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA

tel. 12/411-45-02,
12/411-45-04

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl

os. Na Skarpie 24 os. Uroczę 5

12 644-87-75, 512-179-466

**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO**

REKORDIA www.rekordia.krakow.pl

ul. Karola Darwina 1g (w budynku Zarządu cmentarza w Grębałowie)

POGRZEBOWE USŁUGI

KOMPLEKSOWO BEZGOTÓWKOWO

☎ 12-645-47-24, ☎ 508-163-001 (CAŁĄ DOBĘ)

CAŁODOBOWY PRZEWÓZ ZMARŁYCH Z MIESZKAŃ DO CHŁODNI (W RAMACH ZUS)

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH

„MORFON”

os. Dywizjonu 303 31J (od al. Andersa), tel. (012) 641-68-17

Tel. całodobowe: (12) 649-59-96, 604-296-932 ROZLICZENIE BEZGOTÓWKOWE

ZAKŁAD POGRZEBOWY 24H/7

„MEMENTO MORI” www.mementomori.krakow.pl

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW

Os. Zgody 4 Tel. 12 340-47-45, 535-900-545

Całodobowy przewóz zwłok. Rozliczenia bezgotówkowe – TANIO

NEKROLOGI

I KONDOLENCJE

przyjmuje Biuro Ogłoszeń

„Głosu – Tygodnika Nowohuckiego”

(al. Jana Pawła II 232 – NCK).

Tel. 12 643-44-33.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

- Pogotowie Ratunkowe 999 (także N. Huta).
- Toksykologia 12 411 99-99.
- Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
- Policja 997.
- Policja Nowa Huta:
  - os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910,
  - os. Złotej Jesieni 11 C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
- Straż Miejska 986.
- Pogotowie gazowe 992.
- Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
- Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
- Wodociągi 12 648-28-61.
- Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. ADREM awarie poza budynkiem 12 644-12-10.
- Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
- Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- ▼ PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ – os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26, 12 640-50-90 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy.
Czynna: poniedziałek 12.00–16.00, wtorek–piątek 9.00–12.00.
- ▼ GABINET KARDIOLOGICZNY. Lek. med. Krzysztof Ideć, os. Centrum A, bl. 3. Rejestracja: 12 357-36-12.
- ▼ KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1.
Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.–pt. 9.00–19.00. www.bjb.net.pl.
- ▼ REHABILITACJA, masaże lecznicze, wizyty domowe.
Tel. 12 414-11-97.
- ▼ MASAŻ i rehabilitacja, wizyty domowe. 668-947-595.

USŁUGI RÓŻNE

- ▼ TELEWIZOR ANTENY. 12-640-00-42, 609 586 881.
- ▼ TELEWIZOR STRAJKUJE? 600 99 88 32, 501 93 26 79.
- ▼ USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu).
Tel. 647-86-50.
- ▼ PRZECHOWALNIA ROWERÓW (z możliwością przeglądu) i OPON (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
- ▼ SALON FRYZJERSKI „Dorota” (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27.
Tel. 12 681-33-77.
- ▼ OBUWIE – NAPRAWA. Os. Jagiellońskie 19, pawilon handlowy (wejście od tyłu). Tel. 647-86-50.
- ▼ ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO-ŚLUSARSKI. Naprawa zegarków mechanicznych i elektronicznych, naprawa zegarów ściennych. Ostrzenie noży, nożyczek, pił, łańcuchów. Dorabianie kluczy mieszkaniowych i samochodowych z immobilizerem. Plac targowy Bieńczyce, paw. 23. Tel. 510-949-066.
- ▼ ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.
- ▼ ROWERY – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram.
FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
- ▼ ANTEN MONTAŻ, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta.
Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

- ▼ BIURO RACHUNKOWE „ATINA”, usługi podatkowo-księgowo. Boh. Września 76. 648-01-89.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

- ▼ ARKADOM – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI. Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA TURYSTYCZNE

- ▼ BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górską, al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkoлагorska-cerrotorre.pl.
Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- ▼ FIRMA AUTO KOMPUTER, Janina Walasek, ul. Makowskiego 9B.
Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 8.00–17.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przebiegi rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, wypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. www.autokomputer.krakinfo.pl.
- ▼ AUTO CENTRUM BLASK, ul. Bulwarowa 33, myjnia ręczna, tel. 644-89-06.
Czynna od pon. do sob. 8–18, niedziela 8–15.
- ▼ Samoobsługowa myjnia ręczna (7 dni w tygodniu, 8–23).
- ▼ Serwis i sprzedaż opon.
Tel. 680-53-10, pon.–sb., 8–18.
- ▼ AUTOMYJNIA. MYCIE RĘCZNE. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.
- ▼ ZŁOMOWANIE samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWACIARNIE

- ▼ KWACIARNIA „KALINA”, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15.
Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
- ▼ KWACIARNIA „CUPIDO”, pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.
Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wianki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

- ▼ WYROBY ZŁOTE, SREBRNE. Naprawy. Grawerowa. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

- ANTEN montaż, naprawa telewizorów u klienta.
(12)640-00-42, 609-586-881.
- ANTYKI, sprzęt fotograficzny, zdjęcia, stare książki, inne kupię.
500-55-55-80.
- CYKLINOWANIA lakier.
694-371-506.
- CYKLINOWANIA.
502-069-155.
- CZYSZCZENIE dywanów, bezpłatny dojazd.
Tel. (12)649-92-39.
- HYDRAULICZNE usługi wod.-kan.-gaz.
Tel. 501-415-154.
- KOLDRY – wyrób. Handlowe 8.
503-655-671.
- KUPIĘ mieszkanie, dom za gotówkę. 505-056-856.
- MYCIE okien.
Tel. 513-587-700.
- NAPRAWA telewizorów wszystkich typów u klienta.
(12)640-00-42, 609-586-881
- RTV – telewizory – anteny – serwis profesjonalny od 1985 r.
511-075-470.
- SZKLARZ, oprawa obrazów, montaż lusterek, szyby zespolone. Szkolne 30. Transport gratis.
Tel. 509-540-615, (12)644-27-07.
- TAPICER.
Tel. 784-605-062.
- ZASTRAJKOWAŁ telewizor?
Tel. 12/645 47 65, 600 99 88 32, 501 93 26 79.
- ZAWSZE aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio!
(12)640-00-42, 511-942-158.

lombard 4u .pl

Pożyczki pod zastaw wszystkiego
SKUP
ZŁOTA, BIŻUTERII, ZEGARKÓW,
TELEFONÓW I WIELU INNYCH.
SKUPIJEMY WSZYSTKO
CO MA WARTOŚĆ.

M1 Al. Pokoju 67
509-164-757, 12-682-58-85
GALERIA BRONOWICE
ul. Stawowa 61 724-448-044
GALERIA KRAKOWSKA
poziom -1 501-325-444
CH CZYZYNY 12-297-30-48
PH ZAKOPIANKA
ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND
Bratysławska 4 797-37-3614
7 dni w tygodniu od 9-21

**KOREPETYCJE
MATEMATYKA**
(od szkoły podstawowej
do matury)

Kontakt: tel. 507-869-805

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

Redakcja „Głosu”
(NCK, pl. Centralny)

Tel. 12 643 44 33

W TE PIĘKNE I JEDYNE W ROKU CHWILE
WSZYSTKIM NASZYM KLIENTOM
SKŁADAMY NAJLEPSZE ŻYCZENIA
POGODNYCH, ZDROWYCH I RADOSNYCH
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

KRAKOWSKIE
cht

Z

Zdrowie i uroda

PRODENT®

os. Niepodległości 3 A
Telefon
681-33-22, 681-34-80

Czynne:

pon.-pt. 9-21,
sobota 9-15

- ◆ STOMATOLOGIA
- ◆ PROTETYKA WYKONYWANIE I NAPRAWA PROTEZ NA POCZEKANIU
- ◆ ORTODONCJA
- ◆ CHIRURGIA

EMERYCI I RENCIŚCI

30% ZNIŻKI

NA USŁUGI PROTETYCZNE

CitoReh Dietetyka

Dietetyka online:
porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl

Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne,
analizy i pomiary
komputerowe zawartości
tłuszczu, masy mięśniowej
i wody w organizmie.

Prosimy o telefoniczne
lub mailowe
uzgodnienie terminu wizyty!

os. Złotej Jesieni 2,
31-826 Kraków
(pok. 222, II piętro)

12 641 65 14

lub 696 999 958

e-mail: dietetyka@citoreh.pl
<http://www.citoreh.pl>

SŁODKOŚCI NA ŚWIĄTECZNY STÓŁ

Przepisy poleca Robert Muzyczka, szef kuchni Dworu Korona Karkonoszy

CHOINKI PIERNIKOWE

Składniki:

- Masło Ekstra od OSM „Piątница”: 200 g
- mąka pszenna: 4 szklanki
- kakao: 3 łyżki
- soda oczyszczona: 1 łyżka
- przyprawa do piernika: 2 łyżki
- sól: szczypta
- cukier puder: 1/2 szklanki
- miód: 3/4 szklanki
- jajko: 1 szt.

Wykonanie: Do miski przesiać mąkę, dodać kakao, sodę szczyptę soli. Całość dokładnie wymieszać i odstawić. Masło utrzeć z cukrem pudrem na jasną, puszystą masę. Dodać płynny miód, jajko i wszystko zmiksować. Następnie dodać

suche składniki i wyrobić elastyczne ciasto. Uformować kulę, spłaszczyć ją, owinać folią spożywczą i schłodzić w lodówce przez ok. 3-4 godziny. Później odrywać kawałkami piernikową masę, rozwałkować na grubość ok. pół centymetra i foremkami wycinać różnej wielkości gwiazdki. Piec na papierze do pieczenia w temperaturze 200 st.C przez ok. 6 do 8 minut (w zależności od wielkości gwiazdek).

Po wystudzeniu układać pierniki jeden na drugim, tworząc kształt choinki. Aby piernikowe gwiazdki się sklepiły, warto środek każdej z nich połączyć odrobiną masy lukrowej. Gotowe pierniki posypać cukrem pudrem. Smacznego!

SKYRNIK – CZYLI SERNIK NA ZIMNO W SŁOICZKU Z WIŚNIAMI

Składniki:

- herbatniki maślane: 50 g
- masa kajmakowa/krówkowa: 100 g
- Śmietanka 30% (np. od OSM Piątница): 300 ml
- cukier puder: 4 łyżki
- cukier waniliowy: 2 łyżeczki
- jogurt typu islandzkiego Skyr naturalny (np. od OSM Piątница) 150 g: 3 szt.
- żelatyna: 30 g
- woda: 1/2 szklanki
- wiśnie mrożone: 150 g
- cukier: 2 łyżki
- mąka ziemniaczana: ok. 1 płaska łyżeczka

Wykonanie: Masę kajmakową włożyć do rondelka, podgrzewać na małym ogniu i mieszać, aż do rozpuszczenia. Około 2 łyżeczki lejącej masy przelać na dno słoiczek (lub do innego naczynia szklanego), a na górę wyłożyć drobno pokruszone herbatniki i delikatnie wcisnąć je w masę.

Śmietankę ubić na sztywno z cukrem pudrem i cukrem waniliowym. Następnie dodać 3 opakowania Jogurtu Skyr i dokładnie wymieszać wszystko razem mikserem.

W garnku zagotować 0,5 szklanki wody i wsypać żelatynę. Dokładnie wymieszać, aż do momentu jej rozpuszczenia. Ciepłą żelatynę wlać powoli do powstałej masy i wymieszać dokładnie mikserem. Tak przygotowaną masę sernikową przelać do słoiczek na wcześniej przygotowany spód z masy kajmakowej i ciasteczek.

Wiśnie włożyć do rondelka, dodać cukier i często mieszać na wolnym ogniu, aż do momentu ich rozmrożenia. Połączyć mąkę ziemniaczaną z 2 łyżkami zimnej wody i przygotować zawiesinę do zagęszczenia. Kolejno dodać ją do wiśni, gdy te zaczną się gotować. Odstawić rondel, odczekać aż owoce ostygną i udekorować nimi serniczki. Smacznego!

TRUFLE PIERNIKOWE

Składniki:

- Śmietanka 42% np. OSM Piątница: 150 ml
- czekolada gorzka: 2 szt.
- orzechy włoskie luskane: 50 g
- przyprawa piernikowa: 1 płaska łyżka
- rum: 50 ml
- skórka pomarańczowa z jednej pomarańczy
- kakao, wiórki kokosowe
- szczypta soli

Wykonanie: Czekoladę rozpuścić w śmietance, podgrzewając na wolnym ogniu i często mieszając. Dodać szczyptę soli, startą na tarce na drobnym oczku skórkę pomarańczową oraz drobno posiekane orzechy włoskie. Dodać także przyprawę do pierników i rum. Całość dokładnie wymieszać i odstawić do lodówki do czasu, aż masa mocno zgęstnieje. Zastygłą masę formować w kulki, a następnie obtaczać w kakao lub w wiórkach kokosowych.

PRACOWNIA RENTGENOWSKA

os. Urocze 2

Wykonujemy zdjęcia: → kręgosłupa

→ klatki piersiowej

→ kostne, zębów i panoramiczne zębów

Tel. 12 644-92-82

Vident

lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak

os. Boh. Września 1

STOMATOLOGIA

PROTETYKA

PEŁNY ZAKRES USŁUG

KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY

tel. 12/641-48-08

tel. 12/645-93-33

Niech każda chwila
Świąt Bożego Narodzenia
zachowana zostanie w pamięci
jako czas piękny i wyjątkowy.
Niech nowy 2018 rok obdaruje wszystkich
pomyślnością i szczęściem.
Radosnych świąt Bożego Narodzenia
i szczęśliwego Nowego Roku
życzy Państwu
Zakład Odzysku Surowców
„MADROHUT” Sp. z o.o.

TO BĘDĄ WSPANIAŁE ŚWIĘTA

Znajdź nas na
Facebooku

F.H.U. "ELMAR" s.c.

rowery

**SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE**

31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"

tel. 12 647 13 88
kom. 502 730 087

www.elmar.interial.pl
www.elmar-rowery.pl

elmar@interial.pl
sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Nic nie wskazuje na to, że będziesz mógł zwolnić tempo. Nadal terminy i pilne zadania. Dopiero w święta planujesz pełny luz i relaks w dużym gronie rodziny, wśród bliskich, zyczliwych osób.

BYK (21 IV–20 V). Bardzo wiele czasu i trudu poświęcisz na samodzielne przygotowanie smakołyków. Błyszczysz nie jednym pomysłem kulinarnym, co zauważą domownicy. A więc czeka Cię satysfakcja za innowacyjne, domowe przysmaki.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). Zagubiłeś się ostatnio w koleżeńskich układach i trochę zwirowanych pomysłach. Żyjesz zbyt intensywnie i nie zawsze w przyjaznych ukła-

dach z bliskimi. Teraz zapewne przyjdzie czas na refleksje.

RAK (22 VI–22 VII). Nie traktuj każdego drobnego niepowodzenia zbyt poważnie. Staraj się dystansować od codziennych utarczek i rodzinnych kłopotów, niech także pozostali bliscy czują brzemień odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

LEW (23 VII–22 VIII). Dużą przyjemność sprawią Ci bliscy, zarówno planowaną wizytą, jak i drobnymi upominkami i nowymi, rodzinnymi wiadomościami. Będziesz się świetnie bawić. Docenisz przyjazne gesty.

PANNA (23 VIII–22 IX). Nawal pracy i przynębiająca jesienna aura

złe wpływają na samopoczucie. Jesteś w nie najlepszej kondycji, zwłaszcza psychicznej. Jedyny ratunek, to plany co do zmiany środowiska, choćby na kilka świątecznych dni.

WAGA (23 IX–22 X). Twoje kłopoty ze zdrowiem wynikają niewątpliwie nie tylko z przytłaczającej pogody, ale także z mało aktywnego trybu życia. Nie narzekaj, lecz spaceruj i ćwicz na przyrządach, których wiele, prawie na każdym osiedlowym skwerze.

SKORPION (23 X–21 XI). Twój upór, który można także nazwać konsekwentnym działaniem zaczyna przynosić wymierne efekty. Uporasz się z wyjaśnieniami wszelkich urzędowych zawiłości i wyjdiesz na prostą.

STRZELEC (22 XI–21 XII). Najbliższy tydzień wypełni Ci sympatyczne, przedświąteczne spotkanie w gronie osób, z którymi lubisz przebywać. To będzie takie wze-

sne świętowanie i podsumowanie osiągnięć tego roku.

KOZIOROŻEC (22 XII–19 I). Wiele powinno się wydarzyć w Twoim życiu towarzyskim. Odnosisz stare znajomości i zrobisz dużo na rzecz rodzinnego ożywienia. Twoje działanie, to ważna dodatkowa porcja ciepła, która wzbogaci życie rodzinne.

WODNIK (20 I–18 II). Umiejętnie starasz się gromadzić wokół siebie przyjazne środowisko interesujących, ambitnych ludzi. Udaje Ci się dotrzeć do najoporniejszych. Brawo, masz dyplomatyczne umiejętności.

RYBY (19 II–20 III). Czujesz się osamotniony, ale niewiele czynisz by przełamać tę sytuację. Teraz w okresie sprzyjającym kontaktom nieco ożywisz znajomości i doświadczysz wiele sympatycznych uniesień, bo tak naprawdę nie jesteś sam.

SAMANTA

KARP Z BAKALIAMI

Składniki: 1,5 kg oprawionego karpia, 2 marchewki, 1/2 selera, cebula, pietruszka, por, 50 g blanszowanych migdałów, 50 g rodzynek, 50 g suszonych śliwek, 2 łyżki masła, 2 łyżki sosu sojowego, sól, pieprz, sok z cytryny, listek laurowy, 5 ziaren ziela angielskiego, łyżeczka imbiru.

Pokrój karpia, oprósź solą i pieprzem. Warzywa obierz i pokrój w paski, zalej litrem wrzącej wody. Gotuj z dodatkiem masła i z przyprawami przez 10 minut. Wyjmij warzywa, a do gotującego wywaru włóż rybę. Gotuj przez 20 minut na małym ogniu. Ugotowaną rybę wyjmij, mięso oczyść z ości i ulóż na półmisku. Rodzynki sparz wrzątkiem i osusz. Śliwki mocz przez 15 minut. Pokrój w paski, grubo posiekaj migdały. Ugotowane warzywa połącz z kawałkami ryby i bakaliami. Skrop sokiem z cytryny wymieszonym z sosem sojowym. Danie można podgrzać w piekarniku lub podać na zimno.

Sentencja tygodnia

Kto wie, że popełnił błąd i nie próbuje go naprawić, popełnia drugi błąd.

Konfucjusz

§ Akta sprawy... Teściowa, nie rodzina

Starość się Panu Bogu nie udala – niestety swoje do tego dokładają wielu wiekowym i schorowanym osobom ci najbliżsi. Tak, jak w przypadku 84-letniej Janiny R., która skazana na opiekę ze strony rodziny doznała w swym domu prawdziwego piekła. Ze strony synowej, która zapewne liczyła na to, że szybka śmierć staruszki będzie oznaczała dla niej większą przestrzeń życiową.

Po śmierci męża pani R. zaczęła bardzo chorować. Niestety stwierdzono także chorobę Alzheimera, więc 84-latka wymagała stałej opieki. I miała prawo jako matka trojga dzieci na to liczyć. Trzypokojowe mieszkanie na jednym z mistrzejowickich osiedli było łakomym kąskiem, dlatego w czasie rodzinnej narady, rodzeństwo postanowiło, że zamieszka w nim najmłodszy brat ze swoją niedawno poślubioną żoną. Wynajmujący dotychczas lokum na terenie Nowej Huty i zajmie się opieką, na którą pieniądze będą z kolei żyły dwie siostry mieszkające za granicą.

Tak też się stało. Z tym, że po kilku dniach małżonka 45-letniego Jacka R., młodsza od niego o 12 lat stwierdziła, że teściowej niepotrzebny jest tak duży pokój nadający się na salon. I za przyzwoleniem jej syna przeniosła ją do najmniejszego, 8-metrowego lokalu, gdzie oprócz szpitalnego łóżka z antyodleżynowym materacem niewiele się mieściło.

Zgodnie z ustaleniami z córkami, co miesiąc na pokrycie kosztów opieki, rehabilitacji i leków na konto Jacka przychodziło ponad 400 euro. Gdy ten dostał jednak dobrą pracę w Norwegii zdecydował się wystawić pełnomocnictwo zarządzania tymi pieniędzmi swej małżonce. Nie przypuszczał, że w tym czasie 36-letnia Edyta będzie sobie te pieniądze przywłaszczać, zaniehbując kompletnie opiekę nad staruszką, która ze względu na bardzo kiepski stan psychiczny i fizyczny była już osobą leżącą, wymagającą karmienia. Zaniehbania w opiece zauważyła pielęgniarka środowiskowa w czasie wymiany cewnika pani Janiny. Natychmiast zawiadomiła o tym opiekę społeczną, a gdy wezwana lekarka stwierdziła potężne odleżyny i bardzo zły stan zdrowia 84-latki wezwano pogotowie i staruszka trafiła do szpitala.

O wszystkim powiadomiono rodzeństwo. Cała trójka bardzo szybko zjawila się w Krakowie. Wtedy wszystko wyszło na jaw, także to, iż kobieta przywłaszczała sobie w sumie nie tylko ponad 800 euro, ale także wyniosła z domu wiele cennych przedmiotów. Reakcja Jacka R. była szybka. Nakazał swej żonie wyprawdzkę z domu i spłatę długu. Ta owszem, wyniosła się z mieszkania, ale odmówiła oddania pieniędzy i biżuterii, twierdząc, że teściowa miała dobrą opiekę, a bibeloty pewnie ukradła któraś z zatrudnianych opiekunek. Wobec tego pan R. powiadomił o wszystkim policję, która prowadzi wobec jego żony postępowanie o przywłaszczenie oraz brak opieki nad osobą obłożnie chorą.

Na razie pani Janina przebywa w szpitalu, a rodzeństwo zdecydowało się umieścić ją w prywatnym domu opieki. Przynajmniej na czas, gdy do kraju wróci na stałe jej syn. Który postanowił odremontować w czasie urlopu mieszkanie dla siebie i mamy. Do sądu trafił także z jego strony pozew rozwodowy. (mar)

Uniwersalna rada dla kobiet:

Jeśli facet nie odbiera twoich telefonów wyślij mu SMS-a: „Kochanie, porysowałam twój samochód”. Oddzwoni.

★★★

– W zeszłym miesiącu kupiłem żonie kolczyki z diamentami i od tego czasu się do mnie nie odzywa.

– Dlaczego?

– Taka była umowa.

★★★

Wigilijny wieczór. Dzwonek do drzwi. Kobieta otwiera i serce skoczyło jej do gardła. To jej mąż. Ledwo go poznała! Ostatni raz widziała się, kiedy ich synek – dziś prawie dorosły – szedł do przedszkola...

– Cześć – mówi facet.

– Cześć? – pyta kobieta. – Piętnaście lat temu wyszedłeś z domu po papierosy, teraz wracasz i masz mi tylko tyle do powiedzenia?

– O rany! Papierosy... czekaj, zaraz wracam.

★★★

Gość wybrał się do kina na film kryminalny. Kupuje bilet, a kasjerka do niego:

– Może kupi pan słone paluszki?

– Nie dziękuje – odpowiada.

– To może kruche ciasteczka?

– Nie, nie chcę! odpowiada poirytowany.

– A może popcorn? – nie daje za wygraną bileterka.

– Ile razy mam mówić, że nie nie chcę! Proszę tylko o bilet.

Klient dostaje w końcu bilet, a jak już miał wchodzić na salę kinową kobieta wychyla się z okienka i głośno mówi:

– A mordercą jest szofer, ty sknerusie.

pożyczka
świąteczna

Kasa na udane święta

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) dla całkowitej kwoty pożyczki 1 750 zł, spłacanej w 15 miesięcznych ratach: 14 rat w wysokości 124,60 zł oraz ostatnia 15 rata w wysokości 124,54 zł (umowa na okres 15 miesięcy, z prowizją 0,00%, zmienną stopą oprocentowania 10,00%, opłatą przygotowawczą 50 zł - wynosi 15,50%. Całkowity koszt pożyczki wynosi: 168,94 zł (w tym suma odsetek 118,94 zł, prowizja 0,00 zł, opłata przygotowawcza 50,00 zł) a całkowita kwota do zapłaty wynosi 1 918,94 zł.

Informacje podano na podstawie reprezentatywnego przykładu z dnia 24.10.2017 r. Całkowita kwota kredytu nie obejmuje prowizji. Powyższe treści nie stanowią oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego. Decyzja kredytowa zależy od indywidualnej oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy.

RRSO 15,50%

tel. 12 688 69 00

Hotel Boruta Zakopane

www.hotelboruta.pl
www.facebook.com/hotelboruta

Tel: 18-201-35-89
email: boruta@hotelboruta.pl